

ORDE DER VERDRAAGZAKEN.
CURSUS: WERELDLERAAR, WERELDMEESTER.

dinsdag 24 augustus 1976.

Wij kunnen uit de aard der zaak alleen dat weergeven, waarvoor - zullen wij zeggen - toestemming hebben, en dat betekent dus, dat wij u alleen een algemeen overzicht kunnen geven.

Dan zal ik graag allereerst een en ander zeggen over het begrip "wereldleraar". En "wereldmeester".

Kijk eens, wij kennen dus, wat wij noemen, een Cosmische sequentie. Er zijn in de Cosmos bepaalde rythmen, en deze rythmen gaan ook verder in geestelijke werelden en sferen. Nu is een deel daarvan activerend, d.w.z. het geeft de mogelijkheid om vanuit de geest een bijzonder grote activiteit te vertonen op aarde. In een dergelijk geval zal er over het algemeen één, maar in sommige gevallen ook een aantal mensen op aarde optreden, die incarnaties zijn van zeer rijpe geesten, en die optreden als leraar. Een leraar is iemand, die de krachten en werkingen van het verleden samenvat, daaraan in de termen van de nieuwe tijd verduidelijking toevoegt, en daarbij gelijktijdig tracht de mensen voor te bereiden op een geestelijke invloed, die van meet af aan mystieke aard is, die dus voornamelijk innerlijk beleefd kan worden, en deze invloed behoort dan, wat wij zeggen, tot een Wereldmeester. Een Meester regeert een era. D.w.z. dat hij een tijdperk, over het algemeen van 2100 jaar eigenlijk overschouwt. In deze periode is Zijn mystieke invloed de meest verlichtende op aarde, en wanneer Hij zelf op aarde leeft - dat gebeurt meestal, maar niet altijd - dan zal een dergelijke Meester dus een bijzonder grote emotionele invloed krijgen. Die emotionele invloed komt dan meestal bijna een inwijding gelijk. Het verschil is dus: de een geeft een weg van je eigen wereld, d.i. de Leraar. De ander vult die weg aan met begrippen, die eigenlijk behoren tot een andere wereld, en die niet geheel verstandelijk beleefbaar zijn, maar die wel innerlijk beleefbaar zijn. Dat is de Meester. Een Leraar kan voorkomen in elke periode, die daarvoor gunstig is, een Wereldmeester domineert een periode, die over het algemeen rond 2200 jaar is. Iets minder, iets meer.

Wanneer we dit nu hebben gesteld, dan zal het u duidelijk zijn, dat het een nog al opvallende gebeurtenis is, dat er bijna gelijktijdig op aarde een Wereldleraar en een Wereldmeester optreden. Het werk van de Meester is gedaan, zoals ik toen u wil zeggen. Men begint nu deze mystieke invloed uit te breiden, en ze zal - laten we zeggen - ongeveer een eeuw voldoende op aarde bekend zijn, om in het bewustzijnsproces van de mens een hele belangrijke rol te spelen.

De Wereldleraar heeft een aantal denkbeelden gecopperd - dat is de beste manier om dat te vertalen - waardoor je eigenlijk op een heel andere manier tegen de mensheid, leven, techniek, kortom noem maar op, wat er is, kunt gaan staan. Er is een benadering waarbij de moraal, zoals die bij de mensen bestaat een beetje ontmanteld wordt, en daarvoor in de plaats een zedelijke moraal van meer Cosmische aard komt. Het is a.h.w. Jezus - als ik vergelijken mag, die op een gegeven ogenblik zegt: "De Wetten om de Sabbath te heiligen zijn belangrijk, maar het is belangrijker een zieke te genezen. Daar komt het dan wel op neer. Wanneer u dit voor ogen houdt, dan zal het u ook duidelijk zijn, dat ik u over de Wereldleraar veel meer kan zeggen, dan over de Wereldmeester. U hebt dit onderwerp zelf gekozen. Ik zal proberen aan het einde van mijn betoog u een suggestie te geven voor het volgende onderwerp, dat datgene wat in een volgende cursusbijeenkomst behandeld kan worden.

De laatste Wereldmeester was een eigenaardige figuur. Zijn geschiedenis is niet geheel bekend. Hij verschijnt, zijn grootste werkingsbereik heeft hij, vreemd genoeg net als de Wereldleraar in het midden-oosten gehad. De kracht, die hij uitstraalt is er een van individuele mystiek, als ik het zo eens zeggen mag. Het is de innerlijke beleving, waarbij de vrijheid van de mens gelijktijdig wordt een versmelting met de totaliteit. De Leraar, die eveneens in het midden-oosten heeft gewerkt en is opgetreden daarnaast in landen als India, Pakistan, heeft een opleiding gehad tot ingenieur. Hij heeft gewerkt als ingenieur zelfs enige tijd bij bruggenaanleg, en is eigenlijk pas toen hij een jaar of 28 was begonnen met zijn werk. Het typerende van hem is de nuchterheid waarmee hij alles bekijkt. Hij zegt b.v.: hoe meer je rekelt, hoe meer je vernietigt. Hij zegt: de wijze handelt zoals het op het ogenblik het beste is, niet zoals de traditie het voorschrijft. Hij zegt: het is een dwaas, die ge...

lopen, wanneer er een spoorweg rijdt. Maar hij zegt daar tegenover ook: een dwaas is hij, die zich afhankelijk maakt van hulpmiddelen. Want slechts de mens, die op zich zelve vertrouwt, kan innerlijk de kracht opbrengen, om de waarheid te aanschouwen. Het typeert de man. Zijn gehoor...., ach, het ene ogenblik spreekt hij met Hindoes, met Boeddhisten, het volgende ogenblik zien we hem incens omringd door Islamieten. Hij is werkzaam in Bagdad en weet zelfs gedaan te krijgen, dat men hem toereert, dat hij zelfs in de moskeeën aanvaard wordt. Hij bezoekt o.m. Mekka, maar hij gaat evengoed de heilige rivieren, Benares b.v., kortom hij is een universeel zwerfver. Wanneer wij proberen om zijn denkbeelden in een schema samen te brengen, wat voor een onderwerp als dit toch wel belangrijk is, dan zou ik het zó willen zeggen:

Er is een God. Wat die God is weten we niet, en wat die God wil weten we evenmin. Op het ogenblik, dat wij proberen om God te bepalen, verliezen we ons zelf. Dan komen we terecht in sprookjesland. Maar in óns leeft een waarheid. Het is dié waarheid, die we met alle middelen voortdurend weer gestalte moeten geven. Een mens is niet wat hij dénkt, maar wat hij dóét. Een mens is niet wat hij bezít, maar wat hij voor anderen kan betekenen, wat hij kan géven. Zijn definitie van de mens is er eentje die eigenlijk overal aanvaardbaar is, zelfs in het rijk van Mao. "De ware mens is hij, die werkt mét en vóór anderen, en die zo werkende in zich voortdurend erkent wat de juiste weg is, en deze volgt."

Het is een zo simpele opvatting. Het Christendom spreekt over naastenliefde. De leraar zegt: "Ach je naaste liefhebben is niet zo moeilijk, wanneer je maar op een afstand blijft. Maar het is moeilijk om jezelf én je ^{naaste} ~~zelve~~ gelijkelijk lief te hebben. Want zij die hun naasten liefhebben, haten of wantrouwen zichzelf. En zij die zichzelf liefhebben, haten en wantrouwen hun naasten. Slechts zij, die hun naasten liefhebben, én zichzelf liefhebben, aanvaarden de eenheid van de wereld, zonder ze te binden aan hun eigen oordeel."

En daar zit hier eigenlijk de essentie van een groot deel van zijn leringen. Kijk eens, wanneer je van jezelf houdt, erg veel van jezelf houdt, dan is iedereen je concurrent. Dan zul je hem wantrouwen. Je zult geen begrip hebben voor die ander. Je zult alles wat die ander wil en doet met een zeker wantrouwen bezien. Je zult je voortdurend afvragen: kan het nou wel? Je zult voortdurend zeggen: ja maar, nu moet de ander toch eens. Dan zegt hij: Dat doet helemaal niet ter zake. Dat is niet belangrijk. En als je je medemens liefhebt boven alles, dan is dat erg mooi, Maar als je je medemens liefhebt en je denkt niet aan jezelf, wat doe je dan? Dan heb je kennelijk geen vertrouwen in je eigen waarde en betekenis. Dan weet je niet wat je wél en wat je níét bent. Je handelt niet bewust. En als je niet bewust handelt wat kun je dan een medemens wérkelijk geven? Maar als je nu jezelf liefhebt én je medemens liefhebt dan zul je voortdurend in jezelf ervaren wat voor jóú en voor die medemens belangrijk is. Dan geef je gestalte aan een invloed van een geheel en niet alleen aan de beperktheid van óf de ander, óf jezelf. Het is een werken met de totaliteit. En wanneer hij het Christendom op die manier benadert, dan zal het misschien voor heel veel Christenen heel moeilijk zijn, om dát te verteren. Maar laten we eerlijk zijn, Jezus heeft ook bewust gekozen. Jezus heeft zich niet zomaar opgeofferd, maar alleen omdat het voor Hem Zelf en voor de mensheid noodzakelijk was. En Jezus heeft anderen genezen, maar hij heeft genezen die hij kón genezen. Dat vergeet men wel eens. Hij heeft genezen daar waar een respons was, daar waar de ander "naaste" was. Hij heeft niet de wereld genezen. En dat is hetgeen de christenen wel eens vergeten. Ze maken van Jezus de absolute doe-goeder, die in Zijn overtuiging van Zijn eigen geroepen-zijn, de hele wereld a.h.w. onderwerpt aan het goede wat Hij wil geven. Het is Jezus, die zegt: "Verkondig de blijde boodschap, maar als ze niet luisteren willen, ga maar een deurtje verder". Het is Jezus, die zegt: "Gij zult genezen uit Mijnen Naam, de Naam des Vaders, wanneer zij u vragen". Wanneer zij u vragen, dat is een belangrijk punt. Hij stelt de relatie: de ánder en Ik. Wij sámen zijn een geheel. Hij zegt niet: Ik ben het geheel en iedereen moet aan mij beantwoorden. "De wereldleraar heeft dan ook wel eens een paar uitspraken gedaan, die men minder prettig vindt. Men heeft hem eens een keer voorgchouden, dat de paus van Rome zei dat hij onfeilbaar was. En toen zei hij dit eigenaardige: "Onfeilbaar op de catheder ex cathedra." Maar hij die zich verhoogt, zal vernederd worden. Zo zal hij, die zich onfeilbaar noemt op zijn leerstoel een waanleer verbreiden, waaraan hijzelf ten onder gaat. Maar hij, die de waarheid spreekt zonder te vragen hoe men deze aanvaardt of niet, hij zal de waarheid doen leven in de harten der mensen.

Alweer een heel typisch iemand, dus.

En nu denken de mensen : die man moet ontzettend vroos geweest zijn. Er was iemand, die zei tegen hem: "Heer, een van degenen, die altijd bij u komt praten gaat naar lichte vrouwen." Toen antwoordde hij: "Nou, dan hoop ik, dat hij ze wat meer "licht" brengt." En daar waren ze heel erg ontsteld over. Die man deed iets onzedeliks. Toen zei hij: "Heer, onzedelijk is het pas, wanners hij zelf dñkt, dat het onzedelijk is." Want wat ú denkt - en nu vat ik maar een hele hoop lezingen samen in een paar heel korte zinnsneden - wat u dñkt omtrent uw handelen is bepalend voor de betekenis, die het voor ú heeft. En de betekenis voor ánderen kunt u nooit volledig overzien, of begrijpen, voordat zij verleden tijd geworden zijn. "

En dat is ook alweer terug naar jezelf. Is er een waarheid onder de mensen? Het antwoord is: de waarheid onder de mensen bestaat in het beseef, dat alle mensen falen, en kunnen falen. De waarheid is, dat we samen onvolkomen zijn. En als we dit aanvaarden, kan het onvolkomene zóózer zich samenvoegen - hij gebruikt daar een heel ingewikkelde rede voor, waarbij hij zelfs de Upanisha¹ aanhaalt - dat wij de werkelijke strijd kunnen aanvaarden, niet omdat wij strijden voor een zaak, maar omdat de strijd in ons leeft. En vanuit ons gaat de strijd als een vervulling van - ja zeg maar de Cosmos - als een Cosmische invloed. Wij geven gestalte aan de eeuwigheid in de waring van de tijd. Daar komt het op neer.

Misschien begint u nu al iets meer te zien van de figuur van de leraar, of niet? Nu heeft men hem ook wel eens gevraagd: "Heer, welke leer zullen wij aan anderen verkondigen?" En toen gaf hij een heel eigenaardig antwoord. Toen zei hij: "Richt niet meer altaren op dan er reeds zijn. Want op de altaren van gekozen goden offeren de mensen hun medemensen. Leef de liefde van het leven, die in u zelf is, en laat de leer u helpen om juist te handelen." Toen zei iemand: is dat dan genoeg?. Toen had hij een heel eigenaardige opmerking. In die tijd was er net een cholera epidemie in de buurt van Calcutta. Hij zei: "Wie zich juist gedraagt in het leven is besmettelijker dan de cholera. En hem, die hij beroert verandert hij, en zij zijn niet meer te genezen. Toen zeiden ze: ja maar heer? is dat dan een ziekte?. Toen zei hij: "Het is een ziekte voor hen, die niet beseffen, dat de menselijke onevenwichtigheid de grootste ziekte is, die de mensheid kan teisteren." Ook niet zonder gevoel van humor, zoals u merkt. Het was een man, die graag lachte. Maar zijn lachen was nooit een lachen óm, maar altijd een lachen mét. Op een gegeven ogenblik zegt iemand: Heer, ik voel mij een dwaas. En toen begon de leraar te glimlachen en zei: "Wat ben ik blij, dat ik niet de enige ben." En toen keken zijn leerlingen heel verbaasd. En toen zegt hij: "Gelukkig zie ik hoe jullie nu naar mij kijken, en dat bewijst, dat we allemaal wel een beetje eender zijn." En toen schaterden ze allemaal.

Het is misschien een beetje dwaas als je het zo vertelt. Die leraar zit samen met werklui aan een spoorweg. En nu moet u niet denken aan spoorwegarbeiders zoals hier, maar aan mensen die, nu ja, ze kunnen met een hamer slaan misschien, en ze kunnen mandjes steen en stof wegdragen. U weet hoe dat gaat. En al die mensen zitten daar eigenlijk te dromen over de tijd, dat ze rijk zullen zijn. En dan zegt de leraar tegen ze: "Heb je veel gedragen vandaag?" Dan zegt een van hen: te veel Heer. Dan zegt hij: "Als het goud was geweest, dan had je het graag gedragen." Ja Heer, zei hij. "Denk dan, dat het goud is, en je zult gelukkig zijn in je arbeid." En toen begonnen ze allemaal natuurlijk te grinniken. Toen zei hij: "Want wanneer de ezel een paard wil zijn, mislukt hij. Maar wanneer de ezel zijn lasten draagt, en alleen de lasten die hij dragen kan, dan zal hij een goed dier zijn, en zelfs zijn meester zal hem in ere houden." Dat is ook zo'n mooie toespeling als u het Oosten kent. "Zelfs zijn meester! Dus, hij praat gewoon, alledaags met ze. En als er dan een is, die zegt ja maar als u dan zoveel weet, weet u dan niet hoe ik gelukkig kan worden. Dan zegt hij: "Vergeet dat je gelukkig wilt zijn, dan ben je het. Nou, iedereen vond het een daverende mop. En toen heeft hij het later nog een keer uitgewerkt, dat is waken laten geweest in een ander gezelschap, maar toen werd dat geciteerd. Toen zei hij: "Kijk, een mens die gelukkig wil zijn, die gaat dus uit van het standpunt, dat hij óngelukkig is. Daar is hij zó van overtuigd, dat hij het geluk niet begrijpt, dat er voor hem bestaat. Maar als hij er niet aan denkt, dat hij ongelukkig is, zal hij altijd weer een ogenblik van geluk vinden. En de rij-kóom van dit geluk zal hem in staat stellen zoveel geluk rond zich kenbaar te maken, dat hij alleen dáárdóor alleen een geluk van zijn wezen gevoelt.

+ Ik vind het zo jammer, dat wij nu zelf niet eens zulke mensen persoonlijk kunnen ontmoeten. Dat gaat allemaal in het oosten

- Wanneer er hongersnood is op de wereld, gaat u dan melkpoeder exporteren naar He-

derland? Daar heeft u het antwoord. U hebt het zo erg niet nodig

+ Wij zijn geen van allen zo gelukkig.

- U bent niet gelukkig, maar u zit veel minder dicht bij de wanhoop. En dat is het verschil. Het oosten leeft anders, staat anders t.o. leven en dood. Een Meester zou hier in het westen misschien nog veel kunnen doen, maar een leraar niet. Een leraar zou eerst de mensen moeten overtuigen, dat wat ze hebben in feite niet voldoende is. En zodra hij dat materieel uitdrukt, geloven ze hem. Maar als hij zegt: jullie hebben materieel te veel, maar geestelijk te weinig, komt iedereen in opstand. Trouwens kijk nu eens naar Jezus Zélf. Waar heeft Jezus gewerkt? Niet waar de laatste leraar was, natuurlijk niet. Maar hij heeft gewerkt in een land, dat bezet was, dat werd uitgebuit. Een land waarin de mensen geen raad meer wisten van ellende, en waar ze alles liever aanvaardden, dan de zinloosheid van hun bestaan. En waar is de christelijke leer het best begrepen? Toch niet bij de rijken van Rome en Byzantium. Maar bij de slaven. En bij de patriciërs, die bijna in ongenade vielen. Bij de avonturiers, die vonden, dat de avonturen hun smaak verloren. Avonturiers, die plotse-ling het innerlijk avonturier ontdekten, en dan christen werden. Dat is nog altijd zo.

+ Er is dus een zeer duidelijke relatie tussen maatschappelijke welvaart en geestelijk inzicht.

- Ongetwijfeld. U zegt "geestelijk inzicht", maar dan moeten we er nog een fase tussen in stellen. De psychische opmaak van een volk wordt bepaald door de materieële situatie waarin het zich enige tijd bevindt. D.w.z. dat een dergelijke verandering niet optreedt na b.v. tien jaar, maar wanneer een volk b.v. 35 à 30 jaren in een bepaalde situatie heeft verkeerd. Dat is bijna een generatie. Pas dan ontstaat dus die verandering. En die verandering is er een, die in de psyche een rol speelt, maar die eigenlijk overal een rol speelt. We wijken even van het onderwerp af, maar ik dacht dat het voor de verheldering toch wel dienstig is, hier. Mag ik een vergelijking maken met uw eigen wereldje? Nederland. Nederland was nu niet zo goed en niet zo slecht. De tweede wereldoorlog komt. Wat gebeurt er? Nederland wordt geconfronteerd met de noodzaak tot samenwerking. En Nederland begint te dromen. En tel nu 25 jaar daarbij. Waar komt u dan terecht? In 1961- '62. Wat begint er in die tijd?

+ Aquarius.

- Niet alleen Aquarius.. Maar wat begint er in die tijd? Die eigenaardige besefver- schuiving, waarbij mensen plichten en taken voor de gemeenschap steeds meer terzijde schuiven, en daardoor steeds meer eisen stellen aan die gemeenschap. Dat is gewoon in één generatie opgebouwd. De situatie van eenheid - ik heb aanspraak op de soli- dariteit van de andere - is nu niet meer een kwestie van: "ik offer", dus zullen an- deren ook offeren. Maar het is nu een kwestie geworden van: "ik ben er, en die an- deren zijn er, dus dan offeren ze maar voor mij."

Als u dat uitrekent, dan ziet u, dat de eerste sociale hervormingen in Nederland op dit solidariteitsprincipe gebaseerd, eigenlijk beginnen in '49-'50. Als u het er bij telt ziet u, dat u nu zit in een top van onbegrip t.a.z. van gemeenschappelijk streven. Materialistisch. Maar stel nu dat er een periode komt van grote ellende. En dat die periode van ellende dus ook weer een denken voortbrengt - een ander den- ken - dat ook weer 25 jaar lang het streven blijft bepalen in de gemeenschap. Dan zal er een jeugd opstaan, die totaal anders denkt, die een heel andere maatschappij visie heeft, maar die ook innerlijk t.o. het leven heel anders staat. En dus ook open zal staan voor geheel andere dingen.

+ Maar ja, het is toch ook wel zo, dat de jeugd van tegenwoordig openstaat voor din- gen waar wij in onze jeugd van afbleven.

- U kunt het zó zeggen: De verzwakking van de gezagspositie, die in deze tijd heeft plaats gevonden, heeft gelijktijdig een mate van geestelijke vrijheid veroorzaakt, wel- ke echter niet gepaard met een gelijksoortige geestelijke stabiliteit. En zo ziet u, dat de maatschappij er toch eigenlijk bij te pas komt. Wanneer we zien dat er gewerkt wordt in die gebieden als India, Pakistan, verschillende Arabische landen, zelfs een deel van Noord-Afrika, dan zult u zich waarschijnlijk afvragen: ja waarom niet bij ons? Maar daar was men er rijp voor. Want het is dwaas om een dergelijke nieuwe visie op het leven en op de mogelijkheden van de mens dáár te verbreiden, waar ze bijna zeker onmiddellijk gebruikt zal worden om bestaande belangen te behartigen. De typische veranderingen zijn niet altijd erg aanvaardbaar voor de westelijke man, dat weet ik wel. Maar ^{men} zal b.v. de z.g.n. coöperatieve dorpen, die in India bestaan met achterdocht bekijken, zelfs de regeerders dáár doen het. D.w.z. het is eigenlijk communisme. Maar in feite is het de terugkeer naar de kleine gemeenschap, waarbij

de gemeenschap het doel is van de gemeenschap. En als je gaat kijken wat ze in Israël doen, daar hebben ze toch ook iets dergelijks.

Dan moet ik terug naar de leraar, dacht ik, om nog iets meer duidelijk te maken van de man, die hij is, en van het denken wat hij brengt.

Hij zegt: "Kijk, het leven is een aaneenschakeling van ervaringen, en die ervaringen houden niet op bij de dood, ze worden niet bepaald door een vaststaande regel in de Cosmos. Ieder beleeft in de Cosmos - in onze termen gezegd - waarmee hij harmonisch is. Je máákt de dingen waar. Je maakt uit de totaliteit voortdurend waar wat voor jou belangrijk is." En dan zegt hij heel rustig tot een aantal mensen, die nog al bang zijn voor demonen: "Wat ben je bang voor demonen? Want als jij niet bent als de demon, zal hij je niet aangrijpen. En als je bent als de demon, ben je dan niet even slecht als de demon? Dus waarom zou je hem dan vrezen?" Hij is erg nuchter. Hij zegt: "Wanneer ik kijk naar de aarde, dan zie ik hoe ze leeft. Ik zie wat er onder haar oppervlakte verborgen is, en ik zie zelfs in de hemel de schimmen van datgene wat het menselijk oog eerst morgen ziet. Want ik kijk naar het geheel. Ik versta de stem van het leven rond mij. Hij die alleen kijkt met zijn ogen, ziet weinig. Hij die kijkt met heel zijn wezen ziet niet slechts, maar hij hoort, hij begrijpt." Dat is ook alweer: je moet alles met je gehele wezen doen, niet met een beperkt deel van je bestaan.

Waar kom ik eigenlijk terecht? vraagt iemand hem eens een keer. Wanneer ik leef zoals u dat zegt, dan zullen mijn vrienden mij uitlachen, ik zal mijn bezittingen groter deels verliezen. En zal ik dan gelukkiger zijn?

En dan typisch weer voor deze leraar dus, met zijn lichte ironie: Hij zegt: "Vrienden, die je verliest omdat je anders denkt, zijn geen vrienden. Dus wees blij, dat u deze leugen verliest. En uw bezit vraagt veel van uw tijd. Zo, wanneer uw wat bezit verliest, prijs de tijd die u overhoudt, om het ware leven gade te slaan."

Dan zegt hij: ja, ú hebt goed praten. Nu het werd beleefder gezegd, maar het kwam er op neer: jij hebt goed kletsen, want jij zit lekker. En toen was zijn antwoord dit: "Ik zou rijk kunnen zijn, maar ik spreek tot u. Ik spreek tot u, omdat ik in dit spreken ik mijzelf ben. In de rijkdom zou ik slechts mijzelf verliezen. Ik heb kennis groter dan de uwe. Maar die kennis zou me verwijderen van u, en daarom behoudt ik haar wel, maar ik zeg haar te rusten tot haar tijd gekomen is."

Het is dus een man, die voortdurend naar de mens toe wil, en die gelijktijdig iedereen zegt: ja denk er om, nou geen actie. Misschien het mooiste voorbeeld dat is geweest ergens in Zuid-Azië, dat een aantal van die volgelingen bij hem zijn en dan zegt er een: Heer, wij hebben veel van uw woorden op schrift gesteld. Wat zullen we ermee doen?

Dan zegt hij: "Verbranden. Want de woorden, die je moet herlezen, om te weten dat ze gesproken zijn leven niet in je wezen. Maar wanneer mijn woorden in uw wezen leven zult gij ze niet opschrijven, maar gij zult ze léven."

Dan zegt er een: ja maar, we moeten toch die leer verbreiden,

Dan zegt hij: "Een leer verbreiden, dat is iets als zeggen: ik ga woorden zaaien. Als je woorden zaait, dan oogst je redevoeringen. Maar als je gedachten zaait, dan oogst je dēnken. En in denken en voelen kan de mens de grenzen van de Oneindigheid overschrijden."

Dus, zegt er eentje - er zijn meer van die typen, die hier ook tussen zitten, dus u kent dat, dus wij kunnen niets doen om uw leer te verbreiden.

Dan zegt hij: "Neen, je kunt alleen wat ik je geef aan anderen geven, die het nodig hebben, en die het ook nóg willen ontvangen."

Dan zegt er een: maar leer, dan blijven we toch erg beperkt, in aantal.

En dan zegt hij dit: "Wanneer er teveel snoeken in de vijver komen, eten ze elkaar op. Laten wij niet in aantal machtig en groot zijn, maar in kracht een met al het andere. Wanneer onze gedachte en onze erkenning van de waarheid van het leven doorklinkt, dan kan het zo goed klinken achter de wetten van de Koran, als in de verkonding van het christendom, of de overpeinzingen over de wegen en het Pad van de Boeddhist. Want niet de naam is belangrijk, maar de geest. Hij die een naam dienen gaan ten onder, zij die één zijn met de geest leven onbeperkt."

Toen hij moest verwijzen was dat voor de leerlingen natuurlijk een hele situatie. Het was helemaal niet zo eigenaardig en zo wreed als dit in het christendom wordt verteld, maar op een gegeven ogenblik zegt hij dus: "Ik heb mijn leringen gebracht, het wordt tijd, dat ik heenga."

Toen zeiden ze: waar naar toe?

Toen zei hij: "Daar waar ge mij zult ontmoeten, wanneer ge mij begrepen hebt."

Hou, toen waren er een heel stel natuurlijk op hun teentjes getrapt. Ja maar, we hebben u toch nog nodig.

Toen zei hij: "Kijk, wanneer je mij nodig hebt, zoek dan in jezelf, want ik heb dat wat ik ben aan u allen gegeven. En daar zal ik leven. Als ik daar niet leef, hoe kan ik u helpen?"

Het is de gedachte van de kennis van de redelijkheid

+ Toch vind ik wel, dat het christendom hetzelfde zegt.

- Dat hebben ze ook eens een keer tegen hem gezegd. Toen zei hij dit: "Als je een beeld een ander kleed aantrekt, blijft het hetzelfde beeld. Zo ook is de waarheid."

Maar nu moesten we ook even kijken naar zijn opvatting van deze wereld, naar de techniek dus. Hij zegt: "Wanneer de mens zichzelf beperkt, dan zal hij meer bereiken. Niet omdat hij zich beperkt, maar omdat hij doelbewust streeft. De techniek is de dienaar van de mens. Gebruik de techniek, zolang ge niet van haar afhankelijk wordt."

Ze hebben hem zelfs gevraagd over atomen. Zijn opvatting was deze: "Wanneer de mens zichzelf volledig vertrouwt, zal hij meester zijn van de materie. Maar wanneer de mens zichzelf en zijn naasten niet vertrouwt, moet hij de materie ook niet vertrouwen. Wees voorzichtig met deze dingen, omdat zij u zullen beheersen. Leef uw eigen leven. Leef uw leven zoals ge nu zijt, niet zoals ge zoudt willen worden. Ge hebt kennis. Gebruikt die kennis. Wanneer ge talen spreekt, spreek met een ieder in zijn eigen taal zover gij kunt. Gij zult de ander beter begrijpen, en de ander zal u begrijpen. Wanneer ge de mathematica beheerst toon in rekenen en berekenen, in uw ontwerpen aan, dat ge de Cosmische wetten begrijpt. Wanneer een bouwheer bouwt met de getallen van de Cosmos, dan bouwt hij iets van de Eeuwigheid in een tijdelijk verschijnsel en anderen zullen het erkennen. Zeg dan niet: ik moet het woord verkondigen, Bouw Indien ge machines maakt, maak die machines, die de mens nodig heeft, maak niet de machines, die hij begeert. Want wat de mens begeert zal hem veelal vernietigen. Dat wat hij van node heeft zal hem helpen om juist iets meer tijd over te houden, om zich bewust te worden van zijn eigen wezen." Een typische visie.

Iemand zegt tegen hem: ja maar, kanonnen en geweren waar zijn die goed voor?

Dan zegt hij: "Wanneer iemand zegt: ik wil doden, en gij zegt: ik geloof niet in doden dan moogt ge dergelijke dingen niet verhandelen, ge moogt ze niet bezitten, ge moogt ze niet vervaardigen. Maar wanneer iemand zegt: ik ben in groot gevaar, en alleen zó kan ik mij beschermen, zult ge uit medelijden hem het wapen geven, omdat hij de ware zekerheid van het geestelijk wapen nog niet beheerst."

Toen zei er één: wat moeten we doen met kunstmest. Ook zo'n gekke vraag, want wie vraagt nu aan een geestelijke leraar: wat moeten we nu doen met kunstmest?

Toen zei hij: "Wanneer de mensheid haar eigen vruchtbaarheid uitbreidt, zal ze de aarde moeten vergiftigen, om de voortbrengeselen van haar leden te voeden. Zolang de mens niet geleerd heeft zich te beperken en kunstmatig zijn aantallen vergroot, zal hij kunstmest gebruiken. Zeg niet tot hem, die dat doet: gij doet verkeerd, maar zeg wel tot uzelve: als ik het zonder kan doen, is het beter! Een typische opvatting.

In die tijd hebben ze hem b.v. gevraagd: wat denkt u van Gandhi?

Toen zegt hij: "De geweldloze weerstand is de grootste macht. Maar de meeste mensen bezitten niet genoeg macht over zichzelf om geweldloos te zijn."

Vraag: Wat moeten we denken van de politiek?

Antwoord: "Wat hebben wij aan de lege woorden, die de onvermijdelijkheden trachten te verhullen."

Vraag: Maar als ik nu in de politiek zit? Wat moet ik dan doen?

Antwoord: "Ga rustig verder met wat ge altijd gedaan hebt, maar doe het nu bewust van hetgeen ge werkelijk doet, opdat ge niet gelovende in uw eigen woorden, verstikt in uw eigen waan."

Hou, dat vond hij nogal bitter en hij zei: er moet toch een techniek zijn, om de mensen beter te laten leven en beter te laten gehoorzamen.

Antwoord: "Je kunt een beer op twee manieren leren dansen. Wanneer je hem altijd op een gloeiende plaat zet, terwijl de trommel en de fluit klinken, dan zal hij later dansen, omdat hij de gloed vreest, die er niet is, maar hij zal zijn meester aanvallen wanneer hij durft. Ge kunt de beer ook zoveel geven, dat hij uit vreugde en dankbaarheid voor het gegyene, zowel als uit de verwachting van de beloning, danst. Dan zal hij u trouw zijn, en hij zal uw tegenstander verscheuren. Zo, helpt de mensen door ze te geven wat ze nodig hebben, opdat ze u helpen dat te bereiken wat gij noodzakelijk acht."

Staat u me een opmerking toe? Het had voor Joop den Uil geschreven kunnen zijn.

Maar er was wel één beperking bij. Dat was deze: "Want slechts indien gij waar maakt wat noodzakelijk is, zullen de beren voor u dansen en met u dansen. Maar wanneer gij faalt hen te geven wat zij van u verwachten, omdat gij het hen beloofd hebt, zullen zij u verscheuren. En dat is misschien ook voor sommige mensen hier direct dienstig. Vraag: Wat denkt u van sociale wetenschappen?"

Antwoord: Heel eigenaardig en door sommigen wel kwalijk genomen worden, maar ik wil het toch graag citeren: "Wanneer je niet de harten van de mensen kent, kun je met de vorming en de omschrijving van de gemeenschap niets bereiken, want de gemeenschap bestaat uit de gevoelens van de mensen plus de wijze waarop ze proberen die uit te drukken. Maar wie de gemeenschap wil vormen, vormt een monster, dat hij niet beheersen kan. En zo doet ge met uzelve, wanneer ge u voorstelt, dat uw dromen belangrijker zijn dan uw mogelijkheden. Maar hij, die al het mogelijke verricht vanuit en voor zichzelf, hij zal zichzelf een vriend zijn, omdat hij de kracht is waarop hij zich beroepen kan, en in zich de eenheid vindt met krachten, die hem onoverwinnelijk maken."

Ik heb met al deze woorden geprobeerd om een schets te geven eerder van een figuur, dan van een leer. Want de leer omvat heel wat meer, en ze heeft ook veel te doen met zaken, die men "occult" zou kunnen noemen. Ik heb in dit betoog niet genoeg tijd om daar voldoende in te gaan, maar ik zou u enkele punten alvast willen noemen: Wanneer u in u zelve droomt, dan spreekt ge met een deel van uzelve, dat ge slechts zelden beseft. Daarom is uw droom een deel van uw wezen. Wetend dat uw droom én uw werkelijkheid dus één geheel zijn, zult ge in uw werkelijkheid delen van uw droom waarmaken, en ge zult delen van uw werkelijkheid in de droom projecteren, omdat het geheel van uw wezen antwoord geeft op datgene wat u in uw beperking van uw bestaan als mens van node hebt. Wanneer ge ontwaakt tot de kracht die in u leeft, zult ge eerst moeten leren die kracht te verzamelen. Eerst hij die zijn kracht verzamelt heeft kan haar voorzichtig gebruiken. Alleen hij, die zijn krachten gebruikt, en regelmatig gebruikt, zal ze leren richten. Alleen hij, die zijn krachten richten kan, kan het Licht van de Oneindigheid werpen als een schild tussen zichzelf en zijn vijanden. En over het zien heeft hij ook iets gezegd. Er was iemand, die had het over visioenen. Hij zei: "Wanneer ge ziet, en wat gij ziet is niet uw werkelijkheid, zo geeft het slechts iets aan omtrént uw werkelijkheid. Wie denkt dat zijn dromen waar worden, vergeet de waarheid waarin hij leeft, en kan zelfs aan zijn droom ten ondergaan. Maar hij die beseft: al wat ik zie en beleef, is niet alleen iets anders, maar is ook deel van mijzelve, hij zal dáárin de kracht vinden, de sleutel vinden, tot zijn eigen innerlijke vermogens, zowel als tot een nieuw besef van zijn wereld."

Dit occulte gaat in een deel van de leringen zelfs veel verder. Ik weet niet of dat volledig behandeld mag worden. Ik zal het dan ook heel veilig aan een volgende spreker overlaten, die dat misschien beter kan bekijken, maar dit is eigenlijk magie. Want hij heeft zijn leerlingen natuurlijk ook de wegen getoond, die men moet gaan om wat men para-normaal heet te ervaren. De wereld is groter dan je denkt, ze is minder beperkt dan je denkt, maar gelijktijdig heeft men in het zuiver stoffelijk niveau minder mogelijkheden dan men denkt. Daar komt een groot gedeelte ervan op neer, en het geheel is eigenlijk gebaseerd op het vinden van de geestelijke kracht en de geestelijke eenheid en harmonie, waardoor je die stoffelijke beperking gelijktijdig erkent, aanvaardt en, als het tekort schiet, aanvult met geestelijke vermogens. U moet dus niet denken, dat de leraar alleen maar mooie praatjes heeft opgehangen. Hij heeft zijn mensen wel degelijk het een en ander gegeven, en dat wordt overgeleverd. Er zijn groepen, die heel beperkt daarmee werken zelfs, maar we moeten die namen nog niet noemen is ons gezegd, dus ik zal dat ook niet doen. Maar er is een groep, die b.v. werkt in een groot deel van Europa. in Denemarken, Nederland ook een beetje, die ook bezig zijn in de Verenigde Staten, in Engeland, maar die Eigenlijk hun basis, als je het goed bekijkt, toch wel vinden in Japan en vooral India, het centrale deel van India. Deze groepen verbreiden de leer wel, maar ze verbreiden die leer als een systeem, niet als een godsdienst, of als een filosofie, maar als een systeem. Van de leraar zou je kunnen zeggen, dat hij geprobeerd heeft de vele leringen, de filosofieën en de geloofswaarden te ontdoen van hun overbodigheden en de mens een systeem aan de hand te doen, waardoor hij de innerlijke waarheid kan ervaren, waarin al die dingen zinvol kunnen worden. Het is het hervinden van de zin van het leven. Dat is over de leraar wel voldoende. Nog een paar woorden over de Meester en dan ga ik sluiten.

Van de Meester werd gezegd: "Wanneer Hij zwijgt, zegt Hij meet, dan tien redenaars tegelijk. Hij heeft ongetwijfeld de gewoonte gehad, die ook in de orieënt sommige men-

sen hebben, en die in bepaalde meditatiegroepen, ook in uw eigen land op het ogenblik bestaan, n.l. van het gezamenlijk denken. Het wekken van een sfeer, die in je vloeit, en waardoor je in je eigen innerlijk a.h.w. nieuwe verhoudingen ziet. Zijn mystiek was er een van een versmelting van de Cosmos. En dat hangt samen met het: ik ben deel van God, maar ook: God is deel van mij. Het is de erkenning van een wederkerigheid. En als ik alle achtergronden van deze persoon samen moet vatten, dan zou ik zeggen, vooral de wederkerigheid in alle dingen is het leid snoer geweest van zijn bestaan, ~~xxxxxx~~ maar ook van zijn persoonlijkheid. Spreek tot hem en je krijgt antwoord. Vraag hem een dwaasheid en hij antwoordt met dwaasheid. Zie hem aan in hoop van begrip, en hij straalt u een begrip uit, waardoor ge ook uzelf beter begrijpt. Dat is eigenlijk de hele persoonlijkheid geweest. Hij is nu niet meer in stoffelijke vorm, maar hij is heerser, d.w.z. dat hij in deze aera een groot aantal ontwikkelingen gaat bepalen. Je zoudt hem kunnen zien als de beginner van de Aquariuscyclus, die samenhangt met broederschap en versmelting, maar die gelijktijdig ook is een individuele beleving. Niet een wetmatigheid, maar een "ik", dat opgaat, dat erkent. In deze uitingen, in deze belovingen, die hij heeft gegeven zal hij ongetwijfeld een grote invloed krijgen. Dat is, volgens mij onontkoombaar. Men zal over de leraar misschien minder spreken, maar hij heeft de basis gelegd voor datgeen wat de Meester de mensheid wil geven. Misschien is hij een beetje een Johannes de Doper, de Stem eens roepende in de woestijn. Maar gelijktijdig de bevestiging van de Messias. Dit is het typerende, dacht ik, in deze verhouding. Elk heeft op zijn eigen wijze iets groots voortgebracht. Het aantal leraren dat de aarde nog te wachten staat in de komende periode is betrekkelijk groot. Dat is ook nodig, wat er zijn veel valse leraren, zoals dat heet. Overal waar een profeet op kan treden van groot belang, zijn altijd een aantal pseudo-profeten, of valse profeten. Waar een leraar optreedt zijn een groot aantal leraren en filosofen, die er eigenlijk net naast hakken. Waar een Meester optreedt daar is de golf van mystiek, die hij uitdraagt gelijktijdig een middel waardoor anderen hun persoonlijke macht, of hun persoonlijke bereiking willen fixeren, zodat die mystiek ook in tegenvormen optreedt. De Meester kan die mystieke krachten weer tot zich trekken en daarmee a.h.w. de valse goden doen vallen. De leraar zal hoofdzakelijk werken met ingewijden, met adepten en semi-adepten, en deze uitzenden, opdat de betekenis van zijn woorden doordringen achter de filosofieën en de leer, die men predikt. Het brengt een ommekeer teweeg. Het ene ogenblik in de wetenschap, het andere ogenblik misschien in de politiek of in de godsdienstig opzicht. Het is een poging om een nieuwe vrijheid te geven, maar het is de Meester, die zelve het centrum blijft. Het is de leraar, die wel terug kan keren en dit mogelijk ook zal doen, maar die eerder werkt via de middelen, die hij de mensen heeft gegeven en de magische middelen, die daarbij behoren zullen ongetwijfeld hierbij een rol spelen. Ook al zal men die in het westen misschien zien als een totaal nieuwe psychologische benadering, of iets dergelijks. En daarmee wil ik dan deze inleiding - want meer is het eigenlijk niet - sluiten.

Ik zou u willen voorstellen om te vragen of het mogelijk is een volgende keer, in te gaan op magische leringen van de leraar en daarnaast of het mogelijk is iets te omschrijven of voelbaar te maken van de mystiek van de Meester.

- + Als iemand nou zegt, dat hij leraar is, hoe weet je dat nou?
- Heel gewoon, als hij zegt dat hij leraar is, en dat hij gezag over u heeft, dan gaat u rustig verder. En als hij lesgeld vraagt, dan verwijst u hem naar sociale diensten. En als hij gewoon bij u komt en hij geeft u een raad, probeer die raad eens op te volgen voorzichtig. Als blijkt dat ze werkt, ga terug om meer raad. Dan is het mogelijk een goede leraar.
- + De Meester is die ook mens geweest, of is dat alleen een kracht.....?
- Hee, die is mens geweest, is belichaamd geweest. Zowel de Meester als de leraar zijn beide stoffelijk op aarde geweest. Overigens, de leraar langer dan de Meester, als het daarover gaat, maar hun verschillende functies liggen anders, en de betekenis van de Meester is dus een veel grotere, terwijl de stimulans, die de leraar op aarde schept eigenlijk een soort draaggolf moet zijn in de mensheid voor die toeneemende werking van de Meester.
- + De Meester is dus een persoon. Hij is voor u beter kenbaar en bereikbaar dan voor o
- Hij is anders kenbaar voor mij dan voor u. En hij is voor mij een persoonlijkheid, die een kracht representeert. M.a.w. hij is volgens mij, als persoon, voor mij ook weer voertuig van een hogere macht, wet, of kracht. Dat durf ik niet te bepalen.
- + Dus de leraar is eigenlijk de voorbereider
- Laten we even een eenvoudige vergelijking maken: De leraar is iemand, die je leert

- lezen, en de Meester is iemand, die je inwijdt in de literatuur..
- + En hoe is dat dan, dan men van Jezus zegt, dat hij Meester is en gelijktijdig Christus is. Is dat een zelfde verhouding?
- Hee, hee, Hij kan n.l. niet God en Christus zijn, want Die beiden zijn identiek, waar- bij Christus alleen een eigenschap is van het goddelijke, die we personifieren. Maar men zegt, dat Hij méns en God is en dat is de stoffelijke Jezus, de stoffelijk kenbare Jezus, die in een soort mysteriespeel wordt opgevoerd tegen de achtergrond van de Christos, Die in feite de Goddelijke aanvaarding voor de Schepping is. En dan kunt u zeggen: hij is leraar, maar als we eerlijk zijn, dan moeten we zeggen: de leraren zijn Hem voorgegaan, want veel van wat Hij heeft gezegd bestond reeds. Dan wil ik alleen maar terugwijzen in de richting waarin Nietzsche Zaratustra heeft gezocht, maar verkeerdelijk heeft gevonden, naar de Zoroaster. Veel van hetgeen in de Zoroas- terleer klinkt, komt zij het in rabinale taal in Jezus weer tot uiting. Het is nie- zo, dat Jezus een nieuwe lóer brengt. Het is wel zo, dat Hij de bestaande leringen in een mystiek kader plaatst, waardoor "het Koninkrijk Gods" en de beleving van de "Vader" mogelijk wordt. En daarom is Jezus in mijn ogen Meester, en geen leraar, in de eerste plaats. Maar als leraar wil men Hem zien, omdat met een leraar gereden- neerd kan worden, terwijl je een Meester klakkeloos moet aanvaarden. En dat is voor hen, die lering willen geven over wat Hij is, onaanvaardbaar.
- + Die leraren en goeroes, die er b.v. in Amerika zoveel opstaan, zijn dus niet van dit geestelijk niveau.
- U moet het zó zien. Iemand, die je boter verkoopt voor honderd gulden, levert ook boter, maar hij licht je wel op. Iemand, die een oplichter is kan nooit een waarlijk geestelijke Meester zijn. Iemand, die u vraagt om grote bedragen te betalen, vooraf, voor hij u geestelijk helpt, kan diens gevolgge noch een juiste Meester, noch een goede geestelijke leraar zijn. Slechts hij die u helpt en u dan desnoods vraagt om hém te helpen iets tot stand te brengen, kan mogelijk een goede Meester of leraar zijn. Dat zegt toch voldoende?
- + Kijk nu naar het christendom. Het is toch allemaal prachtig wat Jezus gezegd heeft.
- Weet u wat ú nu zegt? Ik vind de geur en de vorm van de bloem zo schoon, dat ik niet kan verdragen, dat haar bladeren tot mest worden voor de plant die verder groeit. Het christendom dat eens was, kan nu niet meer bestaan, want de mensheid van eens bestaat niet meer. De grondwaarden zijn er wel, de waarheden zijn wel dezel- de, maar de wijze waarop ze beleefbaar zijn, de wijze waarop de mensen ze kunnen ver- staan zijn anders geworden. En omdat die verandering heeft plaats gevonden kan je het eigenlijke christendom eigenlijk niet meer leven of beleven in deze tijd, of je moet het eerst a.h.w. transfigureren, dus omvormen naar een zuiver geestelijke krac- die je dan in de vorm van deze tijd weer praktisch geldig maakt
- + (Een lange vraag), resulterend in) Wij kunnen het dus nooit begrijpen.
- Dat weet ik niet. Ik heb dus gelijktijdig geprobeerd de rol van tolk te spelen. En zoals u weet kunnen westerlingen heel goed begrijpen op de duur wat de stamver- banden zijn van b.v. negers, of de indio's(?) ergens, zonder dat ze ooit zelf pre- cies zo kunnen ervaren. En het weten dat het bestaat kan misschien toch een beter beeld geven van hun eigen bestaan en hun eigen waarden.
- + Ja, want je kunt toch pas begrijpen, enigszins begrijpen, wanneer je al enigszins er iets van begrepen hebt. Het klinkt een beetje verward, maar.....
- Ja, zoals elke poging om de waarheid te benaderen is die verwarrend, maar het is een feit, wanneer je een innerlijke harmonie ervaart met hogere krachten, dan kan een bespreking van de wereldleraar en de wereldmeester voor u niet alleen beteke- nen concretisering van dingen, die in u zelf leven, maar het kan gelijktijdig, en dat kan belangrijker zijn, betekenen, dat u een harmonie bewuster verwerft en opbouwt met de krachten, die door de wereldmeester en wereldleraar worden gepresenteerd. En dat kan het nut ervan zijn. En dat is de rede, dat ik ook dit onderwerp zonder meer aanvaard heb.
- + Een soort hersenspoeling.
- Och, ik geloof niet, dat je hersens gespeeld worden. ^{Is niet nodig} dan kan je er halfgaar uit- Als u een hersenspoeling hier zoudt aanvaarden, in de hoop, dat u daardoor wijzer wordt, dan zoudt u al halfgaar zijn. Dus dan kan er niet veel verknoeid worden. Maar wanneer u zelf blijft denken, en u wordt gelijktijdig geconfronteerd met het denken en met mystieke mogelijkheden en waarden van anderen, dan zult u, dacht ik, toch tot u zelf blijven terugkeren. En alleen degenen, die alles wat hij leert eerst op zich zelf toepast, vanuit zichzelf voor zich tot een werkelijkheid weet te ma- ken, die kan verder komen.

+ Ondanks hersenspoelingen?

- Ondanks hersenspoelingen, ja. Maar wat is eigenlijk de hersenspoeling waarop u doelt?

+ Die je b.v. in de dictatoriale landen wordt opgelegd.

- Dat is gewoon het leren spreken in een andere taal. Het is geen hersenspoeling. Hieronder wordt het volgende verstaan: een voortdurend een onder fysieke als onder psychologische druk conditioneren van de mens tot hij automatisch reageert, niet slechts met bepaalde woorden, maar ook met bepaalde denkbeelden en gebaren, zonder dat zijn eigen denken daarbij een rol speelt.

+ Is daar niets aan te doen?

- Dan geef je mee. Wanneer je dus zo goed mogelijk meewerkt, en gelijktijdig beseft waarom je deze waarheid aanvaardt, dan ontstaat toch de dominantie - dat is dus de psychologische techniek - maar die dominantie verdwijnt op het ogenblik, dat de psychische druk ophoudt. En dan krijg je dus een zeer snelle recuperatie, terwijl daarnaast door deze houding over het algemeen de zuiver fysieke conditionering en druk over het algemeen minder intens zal zijn.

+ Ja, als je maar net doet alsof.

- Ik zou ook kunnen zeggen, dat u voortdurend een hersenspoeling ondergaat wanneer men zegt, dat de welvaart zo goed is. De welvaart maakt meer mensen ongelukkig dan de armoede. Dus, dat is gewoon conditionering. Dat het goed is om zekerheden te bezitten. Hoe meer zekerheden je bezit, hoe onzekerder je zult worden. Want je bent niet meer in staat om zelf te reageren, je gaat alles af schuiven op een ander. Maar dit noem ik gewoon sociale conditionering. En die bestaat in elk sociaal milieu, onverschillig welk. Dus niet alleen in een communistisch of een ander. Ik zou graag herhalen wat een vriend van mij zei: denkt u werkelijk, dat de rode chinees, die met zijn geel gezicht naar de zon uitroept: ik ben geslaagd dank zij de voorzitter Mao, in feite niet bedoelt: ik heb het hem toch maar lekker gelapt?

Ik heb dus geprobeerd op uw onderwerp in te gaan en u een suggestie gegeven voor een volgende voordracht.

+ + +

SCHEDE WOORD.

Horizon, droom, verandering.

De droom brengt de verandering achter de horizon.

Ik droom. Uit kleuren en uit beelden vormt zich een nieuw bestaan, dat waan of werkelijkheid, ik weet het niet, mij duidelijk maakt, hoe diep ik mij het eigen "ik" nu ziet dat wat ik ben. En ik erken, ik zie nu achter einders van stoffelijkheid, van ruimte en van tijd. Misschien zie ik een deel van wat ik noem de Eeuwigheid, of van de werkelijkheid van het bestaan. Mogelijk is die droom een waan. Maar de verandering, die zo ontstaat wanneer het "ik" beseft: het einde van de einder is het einde niet van mijn bestaan, van wereld en van zijn. Geef mij de mogelijkheid om te ontwaken, de ketenen te slaken van al te groot gebonden zijn. En vrij de vleugels uit te slaan. Totdat ik eindelijk de waan, de waan, die einder heet voor mij steeds weg zie wijken. En zo in Eeuwigheid en nieuwe rijken mij zelf erken voor wat ik ben. En verder ga. Tot er misschien een grens is, die geen einder is, maar de begrenzing van het wezen.

+ + +

val

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N
K U R S U S : U I T S P R A K E N V A N M E E S T E R S E N L E R A R E N

26 oktober 1976

DE MAGISCHE LERINGEN VAN DE NIEUWE WERELDLERAAR
EN DE MYSTIEKE WERKING VAN DE MEESTER.

Wanneer je zegt: de magische leringen, dan geloof ik, dat we eerst even magie moeten definiëren. Dan weten we waarover we praten.

Onder magie wordt al datgene verstaan, waarmee feitelijke fenomenen tot stand kunnen worden gebracht, zonder dat de oorzaak daarvoor op redelijke wijze zonder meer verklaarbaar is.

De magie is dus inderdaad hoofdzakelijk van de leraar en is gebaseerd op het erkennen van de innerlijke oorzaak ten aanzien van het uiterlijke gevolg. Een mens draagt in zich allerhand krachten, waarvan hij weinig of niets weet. Die krachten behoren tot een hoger niveau van bestaan. Dit is een hele mooie term. In de praktijk komt het er op neer, dat het zaken zijn, die je emotioneel en misschien in symbolen voor jezelf een klein beetje voelt, maar die je toch niet meer in een redelijk beeld zo samen kunt voegen, dat je er bewust over kunt praten en er bewust mee kunt handelen en de inhoud ervan bewust aan anderen kunt meedelen.

De leringen op zichzelf zijn misschien niet zo nieuw als het lijkt. De formulering is wel wat anders geworden. Als we echter die formulering buiten beschouwing laten en terugkomen op die ene grote waarheid, dan zien wij, dat wij allen deel zijn van een en dezelfde kracht. Ons wezen wordt bepaald vanuit deze kracht en door deze kracht. Het geheel van alle verschijnselen is gebaseerd op deze kracht en bestaat daaruit. Ik zou de hele redevoering kunnen citeren; dit is echter voldoende, dacht ik.

Wanneer je je bewust wordt, dat je je zelf eigenlijk door je wil, door je denken, door in te gaan tegen je gevoelens ook, remmingen op legt, waardoor je innerlijk wezen - de basiskracht van waaruit je bestaat - niet volledig tot uiting kan komen, dan ga je onwillekeurig zoeken naar een regel of naar een wet, waardoor je die krachten kunt hanteren en gelijktijdig toch een bewust levend wezen in je eigen wereld blijven.

Het is natuurlijk heel aardig je alleen maar aan die krachten over te geven, maar je hebt ook nog als mens te bestaan.

Nu is hierover dus in de leer, die de leraar gebracht heeft, een heel aantal zegswijzen en richtlijnen. Ik zal er hiervan enkele aanhalen.

"Ga uit van het bestaande. Indien je alles wat nu bestaat, aanvaardt en van daaruit verder trekt, dan zul je in staat zijn om, zonder terug te grijpen op het niet meer mogelijke of te streven naar het onverwezelijkbare, met het geheel van uw wezen uw eigen mogelijkheden te richten."

Kort gezegd komt het er op neer, dat een mens eigenlijk heel vaak zo druk bezig is over wat er zou moeten zijn en wat er gisteren geweest is, dat hij vergeet wat de mogelijkheden zijn, die in het heden schuilen.

"Daar elk ego is opgebouwd uit goddelijke kracht en de goddelijke kracht in zich een volledig evenwicht en een volledige sereniteit bezit, zou elke mens, die het heden aanvaardt, daardoor reeds een beroep doen op de kracht in hem."

Wanneer hij dan in het geheel van zijn werkelijk ego, dat ook buiten de stof bestaat, dit tot uiting brengt, zo zou hij in staat zijn vele krachten van zich te doen uitgaan en vele krachten in zich doen werken, die niet behoren tot het terrein van de redelijkheid.

"Aanvaard het verschijnsel, ook wanneer de uitleg u onbekend is."

Dit is ook heel begrijpelijk. Er gebeuren wonderen of dingen, die onverklaarbaar zijn. Wanneer je die dingen nou prettig of aanvaardbaar vindt, dan moet je er niet over gaan vechten, hoe ze tot stand zijn gekomen. Je moet eerst werken met hetgeen ze betekenen. Als je ze onaanvaardbaar vindt, dan moet je niet vragen hoe het zover heeft

kunnen komen, maar moet je eenvoudig zeggen: nu bestaat het, dus moet ik mij er tegen richten, want dan kan ik het teniet doen.

Dan krijgen we een stukje, dat iets verder gaat. Het behoort ook tot de leringen van de besloten kring. Hier en daar zal ik een lichte censuur moeten toepassen.

"Wanneer je iets wilt met alle kracht, dan ben je afgesloten van de goddelijke werkelijkheid waartoe je behoort."

Dan kan je dus alleen werken met je eigen kracht en vermogen. Wanneer je echter je doel duidelijk voor ogen stelt en dan volledig ontspannen aanvaardt, dat dit doel in de kosmos werkelijk wordt, zul je zien, dat de goddelijke krachten door je werken en daardoor fenomenen tot stand brengen, die onverklaarbaar zijn.

Wanneer je zelve leeft, dan heb je een eigen uitstraling. Deze uitstraling kan vele kleuren vertonen. De leraar spreekt nog over het gewaad. Dit is slechts een vergelijkende term. Uitstraling is hier echter duidelijker.

"Alle kleuren in het gewaad zijn op zichzelf aanvaardbaar, want elke kleur, elke straling, elke intentie heeft zijn betekenis. Maar indien wij in onszelf een eenheid worden, niet meer verdeeld zijn tegen onszelf of veroordelende een deel van onszelf en lovende een ander deel van onszelf, versmelten de kleuren tot een eenheid. Indien ons gewaad wit is, zijn wij één met de kracht. En indien wij één zijn met de kracht, gaat ons werkelijk wezen vrijelijk in, in de lichtende werelden, waaruit we zijn ontsprongen."

Het is een beetje moeilijk om daar iets duidelijk over te zeggen. U hebt een eigen uitstraling en wanneer je bijvoorbeeld kijkt naar een chakrum, dan zie je dat elk blaadje, elke faktor van het chakrum nog weer een andere kleur heeft. De leraar zegt dus, dat het helemaal niet erg is, dat er allerhand verschillende dingen in je zijn. Hij zegt ook niet tegen de mensen, dat ze iets in zichzelf moeten verwerpen. Hij zegt alleen, dat je het juist moet aanvaarden. Je moet het samen laten smelten tot een eenheid.

Het is natuurlijk erg duidelijk, dat je één stokje zo breekt. Dit kan geen spanning verdragen. Als je meerdere stokjes bij elkaar neemt is dit niet eenvoudig. Probeer maar eens een rijsbezem door te breken, dat gaat gewoon niet.

Doordat alles in ons samenvloeit, krijgen we een kracht - die hij dan wit noemt als verzamelbegrip van alles -. In deze kracht zijn we eigenlijk één geworden met de oerkracht, met de kosmos. Alles wat wij zijn, elk vlak waarop je ooit bewust kunt zijn en bestaan, zal daarin vertegenwoordigd zijn als eenheid.

We leven dus als bewust wezen tot in de hoogste kosmische sfeer. Gelijkijdig zijn we in staat om alle verschijnselen van alle werelden te onderscheiden. Je kunt dan ook natuurlijk veel gemakkelijker weten wat je moet doen. In die harmonie kun je gewoon zeggen: dit is storend voor mijn harmonie, dat schuif ik opzij. Dat andere is bevorderlijk voor mijn harmonie, dat aanvaard ik. Zo selekteer je dan uit het geheel van de verschijnselen, die genen, die voor jou mogen bestaan. We kunnen nog niet de totale kosmos beleven, wat de leraar ook zegt: "Hij, die werkt met krachten, welke deze ook mogen zijn, hij beseffe wel, wie zich tot de noordenwind wendt, kan misshien spreken tot de zuidenwind. De oostenwind en de westenwind zal hij echter niet verstaan."

Het komt er op neer, dat wanneer je één kant uitgaat, dan zul je de tegendelen nog beseffen, maar al wat er opzij is, is op dat ogenblik niet toegankelijk. Hij laat er gelukkig wel op volgen: "maar indien de noordenwind te kil is geworden en wij wenden ons naar de ochtendwind van het oosten (dat heeft dan kennelijk te maken met de plaats waar hij gewoond heeft) dan is oost en west onze verbinding. Wij bepalen de relatie waarin we staan tot de kosmos, indien wij innerlijk een eenheid zijn."

U zou kunnen vragen of dit met magie te maken heeft. Ik dacht eigenlijk wel, omdat je in die magie toch eerst de kracht moet hebben voor je er wat mee kunt doen. Hij heeft hiervoor een aantal aanwijzingen gegeven, waarvan ik er een paar citeer.

"Indien gij licht zijt - waarschijnlijk bedoelt hij het witte licht - en een andere mens leeft in het duister, zo zult gij als licht het duister omhelzen. Want daar waar het licht het duister aanvaardt, wordt het duister tot licht. Maar daar waar het licht het duister verwerpt, blijft het duisternis."

"Gij, die leeft en zwak zijt, wordt u bewust van uw kracht. Laat de kracht in u spreken en niet uw woorden (dus je denken). Zo zult gij zien, dat de kracht van de eeuwigheid zich vanuit u ontwikkelt. Indien gij tot een rots zegt: "Ga omhoog", ze zal rijzen. Het is uw wil die spreekt. Het is uw kracht en uw verbinding met alle kracht, waardoor het gebeurt."

"Het is een dwaas", zegt hij een ogenblik later, "die een lange reis moet ondernemen en te voet gaat, terwijl er een spoorweg is, die hem dragen kan. Zo is het ook een dwaas, die zich een doel stelt en probeert het slechts van uit zichzelf waar te maken, terwijl rond hem de krachten zijn, die hem bevorderen. Hij, die wil genezen, moet alle krachten van genezing aanvaarden en niet slechts de krachten, die hij erkent. Hij, die duivelen uit wil drijven, hij, die de wereld van de natuurgeesten wil bedwingen, hij spreke niet slechts voor zichzelf, maar uit de éénheid (harmonie) waartoe hij behoort."

"Indien ge in de verwarringen van de tijd met uw begrip niet verder kunt, zeg tot uw rede, dat zij zwijge, opdat uw gevoel u zegge, welk deel van uw rede nu bruikbaar is."

Dit is eigenlijk het vinden van de kosmische wijsheid. De harmonie kan alleen ontstaan in onszelf, wanneer we niet denken en niet eenzijdig verdeeld tegen onszelf zijn. We moeten eigenlijk door die totale aanvaarding gewoon zeggen: ik praat er niet over, laat het maar in mij tot rijping komen. Dan voel je automatisch aan wat je kunt en moet gaan doen. Er ontstaat een voorkeur. Die voorkeur drukt zich in je denken uit. Je kunt er dan toch weer bewust mee werken.

Ik vind het een hele mooie zaak. Zo goed als ik trouwens het denkbeeld, dat je niet moet schuwen om middelen te gebruiken, krachten te gebruiken, die bij je en rond je bestaan, volledig aanvaardbaar vind. Het wonderlijke van deze magische opvatting is wel, dat hier altijd de eigen harmonie bepalend is. Dus niet macht maar harmonie. Dat is een groot verschil met de normale magische boeken. Deze magische boeken gaan uit van een machtswoord, een machtssleutel. Het geweld, waarmee je een ander dwingt. Deze nieuwe magie gaat uit van de resonantie, die je weet te wekken.

Ze hebben de meester eens gevraagd: "Heer, indien ge een demon ontmoet, wat zult ge doen?" Nu is de meester niet zo uitgesproken magisch in zijn betoog als de leraar. Hij is toch wel iets meer de mystikus. Hij zegt: "Indien de demon tot mij komt, zo schouw ik in mijzelf en mijzelve beschouwende erken ik God en in de demon erken ik God, hoe zou hij dan nog demon blijven?"

Dit is heel typisch. Hij zegt dus, dat we de positieve krachten moeten zien. Het geheel van deze magische leringen, die de wereldleraar toch ook heeft gebracht, gaat eigenlijk dezelfde kant uit. Je ziet een soort wisselwerking. De een ziet het als een innerlijke beleving en de ander ziet het als een techniek, die je hanteert om de juiste innerlijke gesteldheid te krijgen om daarmee effecten te bereiken.

De wereldleraar werd trouwens ook nog gevraagd: "Heer, hoe is het mogelijk, dat ge vandaag hier zijt en morgen daar?" Hij had namelijk nog wel eens de gewoonte om zich zeer snel te verplaatsen. Zijn antwoord was eigenlijk Appolonius waardig, want hij zei: "Ik ben immers daar waar ik besef. Indien ik mijn gebondenheden niet besef, maar slechts mijn verbondenheden, dan zal ik daar, waar ik mij verbonden acht, zijn. Niets kan mij weerhouden, daar mijn besef geen banden aanvaardt."

Dit is een heel typische redenering. Hij zegt in feite dit: "Gebondenheid aan tijd een plaats, is iets wat in ons denken ligt. Op het ogenblik, dat ik me daar niet meer bezig houd, maar alleen met de harmonie, de taken, die we voor ons zelf voelen, dan blijkt ineens, dat we die taken gemakkelijk aan kunnen, want we zijn daar waar we nodig zijn."

+Daar heb je toch een heel sterke concentratie voor nodig?

-Wanneer we uitgaan van de leerstellingen, zoals de wereldleraar die bracht, dan is het juist geen concentratie. Het is een innerlijk beseffen, gepaardgaande met een volledige ontspanning.

Het is dus juist het typerende, wanneer je hierover gaat praten. Je ziet, dat de wereldleraar niet houdt van dat met magisch zwaard en magische dolk eens eventjes in volledige concentratie de krachten onder een juk brengen en daardoor resultaat bereiken. Hij zegt: "Waar heb ik het voor nodig? Want alles dient mij wanneer ik er één mee ben. Misschien mag ik hier een andere uitspraak van hem citeren, die ook erg aardig is.

"De slang beschermt mij en vreest mij niet, noch zal ze mij kwetsen of bedreigen. Want in de slang zie ik licht en daarom zal de slang in mij het licht zien, dat zij slang noemt."

Een typerende opvatting dus. U moet niet vergeten, dat hij daar toch uiteindelijk leeft in de wereld waar de cobras en al die andere slangen, die een groot levensgevaar

kunnen zijn. Hij zegt, dat ze hem niets kunnen doen, omdat hij het Licht in al het levende beseft. Daarom kunnen ze in hem ook alleen het Licht zien.

Op zijn bijna noordelijkste route, op de grens van Pakistan en India, zegt hij het volgende: "De tijger vreest mij niet en de tijger begeert mij niet. Want een dier voedt zich niet met Licht, maar het koestert zich er in. Daarom zal het komen en zich koesteren in mijn aanwezigheid. Daarom zal het mij niet bedreigen. En daarom zal ik in de tijger de kracht zien, die er in leeft."

Dit hangt zeer waarschijnlijk samen met het bijgeloof, dat voorouders zich in de tijger kunnen manifesteren.

Ik hoop, dat er enige helderheid in komt. U begrijpt, dat dit onderwerp op zich erg moeilijk is en dat, juist omdat ik niet alle dingen mag zeggen, een heel zorgvuldige selectie vraag. Ik wil het u toch heel begrijpelijk overdragen.
+Heeft het met gedachtekracht te maken?

-Nee, dat is het juist. Het heeft niet met kracht te maken, maar met zijn.

Ik zal dit eerst uitleggen. Het is beter duidelijkheid te scheppen, dan verder te gaan en met een hoop vraagstukken te blijven zitten.

7zich

Als u/de grondstelling herinnert, dan is dat eenheid met. Een eenheid ontstaat juist wanneer we niet krampachtig proberen iets te zijn, maar wanneer we aanvaarden iets te zijn. Op het ogenblik, dat we ons krampachtig richten, sluiten we ons af voor alles, behalve onze voorstelling van dat ene.

Die voorstelling van dit ene kan wel eens verkeerdt zijn. Daarom is dat openstellen in dit geval veel belangrijker.

Wanneer je iets met alle geweld wilt, dan heb je maar weinig kans, dat het waar wordt. Als je iets met alle geweld wilt - gedachtekracht dus - dan heb je ook een idee hoe het moet zijn, hoe het moet gebeuren, wat het eindresultaat moet zijn. Dat wil zeggen, dat het wel eens volledig in strijd zou kunnen zijn met elke harmonische ontwikkeling.

Een eenvoudig voorbeeld: Iemand heeft reumatiek. Dan zegt u, dat het de stofwisseling moet zijn. U koncentreert zich dan op de stofwisseling. Heeft u dan in de gaten, dat het een psychisch probleem is, waaruit die reumatiek voortkomt? Dat heeft u over het hoofd gezien. Dan kan men een patiënt een ogenblik beter maken, maar op het volgende ogenblik wordt hij weer slechter.

Wanneer we nu niet met alle geweld die reumatiek willen genezen, maar alleen de ziekte op willen nemen in die perfectie van innerlijke harmonie, waarin alles evenwichtig is, dan zal zowel in het lichaam als in de geest een werking ontstaan. Er ontstaat een hergroepering in de patient en wanneer daar gezondheid uit voortkomt, is die dus aanmerkelijk stabiel en beter dan wat we met onze gedachtenkracht tot stand hadden kunnen brengen. Ik zeg niet, dat dit de enige werkwijze is, maar we hebben het nu over de wereldleraar en zijn magisch denken.

De situatie van broederschap en verbondenheid speelt in de magie ook een heel grote rol. Hij zegt nl.: "Al wat rond mij is, is mij verwant. Gij - en daar bedoelt hij dus de aanwezigen mee - en zij - en hij wijst op de bomen -, al wat leeft en kruipt en ademt, de zon, die aan de hemel staat, de sterren, die door het licht verborgen worden. Want ik ben deel van hen en zij zijn deel van mij. En zo ik ben en de eenheid beseft, zo zal uit mijn besef van eenheid elk zich openbaren in grootste glorie."

U moet glorie met een korreltje zout nemen, het is natuurlijk geen fantastische vertoning, maar glorie betekent voor de wereldleraar de perfecte harmonie.

Zo bouwt hij eigenlijk een magisch denken op, dat uitgaat van een aanvaarding van het bestaande. Je moet niet zeggen: dit zou anders moeten zijn. Je moet zeggen: Zo is het. Het bestaat in de kosmische kracht en als deel van die kosmische kracht aanvaard ik het. Deze aanvaarding probeer ik voor mijzelf te ondergaan in harmonie. Waar ik voor mijzelf een disharmonie ontdek, daar moet ik me afvragen waar ik het kan veranderen.

De magie van de wereldleraar is in feite een correctie van je eigen disharmonie en niet, zoals de meeste andere magische procedures, het opleggen van een bepaalde harmonie of een onderworpenheid aan een ander.

Ik hoop, dat u daarmee een klein beetje een beeld heeft gekregen van zijn visie.

Ik heb nog een tweede onderwerp. Dat is de meester met zijn meer mystieke benadering. Mystiek is, zoals u weet, gelijktijdig het volledig beleven en de verklaring van alle verschijnselen in de termen van dat beleven. Ik hoop, dat ook deze omschrijving voor u, als beginpunt, voldoende is. Als je denkt aan de meester, dan wordt je eigenlijk een beetje overrompeld door de visie, die hij heeft en de krachten, die hij tot openbaring brengt. Het wonderlijke is, terwijl de wereldleraar nog kracht uit, een verschijnsel aankondigt en oproept, dat de meester eigenlijk helemaal geen aankondiging doet. Het is alsof het hele gebeuren deel is van een droom, die misschien wat grijs en duister begint, maar die steeds kleuriger, steeds perfekter wordt. Wanneer je hierover spreekt is het ook niet van: zo is het of zo is het niet. Het is meer: zo leef ik dit. Dit is zijn visie. Zijn mystiek kan ik proberen te omschrijven (imiteren kan ik het niet, dan zou hij trouwens geen meester zijn). Ik kan proberen er iets van op te roepen.

"Wanneer je in onvrede bent, ben je verdeeld tegen jezelf. Maar verdeeld zijn tegen jezelf, is strijden met jezelf. Als de linkerhand en de rechterhand worstelen, kan er geen overwinning zijn. Laat ons daarom niet strijden. Laat ons in onszelf de kracht doen ontstaan. Schouw diep in je ziel, mens en zie de dertig duizend sterren van het geluk. Schouw diep in je ziel en zie de gouden gloed van het oneindige. Schouw diep in jezelf en weet zó is de kosmos, die ik spiegel. En zo je nu, wetende dit Al is en ik ben deel van dit Al en dit Al spiegelt zich in mij, terug ziet naar uw wereld, dan ziet ge alleen de weerkaatsing van de sterren van het geluk. Ge ziet voortdurende weer de gouden gloed van het werkelijke bestaan. Al wat is en al wat gebeurt, keert terug tot zijn bron. Keer terug tot je bron en vanuit jezelf zie de volledigheid ontstaan. Je wilt verder dringen naar de waarheid, maar de waarheid is één en dezelfde altijd. En de waarheid blijft dezelfde, wanneer je je niet afwendt van een deel van haar. Kijk naar de sterren van het geluk en zeg tot jezelf: Deze ene ster is de belangrijkste, en het geluk is voorbij. Het gouden Licht is gedooft. En met die ene glimp, die blijft, ontstaat die strijd in jezelf. Strijdt niet in jezelf, want je bent deel van de eenheid. Er is een God. Deze God is Al en in Al en over Al. Alle gestalten en gedaanten, die men een God geeft, zijn niets anders dan beperkingen, waardoor de strijd ontstaat. Alle krachten, die wij afzonderlijk benoemen, zij zijn slechts de verwerping van de eenheid, die in ons bestaat; die alle krachten omvat en alle verschijnselen mede veroorzaakt en in stand houdt, zoals de krachte doet waaruit we geboren zijn. Wees één met jezelf en daardoor één met de kosmos. Niet trots staande tegenover de schepping zul je de werkelijkheid vinden. Slechts in de eenheid met de schepping wordt je jezelf."

Dit is een vrije vertaling van één van de lessen, beschouwingen van de meester.

Wanneer u spreekt over mystiek, dan heeft u, dacht ik, er één en ander wel van aangevoeld.

Het is een heel andere benadering dan die van de leraar. Het is, ik zou haast zeggen, de bovenaardse benadering tegenover de toch wel wat meer realistische benadering van de leraar.

De mystiek verklaart natuurlijk. Wanneer ze de meester vragen: "Waarom is er lijden?", - dit is iets waar de mensen zich altijd mee bezighouden - dan zegt hij: "Lijden is ons onbegrip, want wanneer wij begrijpen zien wij hoe het Al zich samenvoegt tot één werkelijkheid, zodat we, éénzijnde met het Al, de vreugde van het Al ervaren. En wie de vreugde van het Al aanvaardt, ziet een verschijnsel niet meer als lijden. Hij vreest geen pijn en wil zijn lichaam niet overwinnen. Hij vraagt niet om genade en hij veroordeelt niet, want hij is. Pijn, smart, lijden, ze zijn alleen de aanwijzing, die ons voert naar de hemel. Wanneer wij de eenheid accepteren, wanneer we de eenheid beleven, dan zal het lijden als verschijnsel niet verdwijnen, maar het zal zijn betekenis verliezen."

Als dan iemand tegen hem zegt, dat dit zo moeilijk is, dan zegt hij: "Zie je daar die ééndagsvlieg? Ze denkt, dat één dag de hele wereld is. En haar zinloos dansen en gaan blijft u één dag tot spel, maar voor haarzelf is het een strijd met het noodlot. En toch, na deze dag sterft ze en wordt herboren. En na duizend levens zal ze ontwaken tot een grotere werkelijkheid. Waarom dan zijn als een ééndagsvlieg? Waarom haastig door je wereld gaan, denkende: nu moet het al geschieden. Waarom niet erkennen, dat het allernoodzakelijkste onvermijdelijk is en de onvermijdelijkheid

aanvaarden van het bestaan. In jezelf voelen, dit is het Licht en daarom is het goed."

Alweer een heel typische benadering, misschien. U heeft waarschijnlijk in deze richting wel wat meer gehoord, want we zijn in de Orde al een tijd lang druk bezig fragmenten van deze leringen onder de mensen te brengen. Als ik het verschil moet illustreren tussen leraar en meester, tussen de magiër en de mystikus, dan kan ik dat nog het beste doen door u een - heel slechte - imitatie te geven van de manier waarop zij hun leerlingen kracht gaven of zegenden.

Er zit een groot verschil in. Ik dacht, dat wanneer u dit zou kunnen aanvoelen (veel van wat je zegt moet aangevoeld kunnen worden, wil het zijn betekenis krijgen), dat u dan ook over dit onderwerp heel veel geleerd zult hebben. Ik hoop, dat het zo is.

De wereldleraar zegt het volgende (ik neem hier een zegening, die door hem in de buurt van Saoedië-Arabië is uitgesproken):

"Zit neer en open u voor de kosmos, aanvaard al wat rond u is. Er is geen geest, noemen wij hem engel of demon, die niet deel is van onszelf.

Er is geen kracht, of zij vernietiging of schepping heet, die niet deel is van onszelf.

Sta open voor dit Al, aanvaard dat je deel zijt van het geheel. Want ik ben één met het Licht, ik ben verbonden met het Licht, Ik ben het Licht. Ik doortrek uw wezen, ik doortrek u door alle tijden. Ik doe de grenzen verdwijnen, want ik ben het Licht en gij zijt het Licht. En niets kan het Licht ontkennen. Zo wees één in het Licht en gestrekt in het Licht en ontvang de kracht en de wijsheid van het Licht." Dit is een vrije vertaling.

Als je goed hebt geluisterd dan zal je hier een eigenaardig verschijnsel hebben gezien. Hij herhaalt driemaal, dat hij het Licht is, maar steeds op een andere manier. Je bent deel van het Licht, je hoort erbij, je bent verbonden met het Licht, dus ik ben deel van het geheel, en dan ineens: Ik ben het Licht. Dit is de magische climax, die ook in de oude rituele magie voorkomt.

Toch zegt hij in zijn geheel tegen de mens: "Kijk, er is niets wat gevaarlijk voor je kan zijn; er is niet wat je kan bedreigen, wanneer je maar dat ene beseft: ik ben deel van het Licht, ik sta open voor het Licht. En dan zegt hij: Ik geef je nog eens de kracht van dat Licht. Ik ben één met jullie en daardoor zul je de kracht..... enzovoorts. Het is dus een typische opbouw, die hemzelf als middelpunt heeft.

De meester zegent ook. Ik meen, dat het de Preshtalla (?) was, een bijeenkomst van ongeveer een honderd toehoorders, die, voor een groot gedeelte hem zien als hun goeroe, hun leermeester.

Hij zegt: "We gaan de dag besluiten, want de dag eindigt in onze gedachten, maar het Licht verdwijnt niet."

Ze gaan dan allemaal zitten. Hij zit in het midden. Dan is er een hele tijd niets. Ze zitten gewoon te zitten.

Dan begint de meester een soort gebed. Dit moet ik ook weer vertalen. Het is heel iets anders dan het magische. Ik zal het zo goed mogelijk doen; er zitten een paar moeilijkheden in.

"Gij bron van alle Zijn. Gij ongevormde, die alle vorm omvat. Wij verliezen onze vorm in u, want gij zijt en gij zijt het enige. Wij beleven de veelheid van uw vormen, maar wij erkennen de eenheid van uw zijn. Laat ons de eenheid beseffen, hoe wij ook zijn en waar wij ook zijn, opdat de veelheid ons niet verdrijve uit uw vrede, die is de basis van ons leven".

Dan is het weer een hele tijd stil. Je zou haast denken: nu vallen ze allemaal in slapp. Dan begint hij weer te spreken, en dan wordt het meer een verhaal.

"Verhef uw ziel, zie de wereld beneden u liggen. De veelheid van glanzende kleuren, met wolken, die haar verbergen, wanneer het licht van de zon ze treft. Ga verder. Zie uw zon verbleken tot ze een lichtende stip is in de ruimte. Wees eenzaam in de eenzaamheid en ga verder..... Ga verder en zie hoe de sterren zelf langzaam schijnen te doven, wanneer ze kleine flikkeringen worden, die het duister haast niet doorbreken. En ga verder.... Ga verder en zie hoe het duister zelf leeft en licht is. Hoor de polsslagen van een leven, dat geen tijd kent. Beseft het wezen waarin ge zijt. Laat u drijven. Laat u drijven op de stromen van de tijd. Laat u drijven op de stromen van vorm en ondergang. En teruggestuwd, zie hoe de glinsterende

sterren in zich slechts de harteklop van het onbekende weergeven en onderschrijven. En keer terug en kijk naar je wereld. Je wereld, waar licht en duister zich afwisselt. Waarin mensen hun wegen gaan. Waarin groei en verval, leven en dood, elkaar afwisselen. En zie, hoe het Al te samen niets anders spelt dan deze ene harteklop van het onbekende. En keer terug tot je wereld en ontwaak tot jezelf. En weet, dat je verbonden bent, want in jou klinkt de harteklop van het onbekende. Dat is de werkelijkheid, die het Al beheerst. Dat is de kracht, die in het Al de enige werkelijke is. Dat is het wezen, dat geen bronnen heeft en toch plotseling ontspringt als een bron, z'n water naar de hemel stuwt.

Ontwaak en weet, daar waar ik geweest ben, leef ik werkelijk en waar ik ben ga ik door de illusies van het bestaan, om het werkelijk weer te geven, zoals het leeft in het onbekende."

Dat is dan ongeveer het einde. Er komen nog wat dingen, die ik niet herhalen mag.

Wanneer ik u dit voorleg, dan krijgt u misschien een beetje een eigenaardig gevoel van: Wat is dit allemaal? Want ik heb de persoonlijkheid niet en ik heb die innerlijke band niet en die innerlijke vrede waarschijnlijk ook niet, die nodig zijn om deze dingen werkelijk helemaal te laten gelden, ook voor u. U zelf bent waarschijnlijk ook nog niet zo ver.

Het is misschien goed om te begrijpen, wat hier kenmerkend is. Wanneer je met die meeste te maken hebt, dan is het eigenlijk alleen de totaliteit. De terugkeer tot die realiteit berust niet in verschijnselen, het is niet belangrijk wat er gebeurt, het is alleen belangrijk, dat je in jezelf beseft, dat je de eeuwigheid weergeeft. Alle verschijnselen, alle kracht, alle verkondiging, alle openbaring, berust voor de meesten alleen daarop. In de leraar vinden we het proces wel vergelijkbaar, maar toch in de vorm van regels, van hoe we het kunnen doen. Misschien zou je moeten zeggen, dat de leraar de bouwtekening geeft en de meester het eindprodukt. De magie van de leraar is de verklaring voor de mystiek van de meester.

We kunnen nooit met die magie de mystiek zonder meer waarmaken, wanneer we niet dat beetje loskomen van onszelf bereiken, wat bij de meester juist weer de kern is van alle verklaring, van elke benadering van het bestaan.

Ik had er misschien nog veel meer van moeten maken, maar ik heb geprobeerd de essentie weer te geven, om de saillante punten er uit te lichten. Ik hoop, dat ik er in geslaagd ben. Als u vindt, dat er verder commentaar bij hoort, zegt u dat dan alstublieft.

+U heeft het over de leraar en de meester. Zijn het twee aspecten van één en dezelfde persoon?

-Het zijn geen twee aspecten van één en dezelfde persoon. Het zijn twee aspecten van dezelfde kracht, geopenbaard in twee verschillende personen met een lichte tussentijd in geboorte en openbaar werken. Ze traden niet naast elkaar op. Het zijn twee fenomenen. Je zoudt kunnen zeggen: Is Johannes de Doper dan ook een soort dubbelganger van Jezus? Dit is ook niet waar. Het zijn twee verschillende personen.

+Hebben ze elkaar gekend?

-Wereldleraar en meester hebben elkaar geestelijk gekend, maar er waren - voor zover mij bekend - geen stoffelijke bindingen.

Ze waren wel tegelijkertijd op aarde, maar toen de één leraarde, sluimerde in de ander nog het meesterschap.

+Is de meester nog stoffelijk actief?

-Niet meer stoffelijk, wel geestelijk. Zijn geestelijke activiteit zal waarschijnlijk lopen tot + 2150, dus nog lange tijd.

+In deze overgangstijd, nu we op een nieuw spoor zitten?

-Kijk, het is heel eigenaardig. Elke mens wil vrede, daarom vecht hij zo hard. Dit is natuurlijk onzin. Wanneer je begrijpt, dat vrede daar ontstaat, waar je de strijd voortdurend terugdringt, dan wordt het anders. Nu gaan ze harder vechten om meer vrede te krijgen, met het gevolg, dat ze geen rust meer krijgen omdat ze zo hard vechten voor de vrede, die ze niet hebben.

Er zijn mensen, die zeggen: we willen gelukkig zijn, dus hebben we welvaart nodig. Mar is welvaart geluk? Je kunt je niet meer voorstellen in het Westen hoe je zonder welvaart gelukkig zou moeten zijn. Dat is weer wat anders. Geluk heeft niets te maken

met stoffelijke mogelijkheden. Het is dus een verandering, waarbij je een groot gedeelte van hetgeen nu materialistisch benaderd wordt, toch langzaam maar zeker moet omzetten in een geestelijk besef, waarbij de daad niet meer datgene wordt wat dan later door geestelijke beredeningen gerationaliseerd moet worden, maar waarbij al wat je bent en doet een uiting is van een totale persoonlijkheid, die je steeds blijft beseffen en waarin je geluk ligt en waarin je mogelijkheid om jezelf te verwezelijken, ingelijk ligt.

+Vraag over verwezelijking door reïncarnatie.

-Ik weet niet wanneer u weer zult reïncarneren. Dat ligt aan uzelf. Het kan zijn, dat u pas in de top van de nieuwe geestelijke ontwikkeling op aarde terugkomt. Het kan natuurlijk ook zijn, dat u in de strijdperiode van het begin of misschien juist in de vervalperiode weer zult incarneren. Dat ligt aan uw eigen mogelijkheden.

+Wat voor mogelijkheden?

-Welke mogelijkheden bedoelt u?

+Wat past er van jou in deze tijd.....

-Mag ik u een eenvoudige vergelijking geven? U hebt één of twee talen geleerd. Het is duidelijk, dat als u iemand wilt aanspreken - dat is incarneren feitelijk - dat u dit niet zult doen in Rusland of China. Als allen Russen of Chinezen zijn op aarde, dan heeft u geen contact, dan wordt de reïncarnatiemogelijkheid klein. Wanneer iedereen Nederlands spreekt, of Frans of wat dan ook, dan is dat een wel een mogelijkheid. Wanneer u bijvoorbeeld zegt: De taal van Baudelaire is je van hêt, dan

prefereert u omstandigheden waarin Frans wordt gesproken.

Stel u nu eens voor, dat u in plaats van een taal een innerlijke taal, een uitstraling spreekt, dan is het duidelijk, dat je bijna automatisch incarneert bij die uitstraling, waar je bij past. Of die uitstraling de meest juiste is, daar praten we niet over. De reïncarnatie wordt daardoor bepaald.

Je kunt zeggen, dat we het vanuit de geest zien of we zullen in de geest die ontwikkeling meemaken. Het is mogelijk, maar het is geen zekerheid. Dit hangt van u zelf af. Dat kan nooit voor iedereen gelijk gezegd worden.

+We zijn afgesteld op deze moeilijke periode (? Vraag onduidelijk)

-U bent allemaal harmonisch met een periode met veranderingen. Het is veelbetekenend, dat u geïncarneerd bent - en dat geldt voor alle mensen eigenlijk, die nu op aarde leven - in een periode, waarbij het materialisme vervangen wordt door idealisme eerst en later door geestelijk besef.

Het betekent, dat je een ontwikkeling kiest, die in ieder geval positief wordt. In hoeverre je de mogelijkheid hebt in dit stoffelijk leven misschien zelfs snel te incarneren en zo die ontwikkeling verder in de stof mee te maken, kan niemand zeggen. Dat hangt van uzelf af.

+Waarom is men zo lang terughoudend geweest met die dingen over te dragen, die vanavond zijn verteld? Ik heb de indruk, dat nu voor het eerst de ODV hierover veel meer dan normaal over gesproken heeft.

-U vergeet, dat het hier een besloten gezelschap is en dat we dus aannemen, dat hetgeen hierbesproken is, niet in al te brede kring verbreid zal kunnen worden.

Wanneer we nu die leringen van de wereldleraar en de wereldmeester uitvoerig gaan verkondigen, dan ontstaat er misschien een nieuwe sekte en dat wordt misschien een nieuwe wereldgodsdienst. We hebben geen behoefte aan een sekte, noch aan een godsdienst. Een levensbesef wat de mens nodig heeft en dat is heel iets anders, dan een formulering, die hij aankleeft.

+Dat heeft Jezus ook altijd gezegd.

-Inderdaad. Het komt echter niet altijd op hetzelfde neer, om een voorbeeld te geven: de wereldleraar en ook de meester zeggen in wat andere termen: Wees één met het zijnde. Ze zeggen niet: Laat alles achter en kleef mij aan. Jezus zei dat wel. Hij moest dit wel zeggen, want hij stond in een materialistische ontwikkeling. Zijn invloed moest er dus een zijn, waarbij de geestelijke krachten behouden werden en dat kon alleen door een afwijzing van het materialisme. Nu is er een geestelijke tendens. Om te voorkomen, dat ze te eenzijdig wordt, is het dus noodzakelijk, dat de algehele aanvaarding wordt gepredikt. Het zijn dus verschillen.

+Bij citaten van Jezus moeten we dus rekening houden met de omgeving, waarin hij sprak en vooral met zijn tijd. Ik vraag me af of dat bij deze citaten ook nog nodig is.

-Ik heb bij deze citaten geprobeerd om ze zo zuiver mogelijk, dus ontdaan van vele

bijkomstigheden; weer te geven. Het zijn zeer vrije vertalingen. Wanneer we echter kijken naar wat Jezus in engere kring aan zijn leerlingen heeft verteld - en dat vinden we niet in de evangeliën - dan is dat ook heel anders. Ook meer tijdloos.

+Zoals u dit een besloten kring noemt?

-Ja, Jezus had dus in de eerste plaats de apostelen en dan had hij de groep van 72. Dat wordt wel eens vergeten. Dat was een soort inwijdingsschooltje. Wat daarin leefde was dus weer iets anders dan men aan de andere christenen kon geven. Er zijn geestelijke waarheden, die niet zo maar aan het volk gegeven konden worden, omdat het zichzelf daardoor zou vernietigen. Dan moet je het vooroordeel afschaffen en in een maatschappij, die uit vooroordelen is opgebouwd, krijg je een algehele ineenstorting.

Dan is het geloof en de innerlijke zekerheid niet sterk genoeg om dat te verdragen. Wij zijn zeer voorzichtig hiermee. Ik heb gezegd, dat we een zekere censuur hebben moeten toepassen, dat komt uit de Witte Broederschap. Ik zou haast denken, dat het de angst is, dat de een of andere Paulus op zou staan, die van een leer een organisatie zou maken.

+U hebt zelf gezegd, dat, indien we het niet aanvoelen, we er niets mee kunnen. Dan is er toch geen vuiltje aan de lucht?

-Mag ik hier een heel eenvoudige gelijkenis als antwoord geven? Ik kan u wijzen op het licht, maar wanneer ik nu denk, dat dit licht voor u gevaarlijk zou zijn, dan kan ik overal over vertellen, behalve waar de schakelaar zit, zodat u het niet zelf aan en uit kunt doen.

Dat is ongeveer hetgeen hier gebeurt, als we het hebben over de magie van de leraar of over de mystiek van de meester. Dan geef ik u de essentie er van weer. en ik geef u zelfs zo goed mogelijk de kans om uzelf daarop in te stellen. Maar ik vertel u niet waar de schakelaar zit, omdat, wanneer u de juiste instelling vanuit uzelf weet te bereiken, op den duur iemand of iets u wel duidelijk zal maken waar de schakelaar zit. Er zitten enorme energiën en mogelijkheden in en de vraag is dus of je dat bekend mag maken.

+Je moet het dus zelf vinden?

-Nee, je moet het in jezelf vernemen. Het is iets wat verder gaat dan voelen. Het wordt wel degelijk een konkreet gevormd begrip, wanneer het zo ver is.

Ik hoop, dat ik niemand te kort heb gedaan met dit onderwerp. U hebt het zelf gesteld.

+Heeft u een suggestie voor de titel voor de volgende avond?

-Ja, wat zou je daar het beste mee kunnen doen. Het eenvoudigste lijkt me, als u vraagt: "De betekenis van de leraar en meester morgen". Dan krijg je een afgerond geheel. U hebt nu iets van de essentie gehoord, maar waar het naar toe gaat, daar hebben we nog niet over gesproken. Daar zoudt u een onderwerp van kunnen maken.

+U spreekt enkele invokaties uit. Waarom op zo plechtige toon? Zeg het maar zakelijk...

-Dan zou het u voorbij gaan. Ik heb heus niet full power gewerkt, als u dat maar niet denkt. Het is geen echte invokatie geweest. Wanneer zo'n leraar een magische zegen uitsprekt, wanneer zo'n meester in eenheid zo'n kracht oproept (ik heb trouwens mijn best gedaan het te breken door er stukjes tekst door heen te gooien), dan moet ik dat dus ongeveer benaderen. Dan heeft u misschien 1 0/00 gezien van wat er werkelijk aan betekenis in zat. Het gaat er om, dat je hier iets niet alleen met woorden kunt uitdrukken. Je moet dus vergelijkingswaarden scheppen. Die vergelijkingswaarde ligt voor een deel in de gevoelsfaktor, in de stemming. Dat kun je met woorden niet voldoende omschrijven. Daarom heb ik ook deze tegenstelling gekozen. Deze vergelijkbaarheid, twee toch andere waarden, om juist een idee te geven wat het betekent.

+Daarom zag ik ook geen gevaar.

-Omdat ik het beperkt heb. Anders had u het gevaar wel gemerkt en en zou het te laat geweest zijn.

Ik heb mijn best gedaan om u een inzicht te geven. Een cursus als deze is in de eerste plaats voor dat inzicht bedoeld en niet om een of ander fenomeen te benaderen of zelfs om een inwijding te geven. Trouwens, waar vind je de mogelijkheid om in wezen verschillende entiteiten, zoals hier aanwezig in te wijden met één en dezelfde formule? Dat is ook bijna niet mogelijk.

Daarnaast probeer ik toch ook altijd wel om een klein beetje een verbinding te leggen met bepaalde krachten en sferen. Het is toch wel duidelijk, dat wanneer u hier zit en u kunt er verder geestelijk niets mee doen, dan komt u ook niet verder. Het moet iets zijn waarmee u niet alleen hier bestaat, maar het moet een soort verbinding worden tussen u en iets diep in uzelf en een lichtende wereld. Die wisselwerking moet dan het rijpingsproces op gang brengen.

Wat ik deed, is de fles keren zonder dat de droesem al te veel geroerd wordt. Dan probeer ik gelijktijdig u in dië omgeving te brengen, waarin de champagne zijn uiterste rijpheid bereikt.

Ik hoop alleen maar, dat u, wanneer u dat allemaal doorgemaakt hebt in uw leven, bij mij komt en zegt: Proost.

Zullen we het hierbij laten?

Goedenavond

Het schone woord - Heiligdom

Het wonderlijk ervaren, begrensdheid in mijn eigen zijn, een ogenblik, een pijnloos drijven, waarbij gedachten zwijgen en ik een ogenblik vermoed in vrede zelf te zijn.

Wat is de plaats, wat is de macht, de kracht, die mij beheerst.

Het is mijn eigen zijn, dat eerst in stille harmonie door zinnen en zichzelf geleid, ontwaakt tot het geloken voelen van de bestaande eeuwigheid, die in het Al steeds leeft.

Een heiligdom is Al, wat mij een band met eigen eeuwigheden geeft.

Ik hoop, dat dit heiligdom voor u aanvaardbaar is. Het is het enige, wat ik u kan geven in de eerlijke overtuiging, dat voor ons alle heiligheid voortkomt uit ons aanvoelen van eeuwigheden, die we nog niet kunnen begrijpen.

Dank voor uw aandacht.

Goedenavond.

XX
X
X
X
X
X
X
X
X
X
X
XX

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N
K U R S U S : U I T S P R A K E N V A N M E E S T E R S E N L E R A R E N

Dinsdag, 21 december 1976

DE BETEKENIS VAN DE LERAAR EN DE MEESTER MORGEN

De verschillen tussen leraar en meester zullen u ondertussen duidelijk geworden zijn. We moeten het ongeveer als volgt zien.

In elke periode krijgen we te maken met een nieuwe leer en een nieuwe achtergrond. Het lijkt vaak alsof dit heel wat anders is, maar in de praktijk komt het allemaal op hetzelfde neer. Het is namelijk zo, dat de mensheid verandert, de omstandigheden waaronder de mensheid leeft veranderen. Zodra dit het geval is zullen ook andere spanningen optreden in de mens. Hij zal andere moeilijkheden krijgen. De geestelijke lering moet dan aangepast worden, opdat die mens niet vast loop in dogmata, die niet meer passen bij zijn tijd.

Wanneer je kijkt naar vandaag, dan kan je zien, dat er allerhand problemen zijn. Om er één te noemen: de wereldbevolking is te sterk gegroeid. Dat klinkt misschien heel banaal, maar wanneer de massaliteit van een gemeenschap te groot wordt, ontstaan juist daardoor allerhand psychische spanningen. En dergelijke psychische spanningen kunnen nooit meer opgelost worden op grond van een vaste leerstelling. Integendeel, je hebt eerder een relativerende houding nodig. Dat is de enige manier, waarop je tussen al die mensen met al hun verschillen, al hun andere gewoonten, kunt doorleven. Wat dat betreft, is dus de leraar degene, die het meeste te vertellen heeft. Hij maakt de mens duidelijk, dat het niet alleen maar gaat om iets mooi te doen, het moet ook doelmatig zijn.

Hij zegt niet tegen de mens, dat hij alles wat was, terzijde moet schuiven om opnieuw te beginnen, maar maakt hem duidelijk, dat hij moet groeien uit hetgeen hij was, door het gebruik maken van de middelen, waarover hij kan beschikken, naar een nieuwe vrijheid, een nieuwe beleving en daardoor een nieuwe sereniteit.

De innerlijke mens weerspiegelt op aarde uiteindelijk altijd weer de uiterlijke omstandigheden, zoals hij die zelf interpreteert. Het is voor hem erg belangrijk, dat hij geen splitsing maakt tussen zijn innerlijke wereld en de wereld er buiten. Je kunt die twee dingen niet scheiden. Het is dwaasheid om te zegen: "Ik heb de mensheid lief", maar niets te doen wanneer de mensheid in gevaar is.

De meester zelf is dus iemand, die meer mystiek is, die meer de achtergronden zoekt. In zijn leer treffen we dus de geestelijke gemeenschap aan. De verbondheid van de mens op grond van geestelijke waarden, de innerlijke erkenning, het behoren tot een geheel, dat nog niet als zodanig in de mensheid erkenbaar is, maar wel beleefbaar wordt.

Wanneer je dit wilt extrapoleren vanuit het heden, moet je zeggen: "Die problemen, die er zijn, moeten worden opgelost". Dan gaat het heus niet alleen om een werkloosheidsprobleem of de economie of de politiek of de kerkelijke moeilijkheden. Het gaat hier werkelijk om het vinden van éérst het persoonlijk evenwicht. Nu zijn de richtlijnen, die gegeven worden door de leraar hier erg dienstig voor. Op het ogenblik, dat je begint te relativiseren kom je tot de erkenning, dat een ieder recht heeft op zijn eigen manier van denken en zijn eigen manier van leven.

Je hoeft je geen zorgen te maken, wanneer je anders denkt dan een ander of desnoods anders leeft, anders bent dan een ander. De leraar zegt, dat dit op zichzelf niet belangrijk is, het gaat om de harmonieën, die we weten te bereiken. Wanneer we nu maar beseffen, dat in elke mens, waar dan ook, voor ons wel één aanrakingspunt zal bestaan, waardoor we een contact kunnen maken, dan zullen we ook met iedere mens en met alle verschijnselen van de mensheid kunnen leven. We hoeven ons niet aan te stellen als de wijzere, of de verantwoordelijkheid voor anderen te gaan dragen. We moeten wel voortdurend

aanwezig zijn, om de ander te helpen, wanneer dat nodig is. We moeten ons ook niet schamen om een beroep te doen op de ander wanneer we hulp van node hebben.

Dit is een gemeenschapsbegrip in feite. Als je goed nadenkt, dan gaat het een heel eind terug. Wanneer je denkt aan de prins Siddhartha, aan de eerste prediking, het stukje land met de drie bomen, dat later tot klooster is geworden, dan zie je dat die mensen bij elkaar komen eigenlijk zonder dat er iemand er aandenkt wat ze wel of niet mee moeten nemen of ze wel en niet moeten doen. Ze zijn er gewoon. Ze vormen een eenheid. Degene, die heeft, deelt met die niet heeft. Men aanvaardt heel rustig datgene, wat van buitenaf wordt aangevoerd. Men maakt zich geen zorgen. Men is een geestelijke eenheid.

Kijken we naar Jezus, dan zien we precies hetzelfde. Jezus is wat dat betreft een wonderlijk persoon. Als je je realiseert, dat Jezus op een gegeven ogenblik in de bekoring is, zoals dat in het Evangelie althans vermeld staat, de uitdaging krijgt: "Indien gij zegt, dat deze stenen brood worden, dan zullen ze brood zijn". En Jezus zegt neen, hij doet het niet. Maar later hebben we de wonderbaarlijke vermenigvuldiging van vis en brood. Hier maakt Jezus wel gebruik van zijn mogelijkheden en vermogens. Of het wel helemaal magisch is geweest, och daar kunnen we altijd nog over bevesten. Zeker is, dat hij dan plotseling wel diezelfde sfeer schept. Er is een gemeenschap van die heeft, deelt met die niet heeft. Iedereen is als het ware deel geworden van een gemeenschap. In die gemeenschap ontstaat een sereniteit, waarin alles mogelijk is, zelfs een bergrede.

Wanneer je dit vergelijkt met wat er ook in deze dagen nog wel gebeurt, dan zeg je, dat het eigenlijk belangrijk is, dat we soms vergeten wat wij nou toevallig hebben wat een ander niet heeft. We moeten gewoon leren met elkander samen te leven. Niet oordelen. Niet zeggen: jij bent meer of ik ben minder. Niet intrigeren, gewoon samen zijn en samen leven. Als je dat nu verder uitzet in de gemeenschap, dan wordt ook duidelijk, dat het erg belangrijk is. Een wereld, waarin internationals een grote macht vormen, waar staten wanhopige pogingen doen om hun eigen macht te bewaren en hun eigen mensen wat te bevoordelen, daar is erg veel behoefte aan iets wat die grenzen overschrijft. Dat is in plaats van de belangengemeenschap, de menselijke gemeenschap stellen.

Ik dacht, dat de invloeden, die van deze leraar uitgaan, in de eerste plaats sociaal moeten worden gezien. Het is een praktische leer. Men kent bepaalde magische mogelijkheden en middelen. Men heeft dus reserves, die men aan kan spreken, wanneer dat nodig is. Op deze manier kan men inderdaad komen tot een vrije, die eigenlijk in de moderne maatschappij niet helemaal denkbaar is. Het is de belangeloosheid en de belangeloze aanvaarding, die een grote rol spelen. Wanneer je dit uiterlijk vormt, dan heb je wel een leefgemeenschap, maar er zijn onnoemelijke geestelijke energieën, die je eigenlijk niet thuis kunt brengen. Er zijn allerhand beelden, die in je ontstaan, indrukken, gevoelens, waar je geen raad mee weet. Dat gebeurt ook heden nog. Wanneer de pressies toenemen, wanneer de veranderingen zich steeds sneller afspelen, wanneer de greep naar de macht, de dwang de gewone mens gaat overheersen, dan heb je niet genoeg aan een sociale gemeenschap, die zich daar enigszins in kan handhaven, neen, dan heb je juist behoefte aan een geestelijke kracht, aan een geestelijke achtergrond. Hierdoor kan je het geheel begrijpen en kan je als het ware in dit geheel een goddelijke zien en manifesteren. Daardoor zal de leer van de meester een wat meer esoterisch, om niet te zeggen een wat religieus karakter krijgen.

Toch geloof ik niet, dat deze beide stichters bekend zullen worden bij namen. Het ligt niet in hun karakter en het ligt ook niet in de aard van hun ontwikkeling. Er is geen behoefte aan mensen, die zeggen: "Ik ben de verantwoordelijke, ik verloss u of ik veroordeel u". Er is nu behoefte aan een nieuw schema, waarbinnen je je kunt gaan bewegen.

Die schema's hebben we vroeger ook gezien. Er zijn filosofieën geweest. We kunnen terug gaan denken tot zelfs Socrates en al die anderen. We kunnen terug gaan denken tot de oude Vedden, die in het sanskriet werden neergeschreven. De oude overleveringen van de Kelten. We hebben daar ook weer te maken met overleveringen met boeken. Het zijn gegevens en een ieder moet er mee werken. Het zijn geen gegevens, die een vaste uitleg vereisen. Het zijn juist gegevens, die je hanteert om een uitleg te krijgen van je eigen omstandigheden, om je eigen instelling aante passen aan hetgeen nodig is.

Vandaar ook het wichelkarakter, dat we in zoveel van die oude werken zien.

Nu zult u begrijpen, dat wij in die nieuwe maatschappij geen behoefte hebben aan een vaste leer. Er zijn al genoeg mensen, die zeggen, dat ze precies weten wat goed is. "Mijn geweten en dus heeft men zich te onderwerpen". Niet: Mijn geweten dwingt mij, neen, mijn geweten dwingt mij om anderen te dwingen.

Dat is de "kopstukkenmentaliteit". Of je nu de paus bent, of dat je nu een regeerder bent, een dictator misschien, het blijft allemaal hetzelfde. Er is geen behoefte aan een leider, want er zijn voldoende would-be leiders, die de mens eigenlijk verdragen, door een deel van hun mogelijkheden af te sluiten.

Er is behoefte aan een nieuwe leefwijze en een nieuwe belevingswijze. Dat zijn twee dingen.

+Alleen gun ik Van Agt wel het recht toe om te zeggen: Ik teken niet. Dat mag hij toch doen?

-Neen, dat mag hij niet doen, omdat hij op het ogenblik, dat hij moet tekenen, niet de mens Van Agt is, maar de vertegenwoordiger van een volk. Hij kan dus de wil van dit volk niet ontkennen, door niet te tekenen. Hij kan wel zeggen: Ik persoonlijk, teken niet, maar dan moet hun terugtreden uit zijn functie. Dat is de konsekwentie. Wanneer je zegt, dat je dit dan ook niet hoeft te doen, dan ga je dus uit van het standpunt, dat je je wil aan een ander kunt opleggen. Dat is juist hetgeen ik in het voorbeeld probeerde duidelijk te maken.

Overigens is dit ook weer een storm in een Nederlands glas water. Als het er op aan komt, begrijpen ze eenvoudig niet waarom het gaat. Er is namelijk niemand, die u verplicht iets te laten doen. Het is alleen maar zo, dat men u niet mag beletten een beslissing te nemen, omtrent uw eigen wezen. Wanneer men dus zegt, dat men het recht heeft over u te beslissen, dan zegt men gelijktijdig, dat u minder waard bent dan hij. In een maatschappij, waarin dit op allerhand terrein een rol speelt, we hebben het hier over een minister, maar we kunnen ook praten over pressie-groepen, die ook zeggen: "Ja, maar wij weten wat goed is en nu moet het gebeuren" - of dat nu Molukkers zijn, of rooie wijven of wat je verder dan ook hebt - dan wordt ik dus persoonlijk voortdurend geraakt door het denkbeeld: "Wij willen niet alleen vrij zijn om ons zelf te zijn, neen, we willen, dat anderen zijn zoals wij."

Dat is een patroon, dat op dit moment nog over de hele wereld heerst. Het komt voort uit het verleden. Het is de neiging om alles in een bepaalde structuur onder te brengen.

Om de veerkracht te vinden om er onder uit te gaan - terwijl je toch gekonditioneerd bent en alles - moet je ergens in jezelf een houvast vinden. Dat houvast kan je het best omschrijven als de erkenning van een grotere eenheid, waardoor je de verbondenheid met alle dingen beseft en weerkaatst kunt zien in jezelf.

Het is de waarde van de meester.

Juist wanneer die strijd groter wordt, dan zullen ook tegenstellingen scherper worden. Dan is het vaak heel erg moeilijk te beseffen, dat een vriend of een vijand beiden mens zijn.

Ik mag u herinneren aan wat in Griekenland is gebeurd. Er is een man, die een heel groot aantal mensen van de Ondergrondse had verpleegd, vermoord, omdat hij diezelfde zorgen ook had gewijd aan een Duitser, die in zijn nabijheid gewond werd.

Daar hebben ze hem voor afgemaakt. Die man had het juiste idee. Niet wat die mensen zijn, maar wat hun behoefte is en wat mijn vermogen is om iets voor hen te zijn, is bepalend. Die man is waarschijnlijk gestorven met het gevoel: "Ik heb juist gehandeld, ik heb niemand geschaad, dus is het goed."

Dit is juist weer datgene, wat je nodig hebt. Je moet begrijpen, dat je op het ene punt van mening kunt verschillen en toch op het andere punt beseffen, dat je met elkaar verbonden bent. Je moet begrijpen, dat je, ondanks alle uiterlijkheden, een kern hebt, die met alle kracht, met alle wezen, met alle bestaansmogelijkheid zelfs verbonden is. Het is de historische band, die de tijd uitschakelt, het mens-zijn. In het mens-zijn de Godsbeleving, die in het totaal mens-zijn tot uiting komt.

In de toekomst zal men een aantal keuzen moeten doen, waar men niet even blij mee is, denk ik. Er zal een ogenblik komen, dat je inderdaad moet beginnen om die wereldbevolking binnen de perken te houden. Dat betekent, dat er een andere mentaliteit nodig is. Om die mentaliteit te bereiken, zonder dat ze tegelijkertijd de ondergang van de mensheid betekent, dat er een nieuwe, meer persoonlijk gebaseerde moraliteit moet ontstaan.

Je kunt namelijk niet zonder zedelijk besef, maar je kunt wel degelijk zonder zedelijke normen, die niet je eigen zijn, maar je worden opgelegd. Hierdoor zal in de toekomst steeds meer, terwijl de reglementatie voorlopig nog even toeneemt, de mens zich innerlijk vrij gaan maken. Ik heb de kracht, zegt hij tegen zichzelf, ik ben ver bonden met iets hogers, ik beleef iets in mijzelf. Wat kan me eigenlijk gebeuren. Dat is het meest belangrijke wat er bestaat, dit besef. Eigenlijk kan mij niets gebeuren. Ik kan pijn hebben, ik kan dood gaan, maar feitelijk kan mij niets gebeuren, dat is allemaal voorbijgaand, maar verschijnsel. Hierdoor win je ook de kracht om te werken met de geestelijke mogelijkheden en vermogens, die u bezit. IK zal u een leuk voorbeeld geven. Iemand is helderziende in ruimte en tijd, en leert dit beheersen. Vanaf dat ogenblik is hij altijd sterker dan een ander, want hij weet wat de ander gaat doen. Hij kan dus zijn reacties bijna aanpassen. Zelfs wanneer hij zich niet kan onttrekken, dan is hij voorbereid, dan weet hij wat er aan de gang is. Als je je dat gaat realiseren, dan wordt ook duidelijk, dat de bestaande orde weg gaat vallen, wanneer er te veel mensen zijn, die helderziendheid hebben of mensen die helderziend zijn in ruimte. Die dus rustig bij een politieke bespreking kunnen zijn of die kunnen horen wat de Paus nu werkelijk wil. Die er misschien achter kunnen komen, waarom iemand in feite een misdaad begaat. We veranderen de samenhang, de samenwerking. Dat is nu het werk van de leraar, die de middelen geeft om dit magisch werken, want dat is hetttoch uiteindelijk, te vergroten. Hij geeft sleutels naar een nieuwe wereld, vol van okkulte krachten, waarin eigenlijk het geestelijk gebeuren de essentie gaat vormen van het bestaan, en alle stoffelijke gebeurtenissen, die nu zo vaak overschat worden, nietsmeer zijn dan een weerspiegeling van het geestelijk gebeuren.

IN een maatschappij, waarin de mensen zo kunnen gaan reageren, is de feitelijke macht ook niet meer te houden. De macht komt anders te liggen. Ze komt te liggen op een punt van harmonie. Disharmonie vernietigt zichzelf omdat ze de harmonie niet kan verbreken. Er is geen geweld nodig, want geweld is alleen maar een protest van de machteloze. Zelfs wanneer hij tijdelijk wint, zal hij altijd moeten verliezen. Dan moet je ook nog aanvoelen, wat wezenlijk is, wat de essentie is van je bestaan. Daarvoor heb je die verinnerlijking nodig, dit jezelf leren beseffen en kennen als deel van een totaliteit. Want dan heb je een krachtbron. Dan ben je nooit alleen. Dan zijn twijfels meer en meer uitgesloten. Dan zeg je niet meer, dat anderen het verkeerd doen of dat je het zelf verkeerd doet. Dan zeg je alleen: in die kracht moet ik de juiste harmonie vinden. Pas ik die toe op mijn probleem, dan is het in orde.

Ik geloof, dat ik daarmee al een aardige richtlijn heb gegeven, voor degenen, die willen weten wat meester en leraar samen gaan betekenen. Zij zijn diegenen, die de vrijheid, maar daarnaast ook de enorme gebondenheid door eigen besef en beleven bepalen, waarin die toekomstige periode, waarin Aquarius zal leven. Aan de ene kant grote vrijheid. Niemand zal zeggen, dat je iets niet moogt doen of niet moogt zijn. Men zal veel beter dan vroeger beseffen, dat zedelijke normen en dergelijke, gewoon voortkomen uit de maatschappij waarin je leeft en dat zerniets te maken hebben met essentiële levenswaarden. Laten we eerlijk zijn, in Griekenland werd homoseksualiteit aanvaard. Vaak werden deze mensen geëerd om hun liefde, maar in Engeland hebben ze er mensen voor vermoord. In Nederland hebben ze er mensen voor uitgesloten, omdat het een andere maatschappij was, met andere normen, met andere denkwijzen. Deze dingen zijn niet saillant, ze zijn niet werkelijk van betekenis. Het zijn bijkomstigheden, het zijn randverschijnselen van het bestaan. Niet de manier waarop ik het beleef, maar de geestelijke kern waarmee ik het beleef, is belangrijk. Juist wanneer je terugkeert naar die geestelijke kern, altijd weer, zul je als vanzelf de geestelijke mogelijkheden ontplooiën, die je hebt. Het wordt een wereld, waarin veel meer dan vroeger de plicht een rol speelt. Die plicht is niet meer een vaag iets, door anderen geformuleerd, of iets wat voortvloeit uit de dwang der omstandigheden. Het is wel degelijk een bepalen van hetgeen je zelf bent. Ik geloof, dat ik er een aardig beeld voor heb. Kijk eens, voor veel mensen in deze tijd, gezien konditionering, geestelijke achtergrond en wat dies meer zij, is de vrijheid van beleven en jezelf zijn, maar heel beperkt. Ze gaan een vastgelegd traject en ze hebben eenvoudig niet de mogelijkheid om zelfs maar te overwegen om een andere bestemming te kiezen. Ze zijn gebonden. Hun lot is, op enkele punten na misschien, gefixeerd. Die fixatie komt voort uit hunzelf. Zij kiezen voortdurend, bijvoorbeeld, de weg van de minste weerstand,

of de weg van "wat juist heet". Ze vragen zich niet af, wat ben ik?

Stel nu, dat er mensen komen, die dit innerlijk besef van het goddelijke hebben, deze mystieke eenheid met het geheel. Dat er mensen komen, die ook beter hun geestelijke middelen en voortuigen weten te gebruiken. Die zullen zeggen: "Dit lot staat nu wel vast, maar dit punt is voor mij onaanvaardbaar, ik ga een andere weg". En dan gaan ze het ook niet met voorbehoud of "zou ik het nou wel doen" of "had ik toch niet beter", neen, dit is hun wezen. Ze hebben de vrijheid om van hun "beschikt" lot steeds meer af te wijken. Daarbij blijkt, dat ze ook steeds meer de mogelijkheid hebben hun eigen relatie tot de mensheid tot de mensheid en tot het goddelijke - en de geest en alles wat daar tussen ligt natuurlijk - voor zich te definiëren en als werkelijkheid te beleven. Het is een werkelijke bevrijding op die manier of moet je zeggen een langzame inwijding van de mensheid, want daar lijkt het wel op.

Wereldleraar en wereldmeester samen, zijn de sleutel naar een nieuwe tijd. Zij zijn niet, denkt u dat niet, het laatste wat ooit gezegd zal kunnen worden. Zij zijn ook niet het eerstewat gezegd zal kunnen worden. Zij zijn eenvoudig één van de vele weergaven van dezelfde waarheid. Wanneer in het verleden in een boek wordt gezegd: "ga morgen uit en sterf dapper als een held, want dat is je lot.", dan klinkt dat een beetje wreed en vreemd voor u, vooral wanneer een god dat aan een mens komt zeggen. Maar is het eigenlijk niet waar, dat een mens, wanneer hij eenmaal besloten heeft iets te doen, dat hij dat goed moet doen? Hij doet het niet voor zichzelf, hij doet het voor het geheel van het leven waarmee hij vechten moet, dat blijkt uit het verhaal. Is dat niet precies hetzelfde als bijvoorbeeld bij u klinkt, als je zegt, dat je voor je naast moet leven? Dat je je voortdurend bezig moet houden met een ander. Ik geloof, dat de overheid ook wel een beetje gek gekeken heeft toen Jezus zei, dat gevangen bevrijden één van de werken van verdiensten is. Overheden hebben altijd gedacht, dat opsluiten een verdienste was.

Ook hij zegt, het gaat om jezelf. Dat wat je beseft, dat je bent moet je waar maken, ook wanneer dat betekent, dat je misschien gevangen moet bevrijden. Ook wanneer dat betekent, dat je bedroefden moet troosten, ook al zegt de hele wereld, dat je moeten rouwen.

Jij moet beseffen wat nodig is en dat moet je waarmaken. Wat zegt de Boeddha? Dat je niet veel verder kunt gaan zonder mededogen, let op, geen medelijden. Mededogen. Het aanvaarden van de ander, het erkennen van zijn probleem, het hem verlenen van de hulp, die hij nodig heeft zelfs. Niet je los zeggen van de ander, maar gelijktijdig jezelf onafhankelijk maken door je eigen behoeften te beheersen, door je eigen begrip te scholen en je eigen ziel als het ware te richten op een werkelijkheid, die alles kan omvatten en die niet specifiek behoort tot één volk, tot een denkwijze.

Nu komen deze nieuwelingen en wat zeggen ze? Ze zeggen: "Mens, je moet leven voor hetgeen je gelooft". Het is al oud, het is altijd al gezegd. Ze zeggen: "Mens, je moet gebruik maken van de middelen, die je ter beschikking staan." Dat is ook oud, dat is ook altijd gezegd.

Ze zeggen: "Mens, je moet leven voor je medemens, want door je medemens krijg je betekenis." Dat is ook altijd gezegd, maar dan met andere woorden, het is gezegd. Ze zeggen ook, dat je jezelf niet bedriegen moet met woorden, dat je in jezelf moet beseffen en waarmaken. Ook dit is altijd gezegd.

Het is gewoon de waarheid van altijd, maar het is wel de waarheid van altijd, die nu gestalte krijgt op een wijze, die aanvaardbaar is voor deze wereld. Als je tegen de jongeren van deze wereld zegt: "Er is maar één waar geloof en dat moet je precies naleven", dan zullen ze dat misschien doen - de jeugd is enthousiast - , maar voor ze het weten gaan ze er aan ten gronde, ze zien de wereld niet meer, ze zien zichzelf niet meer. Ze worden een hersenloze weergave van de spreuken en leuzen van anderen en ze leven in een ritme, waarvan ze zelf niet meer weten of het nu betekenis heeft of niet.

Als je dezelfde jongeren leert, dat ze nooit mogen reageren op wat anderen zeggen en beweren, maar op datgene, wat ze zelf erkennen, dat ze hun eigen diepste gevoelens en diepste weten moeten raadplegen, maar dat dan ook volledig waar moeten maken - en niet onder voorbehoud - dan geef je hen de mogelijkheid om zichzelf te zijn. Datgene, wat ze zoeken. Niet de alternatieve maatschappij, helemaal niet, maar gewoon

de menselijke maatschappij, waarin de mens de mens is en zijn waarheid en waardigheid en geestelijke achtergronden uitdraagt, met al zijn daden, met al zijn innerlijke belevingen.

Daarom zijn het zulke belangrijke vormgevers voor de nieuwe tijd. Een tijd, waarin broederschap zeker een grote rol speelt. Maar ook een tijd - en dat mogen we niet vergeten - waarin zeer velen nog moeten leren, dat broederschap niet beperkt is, maar dat ze alles omvat, wat deel is van de mensheid.

Ik dacht, dat u het daarmee kon doen. Als u commentaar of vragen heeft, dan zegt u het maar.

+Dan moet er toch nog een grotere bekendheid aan gegeven worden, dan tot nu toe het geval is. Wij horen nu toch pas voor het eerst van het bestaan van die leer.

-Maar is het nodig, dat u er veel over hoort?

Weet u, het is net als met een mosterdzaadje. Het is een speldeknoop. Het wordt meegevoerd door de wind en komt ergens terecht. Voor je het weet, staat er ergens een plant, die bijna een boom is. Die brengt ook weer zaad voort en spreidt het verder uit.

Je kunt niet iets verkondigen. Op het ogenblik, dat je het verkondigt, ga je proberen het aan anderen op te leggen.

+Toch is dat een probleem.....

-Voor velen ja, omdat u op bent gegroeid in een wereld, waarin alles verkondiging is. Weet u wat het wonderlijke is? Neem nu Christendom, waarop is dat gebaseerd? De verkondiging van het Woord, niet van de daad. Dat is nu juist één van de dingen, die in de komende periode helemaal niet meer aanvaardbaar is.

+Is het niet zo, dat iemand in een gesprek, naar aanleiding van een woord, hierdoor gaat nadenken en er op voortborduurde. Een ander zal getroffen worden door een ander woord.

-Dat is inderdaad waar. Ieder moet zichzelf zijn. Ieder moet op zijn eigen wijze deel worden van het geheel. Er is niet een of andere kunstlijn, die verkondigd kan worden en die de mensheid tot een geheel smeedt. Neen, er is een innerlijk proces, waarbij je bewust of onbewust, een deel van je grenzen ten aanzien van het anders zijn rond je, afbreekt en gelijktijdig je meer bewust wordt van je deel zijn ook in de andere. Dan begrijp je misschien pas goed waarom het belangrijk is te zijn zoals je nu bent. Niet meer omdat je gelijk hebt, maar omdat je nu funktioneert als een evenwicht misschien of een stimulans voor anderen. Dát is het belangrijke, niet dat je gelijk hebt.

Mag ik u een heel aardig voorbeeld geven.? Heel wat mensen zitten in één of andere trein te sudderen en te sussen. Er loopt een kind rond. Op een gegeven ogenblik heeft iemand genoeg daarvan en geeft dat kind een draai om de oren, wat misschien niet opvoedkundig is, dat hadden de ouders moeten doen. Maar, opeens is iedereen wakker. Iedereen protesteert en iedereen is in gesprek. Er is een grens weggefallen. Dan kun je zeggen, wat die man gedaan heeft, is misschien niet zo leuk. Hij heeft echter gelijktijdig een belemmering weggehaald. Die mensen zijn plotseling werkelijk met elkaar in contact en het is mogelijk, dat hieruit voor sommigen van hen een nieuw begrip ontstaat. Een begrip van wat zij juist achten, misschien. Of een begrip van wat in anderen leeft. Dan ben je dus een stimulans voor anderen, ook wanneer je daad vanuit het standpunt van die ander op dat ogenblik negatief is. Dat weet je misschien zelf niet. Maar het is denkbaar, dat iemand zeer bewust een verstoring kreeert zelfs om met die verstoring een nieuwe eenheid, nieuwe kontakten, nieuwe inzichten mogelijk te maken.

+Maar als je nou dit zo aan hoort en het naderhand doorleest, dan voel je in jezelf: "Ja, dit is waar", maar - en dat is ook al een paar keer gezegd - stel nou, dat je op een gegeven ogenblik zover komt, dat deze waarheid voor jou volledig beleefbaar is, dan kom je prompt in een ontzettend konflikt met de wereld om je heen.

-Als u het bewustzijn bereikt heeft, is het geen konflikt meer. Dan kan het voor de wereld om u heen nog een konflikt schijnen, maar u hebt voldoende kennis en erkenning in uzelf en ook voldoende kracht om dat konflikt ten goede te voeren.

+Je kan dus op een gegeven ogenblik zeggen: Ze weten niet beter, laat maar zitten. Maar, dan heb jeddát niveau al bereikt. Wij komen nu eenmaal.....

-Dan is het zeer logisch, dat je eerst dit begrip je innerlijk eigen gaan maken. Dat je langzaam verandert ten groei. Dat is een bekend voorbeeld. "Ach, zei de bergbeklimmer, ik begin moe te worden, ik doe de volgende 50 meter, we zijn nog

niet ver gevorderd." Toen hij naar beneden keek, zag hij, dat hij al honderd keer dood had kunnen vallen, terwijl hij klom. Hij wist niet hoe hoog hij was gegaan, omdat hij naar voren keek. Dat is maar goed ook, dan word je niet duizelig. Wat ù niet beseft, is dit: (Het is even een afwijking van het onderwerp, maar ik dacht wel belangrijk.) Wanneer je bezig bent met deze dingen, verander je innerlijk. Dat is geen verandering, die je zelf kunt konstateren. Alleen ten aanzien van zeer beperkte uiterlijke facetten zal de omgeving er soms iets van kunnen merken. Die verandering gaat voor jou geleidelijk, het is een groeien van je inzicht, van je zien en van je vermogen. Dat betekent, dat je jezelf nog steeds ziet als vroeger. Maar ja, hoeveel mensen worden geen zestig jaar en voelen zich nog steeds als twintig.....

Het is het beeld van onszelf, het past zich niet aan. Het is een zoete illusie, die we blijven handhaven.

Juist omdat je in de beginfase erg wankelmoedig bent, omdat je het nooit helemaal zeker weet - je hebt die innerlijke waarde nog niet - beseft je ook niet in hoeverre je andere punten, die vroeger een groot konflikt waren, nu eenvoudig en logisch verwerkt worden en een juiste reactie krijgen op basis van een harmonie, die je misschien niet eens bewust zoekt, maar die je gewoon waar maakt.

Dat is het grote probleem voor iedereen.

We kunnen allemaal zeggen, dat de wereld moet zijn, zoals wij willen, maar dat lukt je nooit. We kunnen ook zeggen: "Wanneer we dit of dat zijn, gaan we dit of dat doen", maar dat lukt je ook nooit. Wat we doen is eigenlijk, onbewust haast, terwijl we denken spreken, leren hoe je moet schrijven.

Dat is eigenlijk het hele simpele beginsel van die hele ontwikkeling, die je doormaakt, elk leven weer.

Je groeit, maar je weet zelf niet dat je groeit. Alleen worden je mogelijkheden groter. Pas later, wanneer je tijd hebt om er aan terug te denken, dan zeg je: "Dat heb ik toen zo gedaan. Maar waarom? Logischerwijze had ik dat niet moeten doen of ik had het anders moeten doen, maar ik heb het gedaan. Nu loopt het zo uit. Waarom eigenlijk?" Dan pas ga je beseffen, dat je afgeweken bent van de normale reacties. Als je dat gaat beseffen, dan komt er ook vanzelf iets meer die wilsvrijheid naar voren. Je gaat dan ook zeggen, dat je ook dat wilt waarmaken. Je schakelt als een soort bevel dit in het onderbewustzijn in.

Je selekteert dan automatisch voor mogelijkheden, die niet meer op de rechte lijn liggen, die door geboorte, lot, tijdsverloop, konditionering is vastgelegd, maar steeds eigenlijk die stap opzij gaat in die richting van dat doel.

Misschien is dat voor velen ook een troost. Wanneer je tot de ingewijde "meester" zegt, dan kijkt hij heel verbaasd, want hij voelt zich geen meester. Hij is alleen maar een zoeker langs het pad. Zijn meesterschap ligt in zijn relatie met u. Voor u is hij een meester, voor zichzelf is hij een zoeker. Als je je dit gaat realiseren, dan wordt het je ook veel duidelijker waarom sommige mensen aan de ene kant soms zo ontzettend vergevorderd zijn en aan de andere kant zo laag bij de gronds blijven. Ze blijven zo heel gewoon en hebben vaak helemaal geen vertrouwen in hun eigen leven en hun eigen prestaties. Ze willen meer. Ze zien nu, wat ze zouden moeten zijn, zoveel beter, dat ze vergeten wat ze geworden zijn. Dat is goed, want op die manier wordt dus een denkbeeld voortdurend verbreid. Je weet zelf misschien niet eens, dat je dit verbreidt. Zo weinig als een vogel weet, dat hij een zaadje meeneemt, wat aan zijn poot is blijven kleven. Of zo min een bij bewust zegt: "Nu ga ik even hier de brem bestuiven."

Het gaat automatisch. Het is een functie. Wanneer u nog altijd rups bent, dan eet u blaadjes. Dan wordt u opeens vlinder en ook bestuiver. Dan wordt uw hele leven anders. Zou die vlinder nu zeggen, dat hij vroeger een rups geweest is? Hij beseft hij niet eens meer. Dat is juist het hele probleem. Jullie zoeken vooruitgang als iets wat je kunt bewijzen, een soort diploma al is het maar zelf geschreven. Als je maar iets hebt. Je hebt het echter niet. Het is een soort vooruitgaan, een langzaam haast ongemerkt vooruitgaan. Dat is een van de redenen, dat ik niet verwacht, dat de namen van wereldleraar en wereldmeester bekend zullen worden of dat er een nieuwe godsdienst in hun naam ontstaat. Wanneer het gebeurt, dan is het wel de antithese. Dan is het precies het tegenovergestelde van wat zij zijn en willen zijn.

Langzaam groeien. De wereld verandert voortdurend. Ook de wereld van vandaag. +U zegt terecht: "De wereld van vandaag verandert. We hebben te maken met twee aspecten. In de eerste plaats het aspect, dat u noemde. Eigenlijk moet broederschap steeds groter worden. Daarnaast realiseert u zich heel goed, dat we op het ogenblik leven in een steeds verdergaande schraperige maatschappij, dat we soms deel uitmaken van een soms zwaar vercommercialiseerde onderneming, waarin we moeten meewerken, maar waarin we niets waar kunnen maken van die broederschap, niets waar kunnen maken van die leerstellingen, omdat we in een maatschappij leven, die alleen maar uitdiept dat schraperige, dat egoïstische, egocentrische. Daar ligt de konfliktsituatie, waarvan ik dacht...., dat de vragensteller van daarnet op inhaakte. Ik voelde, dat hij enerzijds die broederschap zou willen uitdragen en aan de andere kant in zijn dagelijks werk aan alle kanten eigenlijk gedwarsboomd wordt.

-Mag ik het zo zeggen?

In deze maatschappij kan het nodig zijn iemand zijn ontslag te geven. Je kunt het zo doen, dat de man weggaat met een begrip van eigenwaarde of dat hij weggaat met een begrip: ik ben waardeloos. Dan blijft die harde commerciële werkelijkheid dezelfde. Toch is er iets veranderd. U begrijpt wat ik bedoel. Je kunt niet opeens die maatschappij veranderen. Die maatschappij verandert zichzelf. U zult mee moeten spelen. Maar, er komt ook een ogenblik, waarop u zich afvraagt of u mee moet schrapen om die bevordering te krijgen of moet u wat minder schrapen en dan maar genoeg nemen met te zitten waar ik zit. Dat is een beslissing, die u misschien moeilijk zal vallen, wanneer u niet die innerlijke zekerheden hebt. Als je beseft; "Op dit punt kan ik het beste functioneren, dan ben ik nog het meest nuttig, dus het meest broeder voor anderen," dan moet je zeggen: "Ik blijf hier".

+Vraag over konfliktsituatie.

-IK geloof niet, dat het zo'n erg moeilijke konfliktsituatie is.

+Maar als je maar zo'n heel klein deeltje van een groot uurwerk bent?

-Ik heb vier keer geprobeerd om hetzelfde te zeggen.

Doe wat je moet doen, zo goed als je kunt. Doe het niet meer als deel van een mechanisme, maar als een mens. Beroep je steeds weer op je innerlijke krachten, dan zul je vaak zien, dat het uurwerk geen uurwerk is maar een organisme, waarin niet elke werking volledig vast is gelegd, maar waarin kleine uitwijkmogelijkheden bestaan. Dan groeit er een vrijheid, waardoor je eigenlijk ook nog aan belangrijkheid wint. Dat wil zeggen, dat je door de vrijheid die je krijgt, door je juist en bewuster reageren, ongeacht de weerstanden, die dat bij anderen oproept natuurlijk, toch een nieuwe betekenis verwerft. Die mogelijkheid is er. Het is niet een konfliktsituatie, waarin je zit, tenzij je het voor jezelf tot conflict wilt maken. Dat is dan weer de bekende weg naar de hel en de goede voornemens. De weg naar de hel is geplaveid met goede voornemens en dat berust op het volgende: Naarmate je meer dingen doet, waarvan je weet, dat ze niet goed zijn, weet je beter wat goed zou zijn om te doen. Dus neem je je voortdurende meer voorom te doen, wat je meent, dat goed zou zijn, wanneer je de mogelijkheid daartoe krijgt van datgene waaraan je gebonden bent en dat je als een kwaad ervaart.

U kunt het rustig parafraseren, dan wordt het misschien wat duidelijker. U heeft het hier toch vastgelegd. Je kunt het zo stellen: Menigeen is bezig om te werken in een verhouding, in een relatie, in een gemeenschap, waarbij hij voor zichzelf nut verwacht. Omdat hij dingen doet, die indruisen tegen zijn beseffen, tegen zijn persoonlijkheid, om zijn beroep uit te oefenen of zijn positie te handhaven, beseft hij ook veel beter, wat hij wel zou moeten doen. Het conflict is dan eenvoudig, dat hij te zeer verlangt om zijn plaats te blijven bekleden, om zijn vooruitgang in de maatschappij te boeken, dat hij daardoor voortdurend ingaat tegen hetgeen hij weet, dat hij beter zou kunnen doen. Naarmate het conflict groter wordt, droomt hij van mooiere en grotere dingen, die hij zou kunnen doen, wanneer hij nou toevallig niet bezig was met iets wat het tegenovergestelde vraagt. Het is de beul, die zegt: "Ik zou dokter willen zijn, voorlopig sla ik koppen af. Dat helpt me een klein beetje om de anatomie te kennen. De tijd komt, dat ik mensen het leven terug geef"; daar komt hij nooit aan toe, want hij blijft een koppensneller.

Dat is het probleem van de beul, dat hij zijn functie wil handhaven en gelijktijdig dus droomt van het andere.

Er is geen synthese tussen het innerlijk beeld van wat juist zou zijn en de werkelijkheid, die men verwerpt, omdat men niet alle facetten daarvan onder ogen wil zien.

Breng die beide dicht bij elkaar en dan zul je zien, dat een deel van je idealen altijd overgaat in de mogelijkheden van je werkelijkheid.

Dan kan de beul misschien zeggen, dat hij nooit dokter zal worden, maar wanneer hij dan ook doden moet, hij het pijnloos kan doen. Want hij is bekwaam en daardoor doet hij de mensen eigenlijk een grote genade aan, want hij geeft ze een snelle dood. Dan heeft hij als beul meer gedaan, dan met al zijn dromen over mensen, die hij zou kunnen genezen, wanneer hij eindelijk op zou houden beul te zijn.

Kunt u het volgen?

Dat konflikt is dus niet het konflikt van "ja maar, we hebben zo'n hoge leerstelling; we weten het innerlijk, maar we kunnen het niet doen", nee, het konflikt is in feite: "ik wil niet aanvaarden, dat het erkend goede moet worden geuit in datgene, wat ik nu ben en vanuit de positie, waarin ik nu leef". Dan valt het konflikt voor een groot gedeelte weg, ook wanneer de mogelijkheden voor jezelf misschien niet zo groot zijn als je zou willen. Wanneer je werkelijk helemaal niet die synthese tot stand zou kunnen brengen, bijna onvoorstelbaar voor een mens in deze tijd, maar het zou denkbaar zijn, dan geldt er een heel oud en een heel hard gezegde: "Indien uw oog u hindert, ruk het uit". "Indien uw hand u hindert, hak hem af." Dat betekent, dat wanneer je werkelijk geen innerlijke vrede kunt vinden, met de dingen, die zijn, maak desnoods een einde aan een deel ervan, hoe essentieel het je ook lijkt voor je bestaan. Zoek die vrede, wat dat is het belangrijke. Misschien heb ik hier voldoende antwoord mee gegeven.

Het is niet zo moeilijk als het lijkt. Je moet nooit beginnen aan de top.

De grote fout is bij u, u zegt: "Ik ben een zondaar en ik wil een heilige worden."

En dan vraagt u naar een oplosmiddel, waardoor u instant heilige wordt, terwijl u gewoon moet beseffen, dat juist een heilige een heilige wordt door het besef, dat hij een zondaar is. Daar ligt voor u de moeilijkheid. U zegt: "Ja maar."

+Geldt dat alleen voor de dingen in jezelf, en niet met andere mensen?

-Neen.

Luister, wanneer een medemens voor u disharmonisch is, dan moogt u die mens niet verwerpen, maar dan moet u wel zorgen, dat u zo weinig mogelijk gestoord wordt door die disharmonie, dat is duidelijk.

Er staat dus nergens geschreven: "Als uw oog u hindert, ruk uw oog en dat van een ander uit." Dat is nu juist het moeilijke. Het is gemakkelijk te zeggen, ja maar die andere..... Het is niet, ja maar die andere, want wij zijn die andere niet. We kunnen die andere niet bepalen. We kunnen zelfs niet eens weten of hetgeen zij volgens ons verkeerd doen, misschien vanuit hun eigen wezen het enig juiste is, wat ze voor hun verdere bewustwording kunnen doen. Dat weten we niet. Zeker niet als we mens zijn.

+Je moet je dan niet afwenden van die ander.....

-Niet, ga van mij, maar doodgewoon: neem een beetje afstand.

Als je buien hebt, waar je goed mee op kunt schieten, dan is het heel begrijpelijk, dat je bij elkaar het huis in en uit loopt. Als je dat nou niet kunt, dan groet je elkaar van een afstand. Dan zorg je dat er niet te veel kontakten komen.

Hebben ze je nodig, dan moet je ook voor hen klaar staan. Ik dacht, dat dit een duidelijk antwoord was. Je moet niet een ander verbeteren, maar jezelf.

+Als je dan duidelijk voelt, dat je de ander niet kunt helpen, dat hij dat niet van je aan wil nemen, dat je de laatste bent, die die ander zou kunnen helpen, mag je hem dan nog niet laten vallen?

-Ik zou zeggen, laten vallen mag je natuurlijk nooit. Je mag wel rustig wachten, tot hij bij je aanklopt. Je moet nooit iemand tegen zijn wil helpen.

Dat loopt altijd verkeerd uit. Je kunt iemand alleen helpen, wanneer hij hulp nodig heeft. Onthoud één ding! Heel veel mensen beweren, dat ze geen hulp nodig hebben, met een dergelijke ferociteit, dat ze in feite zeggen: "Help me, als ik maar niet toe hoeft te geven, dat ik geholpen wordt."

Je probeert dan de problemen te herkennen van een ander en die een beetje uit de weg te ruimen, zonder dat het opvallend is.

- +Als het jeugdproblemen zijn geweest, kan je die niet uit de weg ruimen, want dat is al geweest.
- Dan zou je toch misschien, als het jeugdproblemen zijn geweest, hier zo veel inzicht in kunnen hebben, dat je er voor zorgt, dat ze minder storen. Dat een ander dus minder gekonfronteerd wordt met zijn problemen, zo innerlijke rust gewint, zodat hij misschien zelf die problemen wat beter onder ogen kan zien.
- +Ook als mensen al zo oud zijn, dat je het gevoel hebt, dat ze dit niet meer kunnen?
- Methusalem is ook aardig oud geworden. Als we ooit daar de AOW voor uit hadden moeten keren, was dat een goede uitgave geweest. Ook die man kon nog leren. Vergeet één ding niet. Er is bij de mens altijd een gewoontepatroon. Dat gewoontepatroon kun je niet zo gemakkelijk doorbreken, ook niet van binnenuit. Je kunt met dezelfde harde woorden, soms iets laten merken, wat liefelijk is of wat haat is. Haat of liefde, die uit zich soms met dezelfde woorden. Ik herinner mij uit mijn tijd op aarde, dat er wel eens echtelijke problemen waren. Het ene echtpaar was nou niet zo goed, als die man zei "stomme koe", dan was dit een vervloeking. Het andere paar was nog niet zo lang getrouwd. Deze hadden ook wel eens geschillen en dan riep die man ook wel tegen zijn vrouw "Hé, stomme koe", maardan was het eigenlijk heel iets anders. Het was zeggen, ja, ik vind, dat wat je bent en doet op het ogenblik stom, maar je bent en blijft mijn heilige koe. Dat lag erdan in. Dat is met gewoonten, met alles. Je moet niet kijken naar de uiterlijkheid, je moet beseffen, wat ermee bedoeld wordt. Dat is moeilijk. Naarmate een mens ouder wordt, is hij meer gefixeerd in zijn uitingstaal, ook wanneer er innerlijke processen plaats kunnen vinden, die daar sterk van afwijken. Ik dacht, dat je daar werkelijk rekening mee moet houden. Je moet niet verwachten, dat de mens vande ene dag op de andere plotseling zal veranderen, wanneer hij wat ouder is, dat kan eenvoudig niet. Je zult soms ontdekken, dat achter die uiterlijkheid, ergens de echo, de weerklank verandert. Laat ik zo zeggen. Het is net alsof een viool waarop je een stuk speelt. Met een kleine verandering aan de klankkast, zelfs met een andere lak, klinkt die viool anders. Toch is het uiterlijk precies dezelfde viool, de toon wordt anders. Ik geloof, dat je meer op die tonen eraanbter moet leren letten, dan kun je ook beter begrijpen, wat er eigenlijk aan de hand is. Als je zegt jeugdproblemen, dan ben je daar niet klaar mee, het zijn niet alleen maar jeugdproblemen.
- + Hoe ouder de mensen worden, hoe meer ze daar mee bezig zijn. Ik merk dit aan verschillende oude mensen, die nu, hoe ouder ze worden, steeds maar weer foeteren op wat ze toen te kort gekomen zijn.
- Wat dus een methode is om zich te verontschuldigen voor de zelfzucht waarvan ze zich in het heden van zichzelf bewust zijn. Het is heel eigenaardig, maar juist op het ogenblik, dat een ouder ontdekt: ik kan niet meer mee in de wereld bijvoorbeeld, dan is hij erg geneigd om te zeggen, ja, jullie doen dat nou maar zo, maar in mijn tijd was dat anders. U moet begrijpen wat er achter zit. Het is niet alleen vluchten in het verleden, maar het is tegelijkertijd een ervaren van: ik kan niet meer mee. U zult zien, dat als u te maken krijgt met oude mensen, die nog voelen dat ze als het ware verbonden zijn met deze wereld, die zullen wel eens een anecdote uit het verleden vertellen, maar ze zullen niet voortdurend teruggrijpen naar het verleden. Ze zeggen, dat ze dat toen niet hadden. Als ze het eens een keer zeggen, dan is het met een soort juichtoon alsof ze willen zeggen: "En toch ben ik zo ver gekomen." Dat is het grote verschil. Ouderen hebben dikwijls het gevoel, dat ze buiten de maatschappij komen te staan. Ze verwachten dan dat die maatschappij hun een functie zal aanbieden en zodoende belangrijkheid zal verschaffen. Ze begrijpen niet, dat ze door zichzelf op de juiste manier te zijn, een nieuw soort belangrijkheid kunnen verwerven. Waar ze dat besef niet hebben, grijpen ze terug naar het verleden, waar alles beter was, waar alles slechter was en jullie hebben nu alles zo en ik had dat niet, dat is doodgewoon zeggen: "Kijk nou eens naar mij, wat ik ben." Het is een wanhopige vraag om aandacht, een vragen om eigenlijk toch nog ergens mee te kunnen functioneren. Hier gaan de meeste mensen aan voorbij. Ik hoop, dat ik in ieder geval iets verhelderd heb hiermee.
- +Veronderstel, dat ik iemand in mijn omgeving heb van vijftig jaar, die is dus vijftig jaar gekonditioneerd. Nu moet ik oppassen, dat ik die man niet konditioneer

volgens mijn inzichten. Ik zou hem zo ver moeten zien te krijgen naar deze relativerende gesprekken te luisteren.

-Waarom? Als hij gekonditioneerd is, is de enige manier om hem daartoe te krijgen een tegenkonditionering en niet een deconditionering toe te passen. Want de konditionering is een gewoonte, die ook het denken en het geheel van de psychische reactie voor een groot deel bepaald. Het enige, dat u wel kunt doen, is dat de mens beseft, dat hij gekonditioneerd is. Of hij nu verder wil gaan of er iets aan wil doen, dat hij zich in de zekerheid daarvan verschuilt voor een werkelijkheid waarvoor hij misschien bang is, dat moeten we aan hem zelf overlaten.

+Het is een soort zelfbehoud.....

-Inderdaad, maar moet u ze dat kwalijk nemen? Dat doet iedereen op zijn manier. Dit relativerende kan je helpen om te begrijpen, dat de ander met zijn schijnbare orthodoxie een angst probeert te overwinnen. Dan kun je hem daardoor misschien beter waarderen in zijn orthodoxie want je weet waarom hij het is. Zolang hij met deze orthodoxie niet gelijktijdig probeert uw eigen denken en leven in een bepaalde richting te sturen, heeft u er ook verder niets mee te maken. Hij heeft ook recht om op zijn eigen wijze bang te zijn, op zijn eigen wijze aan angsten te ontvluchten, of misschien - en dat zou veel belangrijker voor hem zijn - uiteindelijk gekonfronteerd zijnde met zijn angst ondanks alles, zichzelf onder ogen te zien zoals hij is. Dat zijn dingen, die kun je nooit aan een ander doen. Dat kan ieder alleen voor zich doen. Niemand kan u inwijden tot de waarheid, tenzij u in uzelf die waarheid reeds gevonden hebt. Een ander kan u dan een woord geven, dat er bij past, maar hij kan u de waarheid niet geven. Dat geldt in alle leven. Trouwens, dit is bijna letterlijk een citaat van de meester. U merkt, dat die woorden ook overal doorheen druppelen, maar niet nadrukkelijk.

+ De avond is om. Aan het begin van onze vragenstelling heeft men gezegd, dat men voor drie avonden stof had. Als u nu dan meent aan het einde te zijn van de avonden.....

-Dat blijkt wel uit de problemen, waarop we nu zijn ingegaan.

+Juist ook weer vanuit problemen, die nu zijn gesteld en ook van het voorbeeld, dat u aanhaalde van die viool, die een bepaalde echo is, stellen wij vanuit onze wereld de volgende vraag: Op Jezus volgt het Christentijdperk, op de nieuwe wereldmeester volgt het Aquarius-tijdperk. Beiden verkondigen dezelfde waarheid, het heeft een andere achtergrond. Kunnen diverse uitspraken van Jezus tegen de huidige achtergrond geformuleerd worden?

-Dat lijkt me een aardige klus voor een liefhebber, de volgende keer. Ik geloof niet, dat daar bezwaar tegen zal bestaan. Legt u dat de volgende keer maar voor als onderwerp.

Hiermee is gelijktijdig onze lezing, die een meningsuitwisseling heeft uitgelokt, en misschien wel daartoe is gegroeid, teneinde. Ik heb u, vrienden, geprobeerd om te laten zien, dat het allemaal niet zo belangrijk is. Het enige belangrijke is: Kun je vrede vinden in jezelf en kun je vanuit jezelf aanvaarden, dat een ander op zijn wijze die vrede zoekt of niet. Dat is eigenlijk het enige belangrijke. Ik heb ook geprobeerd u te laten begrijpen, dat achter het gedrag van de mensen vaak heel andere dingen liggen, dan je zoudt veronderstellen. Daarom is mijn laatste kreet ook deze: Oordeelt niet, maar zoek in uzelf de harmonie waar mogelijk is. Waar ze niet mogelijk is, zoek in uzelf de kracht om te dulden, dat een ander zichzelf is.

Goedenavond.

Het schone woord

Gedachte over Kerstmis en de jaarwisseling.

Wanneer de nacht het diepst is
en de wanhoop haast een mens nabij,
breken plots de sterren door.
Nieuw licht geboren nu, wordt vrij,
maakt vrij,
geeft toch nieuw leven, nieuwe kracht.

Dat geen de legende bracht
wordt altijd weer een werkelijkheid
wanneer de mens in zich het licht ontwaardt
en niet het licht bestrijdt.

Kerstmis zal er altijd zijn
zolang de mensen nog van vrede dromen.
En sterven ook op aarde alle bomen uit
en staan de mensen eenzaam eens gevlucht,
ergens aan de pool,
nog tekent het licht zijn baan in de lucht.
En nog klinkt het lied van de vrede voort
omdat een mens, al wat hij kent,
beschaamt en vermoordt
maar niet de behoefte aan vrede.

Werkelijkheid, de stille rust
de kracht van het licht,
dat je zachte kens kust,
dat is de Kersttijd.
De tijd van het jaar.
Dat is de kracht, die door het gevaar
van het leven gewonnen kan worden,
waardoor uit de dood opnieuw ontstaat de lente
en het nieuwe leven.
Dat is de werkelijkheid.
En wie in die werkelijkheid leeft
erkent, dat ook deze ' Kersttijd
nog Lichte geeft.

Daarmee zou ik willen besluiten. Namens mijn kollegae wil ik mij aansluiten
bij de gebruiken van deze tijd op aarde door allen toe te wensen:
Kerstdagen, waarin u de innerlijke rust kunt vinden, een oudjaar waarin niet de
voornemens, maar het besef een hoofdrol spelen en zo een nieuwjaar, waarin
innerlijke kracht en vrede samenvoeren tot de voltooiing van veel, waarvan u
soms droomt of wat u nog nooit tot werkelijkheid heeft kunnen maken.

Goedenavond.

XX

Xx

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

X

KURSUS: UITSPRAKEN VAN JEZUS IN HET HEDEN

X

X

XX

Dinsdag, 22 februari 1977

Goedenavond, vrienden,

Het is kursusavond, waar gaan we aan beginnen?

* We hebben een cursus gehad over de nieuwe wereldmeester en wereldleraar. U hebt gezegd, dat daar drie avond over gepraat zou kunnen worden. Wij hebben een vervolg hierop, nl.:

"Op Jezus volgde het Vissentijdperk. Op de nieuwe wereldmeester volgt het Aquariustijdperk. Beiden, Jezus en wereldmeester, verkondigen dezelfde waarheid, maar tegen een andere achtergrond. Kunnen diverse uitspraken van Jezus eens tegen de huidige achtergrond geformuleerd worden?"

- Dat kan je natuurlijk bekijken. Ik weet niet of we daar nu wel zo erg lang over bezig kunnen blijven, maar we kunnen proberen om het duidelijk te maken. Laat ik dan beginnen met een eenvoudige vergelijking van achtergrond en proberen daaruit kenbaar te maken wat er eigenlijk veranderd is. Dat lijkt me het beste. We kijken dan wel hoever we komen. Herinner me er maar aan, dan geef ik na afloop wel een eventuele voortzetting aan.

Wanneer we te maken hebben met Jezus, dan moeten we allereerst begrijpen in wat voor een gemeenschap hij leeft. Hij leeft in een theocratie, die gedomineerd wordt door Rome. Het volk van de Joden is een erg trots volk, ergens. Jezus leeft dus in een situatie, waarin de potentaten van het volk zelf, proberen de macht te herwinnen of te handhaven, dat is het hele spel. Het volk zelf is arm. Er zijn de tollenaars, degenen die het belastingrecht gepacht hebben, die het land uitzuigen, vaak met behulp van Romeinse soldaten. Er is een vertraging in de handel. We zouden, alles bij elkaar kunnen zeggen, dat eigenlijk het hele volk ook arm is, behalve misschien de tempel en degenen, die daarmee direkt gerefeerd zijn. In het land zijn ongeveer een vijftig families, die het voor het zeggen hebben. Ze brengen de leiders voort van verschillende religieuze groeperingen. Dat zijn er nogal wat. Zij zijn het, die een groot deel van het land toch nog bezitten en daarnaast zelf relaties hebben met de Romeinen. Er zijn er een aantal bij, die het Romeins burgerrecht gekocht hebben. Deze Jezus treedt dus op in een wereld, waarin eigenlijk iedereen wacht op een omwenteling, die niet komt. Het optreden van veel profeten, want Jezus is zeker niet de enige, is kentekend^{en} in die periode voor de vooral geestelijke onrust, die er heerst. De mensen weten geen weg meer en alles wat ook maar een kans schijnt te geven op nieuwe vrijheid, misschien ook op een herwinning van het oude gezag, dat is welkom. Jezus is dus niet de revolutionair, die men in hem wil zien. Jezus is de verkondiger van een andere leefwijze. De mensen van zijn dagen willen hem echter juist zien als een man, die een nieuw rijk brengt. Dat wordt dan later verwoord als het Koninkrijk Gods op aarde.

Wanneer we naar deze tijd kijken, dan hebben we te maken met een heel andere wereld. Zeker, er zijn ook problemen. Er zijn dictaturen, maar bezetting door vreemde volkeren komt niet zo veel meer voor. In de hele wereld is een bepaalde denkwijze ingeworteld, maar die is zeker niet zo gekoncentreerd, als dat in het land Israël in de tijd van Jezus het geval is geweest. De grote tegenstellingen, die op dit moment spelen, zijn niet de tegenstellingen: uitverkoren volk tegen een ander volk, maar eerder van stammen tegen elkaar, van begripswerelden en filosofieën tegen elkaar.

De situatie is dus kennelijk sterk verschillend.

Voor de mensen in Jezus' tijd, moest elke uitspraak onmiddellijk slaan op wat er op dat moment aan de hand is. Dat wordt direkt duidelijk, wanneer we zien hoe één van de evangelisten het nodig vindt om precies de afstamming van Jezus op te sommen. Het gaat niet alleen om de boodschap. Voor de Joden en ook voor de latere Christenen, gaat het om de beantwoording van één of andere God aan een belofte, die eens gedaan is en daardoor een totale vernieuwing van hemel en aarde. Dáár komt het op neer. We vinden, ook in deze tijd nog wel groepen, die terugvallen tot dat te simpele Christendom en ook die spreken over het einde van de wereld, de vernieuwing van de wereld, het einde der dagen en dat soort dingen.

Wanneer je die achtergronden naast elkaar zet, dan zie je heel grote verschillen. Het is duidelijk, dat de woorden van Jezus gezegd worden met een intentie, die eeuwig is. De uitleg van die woorden wordt bepaald, door de wijze, waarop men samenleeft. Neem één eenvoudig beeld: "Heb uw naastelief, gelijk uzelf". Dat dood-gepreekte woord. Wat betekent dat in Jezus'tijd? De naaste, dat is degenen met wie je te maken hebt. De naaste is geen algemeen wezen, dat omvat de wereld niet en het is dus ook helemaal niet zo, dat je een kollektē moeten houden voor de naaste in een ander land.

In de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan maakt Jezus het nog eens extra duidelijk. Het is gewoon de mens, die de mens ziet. Dus niet eerst zijn ideaal, zijn taak voor God of wat dan ook, maar doodgewoon: een mens is in moeilijkheden, hij staat dicht bij me, ik moet hem helpen. Dat is in die dagen aanvaardbaar, zolang het gaat om minderheden. Het is zelfs in de gelijkenis voor sommige van de eerste Christenen, al waren ze ook Joden van oorsprong, niet eens aanvaardbaar, dat het een Samaritaan is, want Samaritanen waren toch wel een beetje minder dan de anderen.

In Samaria aanbaden ze God op de heuvelen en niet alleen in de tempel. Dat zich onttrekken aan de cijns van de tempel en het christelijk gezag, dat blijft zelfs in de eerste christengemeenschap nog een vraagwaardige zaak.

Wanneer Jezus dus zegt: Heb uw naaste lief, gelijk uzelve, dan maken ze van de naaste: mijn gelijke, het woord evennaaste wordt ook nog tegenwoordig wel gebruikt. Dit stamt eigenlijk uit de eerste tweehonderd jaar van het Christendom. Evennaaste is dus niet, zoals u begrijpt, elke mens. Het is degene, die is zoals ik. Dus naastenliefte geldt in de eerste plaats van de Christen tegenover de Christen. Dan van de Christen tegenover de Jood. Dan, wanneer we tijd over hebben, eventueel nog voor een arme heiden. Zoals men tegenwoordig bidt voor de arme heidenen en zijn relaties in de eigen gemeenschap natuurlijk versterkt en daar het meeste doet.

+ Heeft Jezus het zo bedoeld?

- Zo heeft Jezus het niet bedoeld, maar zo is het geweest.

Wat Jezus zegt is echter, letterlijk als je alleen maar de erkende evangeliën nagaat, ik laat de apocriefen nog buiten beschouwing, wanneer je iemand ontmoet, die in nood is, dan is hij je naaste. Door het feit, dat jij zijn nood erkent en in staat bent daar iets aan te doen, is er een band. Op het ogenblik, dat je aan die verplichting tegemoet komt, ben je de naaste van je medemens. Dat is dus wat Jezus zegt.

+ Onverstaanbare vraag.

+ Dat is gewoon de kosmische relatie. Oorzaak en gevolg brengen ons samen. In de erkenning van het resultaat van oorzaak en gevolg ontstaat een relatie, die niet gebaseerd is op een willekeurige verplichting of op een kosmische wet, maar op een specifieke verhouding, die tussen mij en de ander bestaat op grond van omstandigheden en die alleen, zolang die omstandigheden bestaan, dus voor mij verplichtend zijn, daarna niet meer. Jezus heeft het anders bekeken, dan de theologen van deze tijd, die op een gegeven ogenblik zeggen, dat het naastenliefde is wanneer je je in Nederland druk maakt over het feit, dat arme kindertjes in één of andere negerstaat geen eten hebben. Dat kan menselijk sociaal een verplichting zijn. Naaste ontstaat, wanneer ik zie, dat iemand honger heeft en ik heb voedsel. Dan geef ik hem dat. Dan ben ik verplicht hem te voeden naar beste weten. Heb ik dan nog geld over dan kan ik hem dat geven opdat hij voor de volgende dag ook eten kan kopen. Dat is naaste zijn.

+ Je kunt het ook geven voor een man in India, die 10.000 km. ver weg is....

- Die man is geen man. Die man is een mythos. Ook wanneer het feit echt is. Je kent die man niet.

Daar zit juist het grote verschil. Het is het zuiver persoonlijke element. Ik kan wel begrijpen, dat de mensen daar anders over denken, maar dan komen we als vanzelf in deze tijd. Wat gebeurt er namelijk in deze tijd? De zuivere relatie tussen mensen wordt veel zwakker. Ze heeft veel minder betekenis. De mens is een deel van de massa, dat zich in die massa maar heel beperkt in contact met anderen beweegt. Daarom wordt nu ook hetzelfde woord van Jezus gebruikt om de plicht van de massa tegenover de massa uit te drukken. In wezen heeft het er weinig mee te maken.

De meeste mensen willen dit gewoon niet aanvaarden en zeggen, dat wanneer ze weten, dat er een hongersnood is en ze hier eten hebben, ze het sturen moeten. Dan zeg ik, dat je dat als mens ook moet. Maar is dit naastenliefde? Het heeft er niets mee te maken. Het is namelijk niet de persoonlijke erkenning. Wanneer u op reis bent en u komt in een land en u ziet daar een kind honger lijden en u adopteert dat kind, dan is dat naastenliefde. Dan bent u de naaste van dat kind. Wanneer u voor een ander zorgt omdat hij gewond is en u verbindt hem, dan is dat ook naastenliefde.

Als u dan in Nederland terugkomt en u zegt, dat u verbandmiddelen gaat sturen, niet voor de mensen, die je kent, maar voor het geheel, dan is dat niets meer van naastenliefde. Je zou dat nog het beste kunnen vervangen door solidariteit of een dergelijke modeterm.

Hopelijk schok ik u niet. Je moet dat gewoon zuiver ontleden wat Jezus bedoeld heeft. Wanneer Jezus bezig is, b.v. goede werken op te sommen, dan zien we ook weer zo iets. Gevangenen bevrijden bijvoorbeeld. Dat is een goed werk. Als u het een goed werk vindt, er is hier en daar nog wel een gevangenis. Ga er naar toe, breek de hekken open, laat die mensen naar buiten. Ga naar Avereest en zeg, dat ze de gemeenschap maar weer binnen moeten gaan.

Dat is toch kolder?

Hoe was het in Jezus' tijd. In Jezus' tijd was de gevangene in feite iemand, die door het machtsmisbruik van anderen, en meestal zonder eigen schuld, gevangen raakte. Het bevrijden van die gevangenen betekende heel vaak het vrijkopen van die gevangene. Het was dus een persoonlijk offer, niet alleen maar een houding of een mentaliteit. NU kun je in deze tijd zeggen, dat gevangenen bevrijden dus betekent, dat al die gevangenen leeg moeten. Dat is het helemaal niet. De gemeenschap heeft wel degelijk het recht om zichzelf te beschermen. Wanneer je een gevangene bevrijdt, die een moordenaar is, terwijl je weet, dat hij waarschijnlijk weer een moord begaat, dan maak jij je schuldig tegenover degene, die vermoord wordt.

Dat ziet men over het hoofd.

Jezus spreekt er over, omdat in zijn tijd de gevangene iemand is, die hetzij om afwijkende meningen, hetzij om financiële geschillen vaak - meestal ten onrecht - in een kerker terecht komt.

In deze tijd zou gevangenen bevrijden dus eerder betekenen, mensen, die niet door hun eigen schuld in moeilijkheden zijn gekomen, van die moeilijkheden verlossen.

Zieken bezoeken, dat is ook zo iets. Ziekenbezoeken moet je ook weer vertalen in de termen van Jezus' tijd. Bezoeken betekende eigenlijk: werk. Als iemand ziek is, en je komt bij hem op bezoek, dan verzorg je hem. Dus het is de plicht om voor een ander te zorgen. Die aanvaardt je door het bezoek. Dat is heel iets anders als naar een groot hospitaal gaan, waar een heel stel zieken liggen en zonder dat je er ook maar feitelijk maar bij stil staat, gewoon maar vrome woorden spreekt en een bloemetje geven. Dat is het in deze tijd geworden. Het zieken bezoeken betekent in feite het delen van de problemen van hen, die om lichamelijke of welke redenen dan ook niet in staat zijn alles voor hunzelf te doen. Het is een soort fuseren van je eigen belang met dat van de zieke. Het is ook het genezen van de zieke, wanneer je dat kunt. Het is het openstaan van de problemen van de zieke, niet omdat je die problemen zelf misschien aanvaardbaar vindt, maar omdat ze van die zieke zijn. Het is dus meegevoel. Het is troosten. Hoe troost je een bedroefde. dat is weer erg moeilijk om dat uit te leggen, dacht ik. De bedroefde troosten, wilde vroeger heel vaak zeggen, dat je bijvoorbeeld een weduwe opnam in je eigen gezin. Het wilde zeggen, dat je zorgde voor kinderen die in armoede, ellende en nood zaten. Het wilde zeggen, dat je alles deed wat je kon voor een ander. Het was dus niet alleen maar mooie woorden spreken.

"Ach, trek het je niet zo aan, het is Gods wil," dat is geen zieke troosten, dat is geen bedroefde troosten. Het is niet mensen helpen.

Jezus' hele denkwijze is gebaseerd op het erkennen van elke mens die je ontmoet in zijn behoefte, in zijn noden. In die erkenning reageren naar je eigen beste vermogen, ook wanneer dit betekent, dat je daardoor bepaalde dingen niet kunt doen of bepaalde dingen zult moeten missen.

Het is het recht doen herleven op aarde, het recht van de medemens om gelukkig te zijn zoals jij. Het is niet het lijden met de medemens. Dat heeft alleen zin, als het lijden van de medemens minder wordt door jouw lijden.

+ Maar Jezus heeft toch iedereen genezen, die hij ontmoette?

- Dat heeft hij niet gedaan.

+ Omdat hij geen harmonie met die mens had of omdat deze mens Gods wil niet erkende?

- Wanneer je het helemaal wilt herleiden, dan komt het hierop neer.

In de eerste plaats kun je niet alle kwalen zonder meer genezen. Dan kunnen we wel zeggen, dat hij de melaatsen heeft genezen, maar is dat wel waar? Mensen, die schurft hadden, werden vaak verkeerdelijk als melaatsen behandeld. Het is dus even-goed mogelijk, dat Jezus ^{tegen} vervuilde, schurftige mensen heeft gezegd: "ga je nu maar baden".

Het is dus helemaal niet, omdat het allemaal zo letterlijk is. In Jezus' tijd was iedereen melaats, die een vorm van uitslag had. Een vorm van uitslag, die kwaadaardig was en dus ook als gevaarlijk beschouwd werd. Het betekent bijvoorbeeld, dat mensen met huidtuberculose als melaatsen werden beschouwd.

Als je dit kunt begrijpen, dan zie je ook, dat Jezus wel degelijk kiest wie en wat hij zal genezen. Wanneer hij dat doet, dan komen de legenden, die zeggen, dat hij voorbij gaat en door zijn schaduw, die op iemand valt, is deze genezen. Maar dat is niet waar. Het is een mens, die gekoncentreerd is op Jezus. Jezus erkent dit en geeft zijn geestelijke energie, geeft de schok, waardoor de ander zich genezen kan voelen.

Het is dus niet zo, dat Jezus even de materie verandert, en het lot verandert. Hij maakt de mensen alleen bewust van de andere mogelijkheid, die in hen schuilt. Die mogelijkheid kan genezing zijn.

Wanneer we naar de jongeling kijken op zijn rustbed, dan krijgen we daar een heel typisch voorbeeld van wat je een psychologische behandeling zoudt kunnen noemen, voor een psycho-somatisch euvel.

Zegt hij nu alleen tegen die jongen: "neem je bed op en wandel?" Neen, hij zegt: "uw zonden zijn u vergeven", met andere woorden, de schuld waaraan je je onttrekt door in je bed te kruipen, je onvermogen, je onbekwaamheid, die je zo wilt verbergen, zijn voorbij. Dat zeg ik je en dit gezegd hebbende, heb je dit bed niet meer nodig. Dus, neem je bed op en wandel.

Dat wil zeggen, dat er psychiaters zijn in deze tijd, die wetenschappelijk verantwoord, eigenlijk hetzelfde tot stand kunnen brengen, wat Jezus eens als wonder tot stand heeft gebracht.

De grote moeilijkheid is altijd weer, dat de mensen vergeten in wat voor een wereld Jezus leefde. Ik ben niet voor niets begonnen door te zeggen, dat we die achtergronden nou eens moesten bekijken. Ik probeer duidelijk te maken, waarom Jezus vanuit zijn standpunt een bepaalde benadering nodig had. Zijn uitspraken op zichzelf zijn mooi, dat is waar, maar die uitspraken waren gericht op die gemeenschap.

Een ander heel eenvoudig ding, het zaad. Het zaad wordt uitgeworpen, een derde valt in goede aarde, een derde valt op steenachtige bodem en verkommert en een derde valt op de weg en wordt opgegeten door de vogels. Het is in de eerste plaats een gelijkenis, die alleen hanteerbaar is in een landbouwstaat, dat is duidelijk. Mensen moeten weten wat hij bedoelt. Maar, er zit nog iets anders bij. Welke boer haalt het in zijn stomme kop, zo te zaaien, dat een derde op de weg valt? Dat kun je je niet voorstellen in deze tijd. Vroeger was het zo, dat wegen een soort gebruik waren. Je kon rustig zaaien, terwijl je dacht, dat het een hele akker was. Maar er was toevallig een karavaandrijver, die altijd precies van dat heuveltje naar dat heuveltje in een rechte lijn ging en die ging dan recht door je veld heen, dat was zijn recht.

Daar had je niets op te zeggen. Dan werd de zaak dus vertreden. Zo kon het voorkomen, dat een geploegde akker dus aangestampt werd, doordat er een karavaan of een aantal mensen door heen trok. Dat is die weg. Je kunt het je nu niet meer voorstellen. Je kunt er een mooie gelijkenis uit maken. Je kunt er uit distilleren, dat een derde van de mensen dus de genade zullen vinden; dat een ander derde eigenlijk te hard van binnen is om te reageren en dat het bij een derde helemaal niets uithaalt. Als je zo redeneert, dan ga je dus denken in de termen van deze tijd zonder meer. Wat is steenachtige bodem? Hoe kwam men daar toe. Dat is heel eenvoudig. Landbouwgrond werd veel oppervlakkiger bewerkt dan tegenwoordig, meestal met het kromhout, ploeghout dus. Dat betekende ook, dat er stenen waren, die men te zwaar vond, die liet men dan maar liggen. Een man, die ijverig was, haalde dus meer stenen uit zijn akker, dan een man, die niet ijverig was. Moet ik dan konkluderen, dat God lui is en dat hij maar een derde van zijn akker goed geploegd heeft? Begrijpt u wat voor raadsels er gaan komen. Het is anders als je zegt, dat het volgens die tijd en volgens de termen van die tijd, een deel van die akker bereid is. Hierin zal het zaad opschieten. Een deel van die akker is niet voldoende bereid, die hebben nog tijd nodig, die kunnen het in deze incarnatie nog niet halen. Daar zijn nog teveel hinderpalen, die zijn nog niet in staat om de innerlijke waarheid te begrijpen. Dat is de steenachtige bodem. Dan zijn er ook nog mensen, die zo sterk door andere dingen worden beïnvloed, dat ze eenvoudig geen tijd hebben om op die boodschap te letten. Dat wil zeggen, die boodschap is er wel, ze weten het wel, ze spreken er misschien wel over, maar het gaat naar buiten toe. Het dringt niet tot hen door, omdat ze zelf door heel andere zaken bewogen worden.

Zet dit nu eens over in deze tijd. Wat staat daar dan? Wat heeft Jezus dan met die gelijkenis essentiëel bedoeld? Wat zou voor deze tijd daarvan de waarheid zijn. Het betekent eenvoudig, dat alleen dan de waarheid in een mens kan ontluiken, wanneer hij een zekere relatie heeft gekregen met het goddelijke, met het kosmische, hij is voorbereid.

Een volgend punt is duidelijk. Er zijn heel veel mensen, die de boodschap wel erkennen, maar die er niets mee doen, omdat ze nog niet in staat zijn om hun eigen denken en zichzelf op te offeren aan dit ideaal. Niet als een theoretische zaak, dat blijft oppervlakte, maar ⁱⁿ een praktische verandering van leven. Dan zijn er ook nog zo veel mensen, die bezig zijn met de mensheid, dat ze geen tijd hebben om het wezen van een boodschap van een goddelijke kracht in zich toe te laten. Ze hebben het gewoon te druk om zich te realiseren, wat zou kunnen zijn. Dan wordt de betekenis van die gelijkenis in deze periode dus in feite: wanneer je bezig bent te theoretiseren wat goed is voor een ander, heb je een heel grote kans, dat alle werkelijke goddelijke kracht, alle openbaring, die werkelijk tot jou gezonden wordt op de weg valt en door de vogels wordt weggevreten. Als je innerlijk nog niet rijp genoeg bent om te beseffen, dat je leven de weergave moet zijn, van datgene, wat diep in je erkent wordt, ben je steenachtige bodem. Zo simpel is het eigenlijk.

+ Geldt dat ook voor de mensheid als geheel?

- Dat geldt ook voor de mensheid als geheel, maar Jezus predikt niet voor de mensheid als geheel. Jezus preekt voor de mens. Dan zien we hier weer dus die typische tegenstelling tussen de individuele benadering van Jezus en de massale benadering van deze tijd, waar men het woord Gods verkondigt, dankzij een grote organisatie. Jezus doet dat niet. Ook zijn apostelen stuurt hij niet uit om te gaan preken op de pleinen. Dat heeft Paulus wel gedaan. Als hij zijn leerlingen uitzendt, wat zegt hij dan? "Ga naar een vreemde stad. Ga van huis tot huis. Als ze niet luisteren, ga verder." Hij zegt niet: "dwing ze om in te gaan", helemaal niet. Hij zegt alleen, dat ze moeten proberen iemand te vinden, die wil luisteren. Het is een persoonlijke kwestie. Het heeft niets maken met een geopenbaard geloof, dat tot een organisatie wordt. Het heeft zelfs niet te maken met de wetten van een land, of met een filosofie of met een idee, het is zuiver de persoonlijke benadering, de overdraging van kracht. In uw tijd is dat onvoorstelbaar. Als je hier zegt, dat Jezus de waarheid is, dan wordt er een boekje over geschreven, wat wordt verspreid. Of er wordt een omroeporganisatie gesticht misschien. Dan begrijpen ze helemaal niet, dat ze daardoor juist het tegendeel bereiken vaak.

Kijk, degenen, die door zo'n geschrift of door zo'n omroeporganisatie aangesproken worden, dat zijn degenen, die door hun innerlijke overtuiging al een behoefte hebben. Al de anderen worden er door afgeschrikt.

In deze tijd denkt men het altijd groots te moeten opzetten. Denkt u niet, dat Christendom veel meer betekent voor iemand, die door een dokter-missionaris van zijn ziekte genezen is, dan voor iemand, die rijp is gepreekt en eventueel met wat goederen is omgekocht om zich te laten dopen. Dat zien ze over het hoofd.

Jezus is ook niet de zielenredder, die ze van hem maken. Jezus is degeen, die de mens bewust maakt van hetgeen in de mens bestaat. Wanneer Jezus spreekt over het Koninkrijk Gods, dan is iedereen bezig na te gaan wanneer dat Koninkrijk Gods nu wel op aarde zal komen, want bovendien, het staat in het Onze Vader. Wat is dan dat Koninkrijk Gods waar Jezus altijd mee bezig is, het rijk, dat in u is. Als het Koninkrijk Gods het rijk is, dat in mij is, waarom dan: Uw Koninkrijk kome, uw wil geschiede, de hemel zoals op aarde. Waarom? Omdat het koninkrijk iets is, wat in ons leeft. Het is iets wat Jezus elke keer weer vertelt. In deze tijd willen ze dat gewoon niet begrijpen. Het is zo beroerd iemand te bekeren, die eigenlijk niet bekeerd hoeft te worden. Het is geen verdienste iemand wakker te maken.

Jezus zegt letterlijk: "in de hemel, zowel als op aarde." We zijn, zodra we op aarde leven, geest en stof. Dat wat in de geest leeft aan goddelijke waarde, moeten wij ook in de stof beseffen, zodat we ook in de materie leven uit dezelfde kracht, uit hetzelfde bewustzijn. Dat bedoelt Jezus. Maar in zijn tijd maken ze van het Koninkrijk uiteraard de bevrijding van de tempel.

Hij heeft het zijn leerlingen wel anders verklaard. Zijn leerlingen wilden echter niet, want zij die oren hebben om te horen, horen niet; zij die ogen hebben om te zien, zij zien niet. Het is gewoon, dat de mensen iets wilden. De mensen uit die tijd willen terug naar de grootheid van Salomo, een groot Joods rijk, dat machtig was, dat handel kon drijven met de hele wereld, dat tegen de Romeinen kon zeggen: "Weg jullie, met al je aanhangers. Nu zullen we eens even laten zien wie we zijn. We hebben een koning, die heeft God achter zich staan, waardoor we alles verslean kunnen."

Als u toch gewoon leest wat er gebeurt op die zogenaamde Palmzondag, dan zie je wat er aan de hand is. U denkt, dat het volk maar zo is samengestroomd, maar dat is niet waar. Hoe moest dat volk weten, dat Jezus kwam? Lees goed na en u komt tot de konklusie, dat de leerlingen het gerucht al verbreid hadden. Wie zijn degenen, die daar het meeste achter hebben gestaan? Wie was Bar-Abbas? Bar-Abbas was een rover, zegt men, maar Bar-Abbas was vooral een partizaan. De partizanen zagen daar een mogelijkheid in, want het volk kregen ze niet achter zich, die waren veel te bang voor Rome. Die zagen daar de burcht Antonia, die zagen daar de cohorten rond marcheren, die dachten: "Dat kunnen we niet aan." Als er nu eens een wonderdoener, een profeet, een bekende man, die mirakels gedaan zou moeten hebben, daar zou komen en zou zeggen, dat hij uit het geslacht van David kwam en hun nieuwe vorst was, dan zou de hele stad aangevallen zijn, want wat hadden die Romeinen dan nog kunnen doen, niets waar? Daarom hebben ze de mensen opgestookt en ze gezegd, dat de nieuwe koning kwam. Dat Jezus dan dat stoffelijk koningschap op de trappen van de tempel afwijst, is de grootste slag, die ze kunnen krijgen. Het wordt dan ook veel verklaarbaarder waarom ze om zijn bloed vragen. Het staat zo mooi geschreven: "Ja, wat wilt ge dan dat ik met hem doe? Ik vind geen schuld in hem." "Zijn bloed kome over ons en onze kinderen!" Waarom doen ze dat? Omdat Jezus ze verraden heeft in hun denken. Het zijn partizanen, die dachten bevrijd te worden door een meester, die ze de macht in handen zou geven. Nu zegt hij, dat hij alleen gekomen is om geestelijk te prediken. Die man, die dat had kunnen doen, die heeft het hele volk verraden, daarom moet hij aan het kruis. Als je dat gaat begrijpen, dan wordt het oude verhaal veel levendiger, dan wordt ook duidelijk hoe het in deze tijd gaat. Als hier iemand een filosofie verkondigt, dan vindt iedereen het mooi, dan vindt iedereen het goed, vooral wanneer dat wat gevolgen heeft. Dan zeggen ze op een gegeven ogenblik, dat ze met hun eigen problemen zitten. Wat doe je daar aan? Als iemand dan zegt, dat hij theoreticus is, dan zegt het gewone volk: Barst, ze moesten je vermoorden.

Zo gaat het toch? Wat dat betreft is er niet veel veranderd. De mensen willen altijd iemand, die leiding geeft. Iemand, die het voor hen op zal knappen. Er is toch een klein verschil. In Jezus' tijd zag je de mens. Die mens overrompelde je, niet zijn leer in de eerste plaats. Neem die apostelen, nietwaar, het staat er zo netjes geschreven. Jezus komt bij het meer, hij ziet Petrus en zijn broeders - tenminste Simon heette hij toen nog - en hij zegt tegen ze, dat ze mee moeten komen, dat hij ze nodig heeft. Die mensen kijken naar hem, ze weten niet eens wie hij is, ze kennen die man niet, maar ze worden getroffen eigenlijk door een soort donderslag. Ze weten: Hier is iemand, die de oplossing weet voor onze problemen. Ze laten alles liggen. Ruimen zelfs de zaak niet op. Ze laten alles rustig liggen en gaan mee. Als je dat gaat begrijpen, dan zie je hoe Jezus zo heel anders denkt en zo heel anders reageert, dan je in deze tijd misschien zou denken. Er zijn mensen, die denken, dat bekering op het laatste ogenblik prima is. Staat er niet geschreven, dat de heer in de wijngaard zelfs zij die het laatste waren gekomen hetzelfde uitbetaalde als hen, die het eerste uur reeds verschenen waren? Dus God geeft genade tot op het sterfbed. Maar het gaat hier niet om iedereen. Het gaat om arbeiders, dus mensen, die werken kunnen. Niet mensen, die theoretisch aanvaarden, maar mensen, die iets doen. Dan besluit de Heer, vanuit zijn zienswijze, dat wanneer je nou veel doet of weinig, als je het maar goed doet, dat je daarmee ontheven bent van de ellende. Dat je dan hetzelfde krijgt als iedereen. Eeuwig leven eigenlijk, als je het goed bekijkt. Het betekent dus niet, dat je je op je sterfbed nog even gauw kunt bekeren, al denken de mensen dat wel. Als er ooit een duivel zou zijn, dan zou hij zich over die vergissing werkelijk kapotlachen, denk ik. Dat zou een goede oplossing zijn: geen duivel meer, hij heeft zich doodgelachen.

Het gaat hier om werk. Het gaat om doen, niet alleen om theorie. Wat u ook allemaal nagaat van de gelijkenissen, de leringen, die Jezus heeft gegeven, het is een kwestie van doen en zijn.

Wie zich daarmee bezig houdt, die gaat begrijpen, waarom Jezus eigenlijk zo ver van de hedendaagse mens afstaat. Men kan dit niet meer begrijpen. Men zegt, dat men in een gemeenschap zit, dat men geestelijke aan Jezus kan beantwoorden, maar dat de gemeenschap ook zijn rechten vraagt. "Neen, zegt Jezus, ik vraag niets, God vraagt." Je kunt dan ook niet marchanderen. Je kunt niet zeggen, dat je het erkent dat God vraagt, maar dat je een arme zondaar bent en dat je dan rustig verder kunt gaan. Je kunt leven met God, of je kunt niet leven met God. Er is geen tussenruimte. Je kunt God ook niet vragen of hij alstublieft even wacht, omdat je geen tijd hebt. God wacht niet. Het is deze visie, die voor de mensen van vandaag zo wonderlijk en zo onaanvaardbaar is.

+ Is dan de hele geschiedenis een innerlijke werking, die Jezus probeert op gang te brengen?

- Ja, en dat geldt nog steeds. De uiterlijke vorm verandert steeds. Het is ook heel duidelijk. In Jezus' tijd kon je je nog voorstellen, dat iemand langs de weg liep en door rovers werd neergeslagen. In de moderne steden kun je dat ook weer, dat is waar. Er is een hele tijd geweest, dat men zich dat eigenlijk minder kon voorstellen. Er waren belangengroepen. Of er was recht en onrecht. Of er was een kwestie van wel wapens hebben of niet wapens hebben. Er was geen kwestie van gewoon jezelf zijn en zien wat er gebeurd is.

Jezus zegt toch ook niet, dat die barmhartige Samaritaan - om daar op terug te komen - die rovers achterna gaat, die interesseren hem absoluut niet. Hij brengt de man naar een herberg, zorgt, dat hij verpleegd wordt, betaalt nog wat zodat hij op adem kan komen en hij gaat rustig verder. Hij trekt zich er verder niets van aan. Veel mensen denken in deze tijd, dat alles moet worden teruggebracht tot een soort belangenversmelting in materiële opzicht. Daar heeft Jezus het nooit over gehad. Jezus heeft het gehad over die innerlijke kracht. Wanneer uw onderwerp dus eigenlijk neerkomt op de vraag, hoe het komt, dat de leer van Jezus in het Vissentijdperk en de leer van de wereldmeester in het Aquariustijdperk op elkaar lijken. Dan is het antwoord, dat de innerlijke waarheid van de mens onveranderlijk is.

Door alle tijden heen, zal datgene, wat zich mens noemt, geest zijn, tijdelijk gekristalliseerd in de stof. Het zal een wezen zijn, dat zijn ervaringen in een schijnbaar vaste wereld voortdurend weer wisselen moet voor de fluïde, amorphe wereld

van de geest, waarin de gedachte de werkelijkheid kenbaar boetseert, niet alleen onmerkbaar, zoals het in de materie het geval is. Elke mens is niet anders dan het voortbrengsel van het trillend beginsel, dat in zijn eigen vibratie de schaduwen werpt op de lichtflitsen, die wij zien als verschijnsel. Het is een deel van de kern, zeker, dat zal altijd blijven. De verschijnselen kunnen misschien veranderen, maar de relatie tussen het verschijnsel en de Goddelijke bron zal eeuwig blijven bestaan. Daarom zal elke meester op zijn wijze, in de termen van zijn tijd van de mogelijkheden van de mens, van de leefwijze van de mens, datgene zeggen wat nodig is.

- + Jezus heeft de term Koninkrijk Gods gebruikt, welke term gebruikte de wereldmeester daarvoor?
- Hij gebruikt de term Koninkrijk Gods niet, omdat de machtsbeluste mensen de nadruk steeds leggen op koninkrijk en niet op God.
De nieuwe wereldleraar heeft daarover gezegd: De vrede in jezelf. De wereldmeester spreekt over de resonantie met het oneindige. Beiden geven in feite dezelfde relatie weer. Ze zijn echter losgemaakt van de zuiver materiële begrippen, juist omdat elke mens de mogelijkheid heeft tegenwoordig om macht te krijgen. Dat vergeet men. Hoe moet ik dat duidelijk maken? Wanneer je arm was vroeger, dan kon je misschien rijker worden, maar je kon je toch niet ontworstelen aan het odium van je afkomst. Wanneer je tot een bepaalde familie behoorde, dan waren bepaalde delen van de maatschappij, bepaalde taken in de maatschappij, daardoor voor jou gesloten. Anderen werden geboren in een familie, waardoor ze automatisch zekere voorrechten genoten.
- + Een soort kaste-systeem zoals men nu nog in India heeft?
- JA en neen. Het is een beetje anders in het Jodendom. Je wordt geboren als nakomeling uit de stam van Levi. Dat betekent, dat je in de sjoel, de synagoge, voorleest, dat je daar kunt spreken. Het betekent, dat je een zekere erkenning geniet. Ook wel dat je dicht bij de Oostmuur zit, maar dat is uit de diaspora. De stam, waartoe je behoorde, veroordeelde je dus als het ware tot bepaalde taken, dat is waar. Nu was dat in het maatschappelijke leven niet zo sterk. Het betekende wel, dat een Leviet veel dichter stond bij de wetten Gods, dan ieder ander. Op dat punt moest iedere ander in hem zijn meerdere erkennen. Nu waren er mensen bij, die om de een of andere reden behoorden tot een stam, behoorden tot een familie, die eigenlijk nooit veel te doen had gehad. Die geen beroemde mannen had voortgebracht. Om een vergelijk te maken: er zijn in uw land families, die wie weet hoeveel eeuwen al officieren leveren en daarnaast rechters. Er zijn families, waarin dokters regelmatig voor-komen. Nu is het wonderlijke, dat wanneer je zo'n naam hebt, dat het toch een beetje invloed heeft. Iemand, die behoort tot een oud officiersgeslacht heeft veel meer kans om op de KMA te komen dan anderen. Het is natuurlijk niet officieel waar, het staat nergens geschreven. Wanneer je het hardop zou zeggen, zou men zeggen, dat die man nou eenmaal die aanleg geërfd heeft. Als hij hem niet heeft, dan denken ze toch, dat hij die aanleg geërfd heeft.
Begrijpt u wat ik bedoel. Het is dus niet een kaste-systeem van het behoren tot een bepaalde soort, wat je moet blijven aanvaarden, neen, het is eigenlijk, dat je relaties hebt op een bepaald gebied of je hebt ze niet, zo zou je het misschien beter kunnen uitdrukken. Voor Jezus is dat juist iets, wat absoluut onlogisch is. Jezus heeft voortdurende ruzie met de Talmoedisten. Hij gaat er vanuit, dat je eerst mens bent en dan pas de regels volgt. Hij krijgt dan ook ruzie omdat hij mensen heeft genezen op de sabbath. Iedereen is spitsvondig, iedereen probeert hem ten onder te brengen met argumenten. Gelijkijdig zien we dus, dat Jezus heel handig geen uitspraak doet. "Aan wien betaalt gij de cijns," een mooie vraag aan Jezus. Hij zegt: "Geef de keizer wat des keizers is en geef God wat Godes is." Dat klinkt erg mooi als het in de tegenwoordige tijd vertaald is. Vroeger waren er echter twee soorten munten namelijk, de Romeinse munt en de sikkel. De sikkel was tempelmunt. De tempel kon alleen in sikkels betaald worden. Vandaar ook die hele scène met die geldwisselaars. Anders waren die helemaal niet nodig geweest. Het gaat er om, dat wanneer je iets hebt van een bepaalde groep of waarde, dan moet je dat daar aan teruggeven. Er staat helemaal niet, dat je alles nu maar alles aan de materie moet geven. "Geef God wat Godes is". Geef God respect, dus ook de stoffelijkewet respect. Wat is die wet voor mij, wat is God voor mij. Dan zal ik ieder het respect geven, wat hem toekomt, bij wijze van spreken.

Het zijn elke keer weer dingen, waar je weer in vastloopt. Ik merk echt uit uw geïnteresseerde vragen ook, dat het heel erg moeilijk is u voor te stellen, dat dit verschil in achtergrond werkelijk bestaat. Toch is het er.

In Jezus' tijd betekenen lang niet alle dingen datgene, wat u er nu van maakt. Bijvoorbeeld die wijze en die dwaze maagden. Tegenwoordig zou dat de reclameuitzending van één of andere spaarkas kunnen zijn. Wie verstandig is, bewaart wat. Daar gaat het helemaal niet om. De kwestie is dit. De heer van het huis was de meester. Wanneer je met die meester goede relaties wilt hebben, dan moet je niet wat voor die meester zelf bestemd is, gebruiken. Dat is het probleem. Die meester oordeelt op zijn manier. Denk aan de talenten. De één krijgt zoveel talenten, de ander zoveel. Er is er ook één, die krijgt een talent, dat begráaft hij lekker. Dan komt zijn meester en dan geeft hij dat talent terug. Dan krijgt hij op z'n donder omdat hij er niets mee heeft gedaan. In de huidige visie zou dat zijn, wanneer God ons iets geeft, dan moeten we dat onbesmet houden. Dat zegt Jezus helemaal niet. Hij zegt juist, dat je er gebruik van moet maken. Je moet er mee werken, je moet proberen er wat van te maken. In zijn tijd waren er vaste rechten. Een schuld werd dus betaald wanneer je teruggaf. Toen bleek, dat dit in de maatschappij niet haalbaar was, kwam men dus met het Sabbathjaar en met het kroonjaar - elk 49ste jaar - waarin dus alle verhoudingen ongedaan werden gemaakt. De slaaf werd weer vrij. De grond keerde terug naar zijn oorspronkelijke eigenaar. Jezus probeert daar tegenin te gaan, tegen die mentaliteit. Hij zegt: "Wat doe jij er mee." De oneerlijke rentmeester gaat vrienden kopen, relaties kopen met het geld van zijn meester. Die heer zegt daarover, dat het wel een verstandig man is, maar hij gooit hem er wel uit. Dan zegt men hier, dat hij uit de hemel gegooid wordt. Neen, dat staat er niet. De relatie, die je hebt met de meester verandert. Met andere woorden, de relatie die wij hebben met God is een relatie, die wijzelf wel degelijk kunnen bepalen. Wij kunnen niet ingaan tegen het wezen van God, zonder daardoor ons eigen wezen volledig te veranderen.

Als je dat in deze tijd gaat zeggen, dan zegt men, dat dit allemaal wel waar is, maar dat wij van binnen trouw moeten blijven. Neen, het gaat niet om binnen. Het gaat om dat, wat je in de wereld bent, wat je wordt, wat je waarmaakt. Dat hoeft niet altijd op materiële wijze, maar de materie is de uitdrukking van de geest.

+ Jezus heeft dus gelijkenissen gebruikt in de termen van zijn tijd.

- Hij sprak in de rabbinale termen van zijn tijd. Elke leraar, elke rabbi sprak in gelijkenissen, dat was de mode.

Hij gaf gelijkenissen met dezelfde geestelijke betekenis en inhoud. Dat is dus iets anders dan er in deze tijd is van gemaakt. Dat is nu hetgeen ik in mijn onderwerp probeer te betogen. We zijn nu druk bezig eigenlijk met het vergelijken van achtergronden. Uit uw vragen blijkt ook, dat u die achtergrond niet helemaal kunt zien. U wilt het geheel van Jezus' leer als het ware op een afstandje tillen, dat is geestelijk, Neen, het is totaal. Er zijn gelijkenissen bij, waar je de meest krankzinnige reakties over hoort. Wanneer je dat hoort over die heer, die zijn bedienden uitzonden om gasten te noden voor een bruiloftsfeest. Maar de gasten hadden allen andere werkzaamheden en lieten zich verontschuldigen. Dan denk je, dat is een gelijkenis. Dat kwam voor, dat kwam doodgewoon voor. Dat betekende, dat men de man, die uitnodigde niet voldoende respekteerde. Wat deed hij toen, hij zond wederom zijn bedienden uit om overal bedelaars en dergelijke te noden. Dat is ook gebeurd, want als er een bruiloft was, dan moest er feest zijn. Zo'n feest betekende gasten en eten en drinken en muziek. Als dat er niet was, dan was het geen echt huwelijks feest. Dan schoot je tekort, dan telde je niet. Dus met een paar gasten, dat is ondenkbaar in de tijd waarin Jezus leefde. Sommigen komen en die hebben zich opgeknapt. Deze worden geaccepteerd. Anderen, die dat niet hebben gedaan, omdat ze dachten, dat als die ^{het} yent zo gek was om hun uit te nodigen, dat ze dan ook wel zo konden komen, worden in ^{het} buitenste duisternis gegooid. Nu zijn er esoterici die zeggen, dat het bruidsgewaad als het ware het geestelijk lichaam is van ons, die kracht moet wit zijn, die moet helemaal zuiver schoon en harmonisch zijn en dan kunnen we binnen gaan. Daar heeft Jezus het helemaal niet over. Wat Jezus duidelijk maakt is dit. Wanneer een heer - en dat kan dus God zijn - een bepaald iets besloten heeft, dan zal het waargemaakt worden. Wanneer degenen, die als het ware daartoe geroepen zijn, het niet waarmaken, dan zal hij anderen nemen, desnoods

het afval van de straat. Maar, hij verlangt wel, dat er respekt bestaat, daar gaat het eigenlijk om. Het respekteren. Je kunt niet voor God treden en jezelf blijven zoals je was, laten we het zo zeggen. Dat is heel typerend. Die achtergronden waar we over bezig zijn, die zijn in feite de verschillen van beschavingen. De beschaving, waarin Jezus leefde, de beschaving waarin u leeft. De opvattingen van die tijd, waarin iedereen uiteindelijk voor zichzelf moest zorgen en als hij het niet kon, dan deed hij maar een beroep op zijn familie, en van uw tijd, waarin iedereen in feite verplicht is voor iedereen te zorgen, zelfs als hij het niet wil. Ofschoon hij hem niet kent en er geen belang bij heeft. Het zijn twee tegengestelde werelden. De waarheid waarover het gaat, is de persoonlijke waarheid. Het heeft niets te maken met socialisme, ofschoon de eerste Christenen waarschijnlijk goed bekeken de eerste coöperatieve marxisten zijn geweest, die er ooit op de wereld hebben bestaan, lang voor Marx. Daar gaat het ook niet om, het gaat niet om wat de mensen hebben gemaakt van het Christendom. Het gaat er om, wat Jezus was en wat Jezus bedoelde. Wanneer we gekonfronteerd worden met de meesters van deze tijd, de leraren van deze tijd, dan lijkt het alsof ze heel iets anders zeggen. Maar is er dan zoveel verschil tussen Jezus, die op een gegeven ogenblik zegt, dat die oneerlijke rentmeester toch een goedkeurend klopje krijgt van de meester, die hij eigenlijk bedrogen heeft, hij laat hem dus zo heengaan, en de uitspraak van de leraar, die op een gegeven ogenblik zegt: "Het is een dwaas, die loopt, wanneer er een trein gaat." Met andere woorden, je moet het niet allemaal zo formeel doen, neen, je moet het doen zoals de mogelijkheden liggen. Ik geloof, dat dat het grote probleem is, en daar kunt u zich ook in de komende tijd wel mee bezig houden, dacht ik, zeker één lezing, misschien nog meer. Wat is namelijk het probleem? Wat is de essentie van de werkelijke leer? Wat hebben de mensen er van gemaakt?

Wanneer je die achtergronden tegen elkaar hebt afgewogen, dan wordt het al heel erg duidelijk, de mensen hebben het telkens op hun eigen manier geïnterpreteerd. De Paus als primus inter paris, de eerste onder de gelijken, en natuurlijk ook de onfeilbare, later, wanneer dat nodig is, is eigenlijk helemaal niet meer een Petrus, een voorganger, een profeet. Hij is een vorst geworden, die zijn stoffelijk vorst-zijn moet onderstrepen met een enorme geestelijke macht en dat dan ook doet. Het Christendom van Jezus vraagt niet om intriges. Het erkent gewoon de feiten. Zelfs wanneer Judas zijn meester verraadt, omdat hij denkt - onder ons gezegd en gezwezen - dat hij zo zijn meester toch nog kan dwingen te beantwoorden aan de behoefte van de partizanen om een vlag te hebben, een banier waar het volk achteraan zal lopen, als ze zich tegen Rome gaan verzetten. Dan is dat ook helemaal niet iemand, die veroordeelt eigenlijk. Hij vraagt alleen waarom hij het zo doet. Jezus informeert steeds weer naar de redenen waarom. Jezus zegt niet: "Ga weg, of, Vuile verrader", neen hij vraagt waarom hij de meester verraadt met een kus. Kan liefde en verraad samen vallen. Dat vergeten de mensen zo maar. Ach, Judas, dat is een vuile verrader. Voor Jezus was het dat kennelijk niet, wat meer is, Jezus wist het. Hij heeft hem ook niet tegen gehouden. Tegen Petrus zegt hij ook, dat voor de haan drie keer gekraaid heeft, hij hem verraden zal hebben. Wat dan ook letterlijk gebeurd is. Jezus kijkt naar de kern van de mens en hij zegt, dat hij het helemaal niet tegen je uiterlijkheden heeft. Hij zegt: "Judas, waarom verraadt je me met een kus? Heb je me zo lief en wil je me toch niet mezelf laten zijn?" Tegen Petrus: "Schep je nou zo erg op over de trouw, die je hebt? Je zult me verraden, maar je zult me niet vergeten."

Als je het zo gaat vertalen, wordt het anders. Jezus is iemand, die leeft met het innerlijk van de mensen, niet met uiterlijkheden. Helaas heeft men diezelfde Jezus gemaakt tot de vertolker van die uiterlijkheden, van die uiterlijke noodzaken van de mens. En dat is een grote dwaasheid. Wanneer je terugkeert naar de essentie van de leer, dan ontdek je dat ze eeuwig is, omdat het niet de leer is van mensen. Het is de leer van de harmonie en de schepping. Het is de voortdurende weerkaatsing van het Goddelijk licht in al het geschapene. Het is de voortdurende erkenning van je eigen innerlijke waarde en waarheid, waardoor al het andere zich als vanzelf aanpast aan het harmonisch patroon van uiten.

Ik dacht, dat u daarmee toch wel een interessant onderwerp aangesneden had. Ik hoop alleen maar, dat u - gezien de behandeling daarvan - niet oneens meer bent met me.

+ Ik geloof wel, dat we er allen enorm van genoten hebben. We zouden graag dit voort

willen zetten. Kunt u een suggestie doen voor een titel voor de volgende avond?

- Dat heb ik al twee keer gedaan. De essentie van de leer.

+ Is het mogelijk, dat ook nog een keer te verbinden met de praktijk van het dagelijks leven?

- Ik dacht, dat je dat zelf wel zoudt moeten doen. Weet u wat het leuke is? Dat Jezus eigenlijk op zijn manier de mensen allemaal een beetje de gang laat gaan. Hij wijst ze wel op de dingen, maar hij zegt helemaal niet, dat ze zo en zo moeten doen. Dat is het wonderlijke. Jezus is iemand, die een bepaalde inhoud brengt, maar hij is geen zedenmeester. Hij keurt niet af, hij keurt niet goed. Hij zegt alleen: "Als je er zelf mee in moeilijkheden bent, dan moet je wel begrijpen, dat je dat niet kunt doen. Zoals hij zegt tegen de overspelige vrouw, als ze gestenigd wordt. Tussen twee haakjes, weet u wat hij in het stof schreef? Hij schreef de naam en daar achter een paar van de zonden van de voormannen, die op die steniging aandrongen. Daarom heeft hij het ook weer uitgewist, zodat niemand later kon gaan kijken of het werkelijk zo was. Ik zeg u toch: Hij las de mensen, hij kende de mensen.

+ Wist hij dan ook niet, hoe het zou gaan met het Christendom?

- Ook dat wist hij. Maar aan de andere kant, hij kon ook niet aan de noodzaak ont-komen om de waarheid op nieuw gestalte te geven. Wanneer hij dat ook zegt, zegt hij: "Denk er om, ik ben niet gekomen om jullie de vrede te brengen, neen, het zwaard." Met andere woorden: een voortdurende strijd. Hij maakt duidelijk, dat het helemaal geen voltooiing is, wat hij brengt, maar een proces. Hij weet heus wel, dat het ver-keerd gaat. Hij weent over Jeruzalem. Zou hij ook niet geweend hebben over het feit, dat al wat zijn apostelen in hun gedachten opbouwen, die tempel voor God, maar dan groter en beter dan ooit, dat deze in elkaar zal vallen? Wanneer je het allemaal zo ziet en je begrijpt het, dan wordt het zo duidelijk. Op je eigen leven toepassen. Vraag u één ding af - en dat is misschien de enige richtlijn die ik u kan geven - wanneer ik op dit ogenblik met God verbonden zou zijn, zou dit dan een uiting zijn, waarop ik God nog een keer zal erkennen of niet. Dat is een criterium. Als je zegt, dat je er helemaal niets in erkent, dan ga je verder. Tot het ogenblik, dat je ontdekt, dat je je meester hebt gevonden voor wie je betrouwbaar wilt zijn, voor wie je niet wilt falen.

Laat ik het niet te lang meer maken. Ik dacht, dat hiermee alles wel gezegd is. U kunt de volgende keer de spreker vragen of hij praktische richtlijnen hieraan kan verbinden of een onderwerp kan suggereren daarover, daar is mijns inziens geen bezwaar tegen. Alleen ik dacht, dat wanneer je de essentie van de leer beseft, dat de praxis, gebaseerd op jouw wezen, jouw persoonlijke mogelijkheden, zich onontkoombaar aan je opdwingt. Ik heb ook het vermoeden, dat wanneer dat gebeurd, de meeste mensen zeggen, dat het toch een beetje benauwd wordt en ze eerst een straatje om gaan. Zo is de mens. Daarom moet hij nog verder groeien.

Goedenavond.

Het Schone Woord - meeleven

Ik leef en ik besta, maar ik kan alleen niet voortbestaan
want slechts in anderen kan ik mijzelf erkennen.
Ik zie mijzelf en als een ander lijdt, dan lijdt ik daar
en zo ik niet de eenzaamheid van lijden uit mijzelf doorbreek
het is een oordeel, dat ik niet over een ander, maar tot mijzelve spreek.

Ik leef en leven is een eenheid, waarin de kracht de totaliteit samenvloeit
in de momenten, die vormen, schijn van eeuwigheid.
Daar waar ik leef met andere, leven in het andere zijn verbonden blijft,
daar is het, dat ik de kern van het wezen, de naam van God mijzelve schrijf
totdat ik in mijzelve erken, hoezeer ik deel van alles ben.

Daar zou ik bij willen laten, vrienden, Hartelijk dank voor uw aandacht.
Goedenavond.

XX
X
X
X
X
X
X
X
X
X
X
XX

O R D E R V E R D R A A G Z A M E N

KURSUS: JEZUS IN DE MODERNE TIJD

Dinsdag, 26 april 1977

Goedenavond, vrienden,

Het is kursusavond, waar wilt u het over hebben?

- + We hebben drie kursusavonden gehad over de nieuwe wereldleraar en de nieuwe wereldmeester. Daarop inhakend is daarna gepraat over de diverse uitspraken van Jezus tegen de huidige achtergrond. De vorige keer is hierop ingegaan. De leefwijzen en de gewoonten uit Jezus' tijd zijn beschreven en de essentie van de leer is naar voren gehaald. Duidelijk werd, dat Jezus was, wat hij bedoelde te zijn. Dan blijkt, dat de essentie niet afwijkt van de leer van de nieuweleraar en meester. Ons verzoek is nu of u op dit thema verder wilt gaan.

- Ja, we kunnen proberen Jezus te plaatsen in de moderne tijd, dat is misschien wel aardig.
Kijk eens, wanneer we te maken hebben met Jezus - ik hoor, dat u van de achtergronden voldoende hebt vernomen - dan moeten we begrijpen, dat de formuleringen van Jezus wel degelijk thuis horen in zijn periode en niet in uw wereld. Er zijn natuurlijk zaken, die overdreven zijn. Laten we een heel eenvoudig voorbeeld nemen. Jezus heeft het voortdurende over de naastenliefde. Wanneer hij die naastenliefde moeten demonstreren, dan heeft hij het uiteraard over de barmhartige Samaritaan. Dat is het verlenen van hulp op het ogenblik, dat ze nodig is, zover als ze voor jezelf mogelijk is, zonder daaraan enige konsekwentie te verbinden. Wanneer je dit nu stelt tegenover de tijd waarin je nu leeft, dan hoor je, dat naastenliefde betekent: zorgen, dat iedereen het goed heeft. Dat is eigenlijk niet waar, dat is helemaal de bedoeling niet. Men hoort, dat het naastenliefde is, wanneer men bijvoorbeeld in Nederland vecht voor het lot van de naturellen in Zuid-Afrika. Dat is ook helemaal niet bedoeld. De naaste is degene, bij wie je de nood erkent en bij wie je met je eigen middelen - zonder daar verdere konsekwenties aan te verbinden - hulp verleent. Het is dus een zuiver persoonlijke zaak. Het is geen kwestie van het "wereldgeweten" of iets dergelijks. Het heeft niets te maken met UNO, EEG of andere letterkombinaties, het is doodgewoon de wijze, waarop je leeft. Het wonderlijke bij Jezus is, dat hij zich niet houdt aan de wet, aan de regels, die golden in zijn tijd. Het zal u bekend zijn, dat Jezus verweten wordt, dat hij een zieke op Zondag heeft genezen. Dan zegt hij, dat de zieke belangrijker is dan de wet. Jezus heeft niets tegen de wet. Hij houdt zich eraan, zover als het uitkomt, maar wanneer er zaken zijn, die een beroep op hemzelf doen, dan stelt hij zich als het ware boven de wet. In deze periode is dat eenvoudig niet denkbaar. Jezus, die in deze tijd ging genezen, zou wegens onbevoegde uitoefening van de geneeskunst, heel snel in de gevangenis komen te zitten. Een Jezus, die wonderen zou doen, zou onmiddellijk last krijgen met de kerkelijke autoriteiten, ook wanneer men hem oogluikend toe zou laten zolang hij niet een te grote aanhang zou krijgen.
U moet heel goed begrijpen, dat er een verschil is tussen de Jezus, die u gepredikt wordt, de Verlosser, de Messiah en de Jezus, zoals hij in zijn eigen tijd werd beleefd. De opstandeling, het buitenbeentje, die wonderdoener was en leraar zeker, maar die toch bovenal eigenlijk de gang van zaken in de gevestigde orde verstoort. Wanneer je zou zeggen, dat Jezus een voorloper was van de Oranje-Vrijstaat of van de Kabouters, dan zou je zeggen moeten, dat dit zo is.
Wanneer we kijken naar het Vissentijdperk, dan weten we, dat dit eigenlijk een poging is om jezelf een beetje te bevestigen. In de periode van de Vissen, streeft de mens er naar zichzelf kenbaar te maken. Hij heeft bepaalde depressies ongetwijfeld.

en bepaalde hoogtepunten, maar altijd weer probeert hij zichzelf uit te drukken. In een tijd, dat je jezelf probeert uit te drukken is juist die verplichting, die voor dat ik wordt opgelegd, veel bindender, dan ze ooit kan zijn in een Aquarius-tijdperk.

Aquarius is eigenlijk de broederschap, de gemeenschap, de verbondenheid. Aquarius is techniek en occultisme door elkaar. In een periode waarin de mensen naar elkaar toegroeien, moet de betekenis van alles wat Jezus geleerd heeft, veranderen. Dat moet voor de mensen een nieuwe inhoud krijgen. Dat kan alleen maar, wanneer we eerst de oude bedoeling terugvinden, de oude waarheid vinden, die Jezus werkelijk verkondigd heeft en van daaruit proberen te komen tot een begrip, wat die waarheid in de termen van deze tijd betekent. Dan is het wonderlijke, dat eigenlijk de zaligsprekingen veel belangrijker zijn, dan alle leringen, waar zo enorm veel nadruk op wordt gelegd. Het "zalig zijn de eenvoudigen van geest", is iets waar de moderne wereld niet in gelooft. Die zegt "zalig, degenen die een academische graad hebben, voldoende diploma's plus relaties". Wat Jezus zegt is, dat je kinderlijk moet zijn. Je moet het leven elke dag opnieuw met een zekere verwondering beleven. Je moet spontaan zijn. Je moet de moed hebben om jezelf te zijn. Dat betekent in uw wereld, dat je wel geen drop-out behoeft te zijn, maar dat je toch zeker ook niet de sleurmens moogt worden, de genormde mens, die de maatschappij in deze dagen zo zeer op prijs schijnt te stellen. Het gaat er om, wat je in jezelf van waarde hebt en wat je vanuit jezelf naar buiten kunt brengen. Leven, zoals Jezus dat leert is een leven waarin werk en niet-werk eigenlijk helemaal niet belangrijk is. Het is geen kwestie van "in het zweet des aanschijs zult gij uw brood verdienen". Het is veeleer eigenlijk "leef het leven elk ogenblik met nieuwe verwondering, met nieuwe vreugde, met nieuwe erkenning van de kracht, die in het geheel ligt.

In deze dagen is dat nog niet te halen, dacht ik, zo goed als ook wordt gezegd, dat er eigenlijk geen verschil is van rang of stand. Wanneer Jezus bij de zusters komt, is er één voortdurend bezig om eten te maken, zijn voeten te wassen en de rest te doen in het huishouden; de ander zit maar vroom te luisteren aan de voeten van de meester. Die denkt van zichzelf, dat ze een beetje meer is. Jezus zegt dan, dat die ander doet wat noodzakelijk is. Wie moet nu de hoogste geacht worden: de één, die doet of de ander, die luistert.

Op deze manier zou je in deze tijd kunnen zeggen: Jezus leert de mens om spontaan te leven, om elke dag zo te beginnen alsof het een nieuw leven is en elk ogenblik met een volle intensiteit te doorproeven of dat het enige moment in je leven is, dat van belang is. Leef als een kind. Wees desnoods afgrondsdiep bedroefd, dat is niet zo erg. Wees eens een keer onredelijk en onhoudbaar gelukkig, zodat je een last voor een ander, het is niet zo erg. Bovenal: wees spontaan, wees jezelf, vermom jezelf niet. Ja, dat zou voor vele Christelijke partijen in den lande een grote moeilijkheid zijn, denk ik, als iedereen zich zou geven zoals hij werkelijk is. Toch is dat hetgeen, wat Jezus vraagt. En het is dat, wat juist in deze tijd, waarin we moeten groeien naar een grotere verbondenheid tussen de mensen, een grotere broederschap, een werkelijke gemeenschapszin, het voornaamste is. Wanneer de mensen rond je alleen maar marionetten zijn, wat moet je er mee beginnen? Wanneer het allemaal maskertjes zijn en dat wat er achter ligt nooit naar voren komt dan leef je niet echt. Dan heb je geen echt contact met die mensen. Dan heb je ook geen werkelijke betekenis voor die mensen. Dan is het een wisselwerking, maar je weet niet eens hoe je het stellen moet. Ik geloof, dat je van hier uit moet gaan. Ik weet, dat de nadruk in het Christendom altijd weer ligt op het lijden van Jezus. Het lijden van Jezus is echter het gevolg van de wijze waarop hij konsekwent is. Jezus had op elk ogenblik met een enkel woord, een einde kunnen maken aan de zaak. Hij had voor het Sanhedrin kunnen zeggen: "Ja, maar zo heb ik het niet bedoeld." Hij had bij Herodes een wonder kunnen doen. Hij had bij Pilatus kunnen zeggen: "Ik beroep met op uw genade." En hij had het gekregen. Hij heeft het niet gedaan, omdat het niet in overeenstemming was met datgene wat hij was en met datgene, waarmee hij leefde. Daarom moet je niet zeggen, dat het lijden op zichzelf zo belangrijk is. Je moet zeggen, dat het datgene is wat tot het lijden heeft gevoerd. Het is de mens Jezus in zijn hele samenhang. Juist die mens Jezus met zijn totale samenhang, met datgene wat we psychologisch kunnen verklaren daaromtrent, kun je overbrengen naar de tijd van vandaag.

Wat zien we dan? In de eerste plaats iemand, die geen partij gelijk geeft. Erg moeilijk. Hij wil nergens bijhoren, hij wil zichzelf zijn.

In de tweede plaats: een mens, die bereid is alles wat hij is, voortdurend aan de ander uit te delen. Een mens, die niet vraagt hoe hij gewaardeerd wordt, die zich alleen afvraagt of hij kan helpen, die dat net zo goed doet met het genezen van zieken, als met het spreken van het juiste woord. Die wvengoed de vreugde van een bruiloft in Kanaän een beetje groter wil maken, als ergens in de stilte en in de eenzaamheid zich terugtrekken om zichzelf te hervinden, toch weer gehoor geeft aan degene, die hem achterna komen. Kijk, die Jezus moet je eigenlijk begrijpen. Het is een wezen, dat zichzelf wil zijn, ten koste van alles. Een wezen, dat zijn eigen waarheid leeft, wat er ook van moge kome. Het is een wezen, dat in de maatschappij voortdurend dienstbaar wil zijn, maar dan wel volgens zijn eigen norm van kunnen, zijn eigen norm van mogelijkheid.

Jezus stellen tegenover de meesters, ach hij is er een. Hij is één van de grootste meesters van deze hele aardse periode. Hij is in zekere zin de Verlosser inderdaad. Waarom zouden we hem konfronteren met de uitspraken van een wereldmeester en een wereldleraar, die nu toevallig in deze periode de voorbereiding maken voor een nieuwe waarheid, voor een nieuwe ontdekking van de oude waarheid, zou ik beter kunnen zeggen. Het meest belangrijke van dit alles eigenlijk is, dat er één waarheid is en dat voortdurend in de wereld personen geboren worden - of dat nu bijzondere personen of gewone zijn, kan buiten beschouwing blijven - die die waarheid gestalte geven, telkenmaal in de termen van een bepaalde maatschappij. In de termen van een bepaalde wereld, van menselijke opvattingen, van een gemeenschappelijk menselijk bewustzijn.

Jezus is iemand, die niet veroordeelt, dat is heel eigenaardig. In deze tijd veroordeelt men zo graag. "Het langharig tuig. Al die Surinamers, die uitvreeters. Al die vreemde arbeiders, die hier alleen maar komen om geld weg te slepen en onze vrouwen te verkrachten." Al dat zo soort dingen. Jezus zegt juist, dat je je daar niet meer bezig moet houden. Het gaat er niet om, wat ze zijn geweest, wat ze hebben gedaan. Het gaat er om, wat ze willen, wat ze zoeken. Het belangrijke is niet, dat iemand spuit of snuift. Het belangrijke is: waarom? Wat zit er achter? Als je Jezus zo bekijkt in de termen dus van uw eigen wereld, dan is het eigenlijk iemand, die voortdurend achter de schermen kijkt. Een mysticus misschien, want hij zoekt voortdurend de verklaring, ook wanneer die niet tot de bewijsbare schijnt te horen. Hij is degene, die de dingen wil doorzien. Gelijktijdig is hij degeen, die het vertikt, doodgewoon vertikt, om op enigerlei wijze toe te geven, wanneer hij weet, dat hij gelijk heeft. Maar hij wil ook geen konflikt. U kent het bekende vraagje wel: "Heer, wie zullen we belasting betalen, de tempel of de keizer?". Hij vraagt dan of ze de penning willen laten zien. "Geef aan de keizer, wat des keizers is en God wat van God is." Heerlijk diplomatiek. Tegelijkertijd ook: "ik wil geen partij zijn in de sociale tegenstellingen, ik wil mens zijn. Ik wil de broederschap tussen de mensen niet zien als iets, wat voortkomt uit een organisatie, uit een bepaalde samenleving. Ik heb het niet tegen de arbeiders, ik heb het niet tegen de kapitalisten. Ik heb het niet tegen de arme, ik heb het niet tegen de tolgaarder. Wanneer de arme komt, zal ik hem helpen. Wanneer de Romeinse hoofdman komt - de onderdrukker - zal ik hem helpen. Wanneer de tollenaar in de boom zit, dan zal ik hem nog de eer bewijzen om bij hem te eten, alleen om te laten zien, dat ik niets tegen hem heb. Wanneer een vrouw in Samaria, al heeft ze nog zo veel huwelijken gehad (dat is hetzelfde voor een horizontaal beroep in deze tijd), dan zeg ik nog, dat dat me niet interesseert. Ik spreek met die vrouw, om dat ze met mij wil spreken. Ik ben er voor de ander, ik ben niet de veroordeler, de beoordeler, ik ben niet de rechter."

De hele wereld van tegenwoordig zou beter zijn, wanneer de mensen niet voortdurend rechter speelden over elkaar, wanneer ze niet voortdurend uit zouden willen maken, wat er nu eigenlijk goed is, wat er verkeerd is, wat wel moet, wat niet moet. Het betekent niet, dat je tegen wetten en regels in hoeft te gaan. Het betekent alleen, dat ze minder belangrijk zijn, dan de waarheid in jezelf.

Zo'n Jezus zou absoluut onaanvaardbaar zijn. In de Oostbloklanden zou hij een dissident zijn; in de Westerse landen zou hij een onaangepast persoon zijn, die afwisselend voor fascist of kommunist werd uitgemaakt; het is iemand die niet schijnt

te passen in de samenleving, omdat hij de normen van de samenleving niet erkent, maar alleen de mens als basis ervan.

+ Opmerking over predikanten (onverstaanbaar)

- Ja, dat zijn heerlijkgedrogedenen. Kijk eens, als Jezus kiezen moet, dan kiest hij voor het geluk van de mensen. Let wel, niet voor het juiste leven van de mensen, daar moeten ze zelf naar streven. Jezus is niet de betuttelaar. Als Jezus minister van justitie zou zijn geweest in Nederland, dan had hij gezegd: "Nou ja, die pornofilms... degenen, die er naar toe gaan beklag ik, dat ze dat van node hebben. Het enige wat ik wel wil doen, is de mensen bewust maken van de vreugden, die er in het leven zijn, misschien, dat ze dan die mufte rotzooi niet meer nodig hebben." Hij zou het nooit verbieden. Jezus zou ook nooit zeggen, dat abortus niet mag, hij zou alleen zeggen, dat we de mensen er bewust van moeten maken, dat leven belangrijk is. Laten we de mensen duidelijk maken, dat wanneer er leven is en er zijn moeilijkheden, dat wij er zijn om te helpen. Wij zijn er om te helpen, niet via instanties, maar gewoon als medemens. Dat zou Jezus gedaan hebben. Nu kan een dominée zeggen, dat dit de bijbelse waarheid is, dat het Gods wet is, maar dezelfde Jezus, die ze citeren, heeft voortdurend weer de wetten en de regels, die het Joodse leven beheersen en die ook God gegeven wetten heten te zijn, terzijde geschoven. Hij heeft zich voortdurend gesteld boven de regel, omdat de liefde, de Goddelijke kracht groter en belangrijker is, wanneer je hier leeft en een betere uiting van node heeft. Dan is er geen behoefte aan dominée's, die de mensen komen vertellen hoe ze moeten leven, dan is er behoefte aan mensen met een zo grote mensenzelfde, dat ze alleen daardoor reeds de mensen gelukkiger maken en in hen de behoefte wakker roepen om gelukkiger te zijn en anderen geluk te geven. Daar is behoefte aan. Er is geen behoefte aan mensen, die strijden voor sociale rechten. Er is behoefte aan mensen, die liefdevol, meer nog dan rechtvaardig zijn, tegenover hun medemens.

Jezus brengt het terug naar de enkeling, naar de mens. Hij zegt niet, dat je ze bekeren moet. U kent het bekende verhaal toch wel, waarin gevraagd wordt: "Ja, Heer, als we de nu uittrekken om de wereld te vertellen, hoe moeten we dat nou doen?" Ze waren al druk bezig om een knapzak te pakken met alles wat ze krijgen konden en dan bovendien nog graag een zendbrief er bij, met recht om te vorderen. Zo zijn die verkondigers van een leer altijd. In Godsnaam willen ze alles hebben. Jezus zegt dan: "Laat dat in Godsnaam maar, neem niets mee, zelfs geen tweede paar sandalen voor onderweg. Je gaat gewoon maar. Als de mensen willen luisteren, dan verkondig je gewoon, als ze niet willen luisteren, dan ga je verder. Als er niemand wil luisteren, dan ga je naar een andere stad toe."

Dat vonden ze niet leuk, hoor, helemaal niet. Want dat is net iets meer, dan de doorsnee-mens wil. Iedereen wil graag een leer verkonden; hij wil duidelijk maken wat de waarheid is en een ander daaraan onderwerpen. Jezus onderwerpt niet, Jezus wil geen slaven maken van de anderen. Jezus is juist degenen, die de vrijheid van de ander vooropstelt.

Ik geloof, dat dat één van de grote problemen zou zijn in deze tijd. Iemand die zegt: Vrijheid. Niet iemand, die zegt: Blij, dat ik rij of Wij moeten er maar onder lijden als al die anderen rijden, neen, iemand, die zegt: "Als je respect hebt voor de medemens, als je de medemens liefhebt, dan kun je van alles wat goeds maken. Dan is er niets werkelijk helemaal verkeerd, dan is er maar de vraag, wat je mee wilt, wat je er mee doet."

Je moet nooit iets opdwingen, je moet alleen maar daar zijn om te helpen. Als iemand verdriet heeft, huil rustig met hem mee, maar probeer eerst of je iets kunt doen. Neem nou maar die kwestie van Lazarus. Lazarus lag de derde dag al in zijn graf. Jezus kwam bij de rouwenden en hilde even mee uit sympathie voor die mensen, hij vond het onplezierig, dat ze verdriet hadden. Dan vraagt hij of hij hem even kan zien. De mensen zeggen, dat hij al ruikt. Jezus trekt zich er niets van aan, hij gaat er naar toe en ziet wat er aan de hand is, wekt Lazarus op. Lazarus komt tot leven. Iedereen is blij, Jezus is ook blij. Dan gaat hij weer verder, na hij wat mee gegeten heeft en gedronken. Zo mag je dat natuurlijk niet vertellen. Zeker niet van die dominée's, die allemaal zeggen. Van die mensen, die zo "geengageerd" zijn.

Engagement met een leer, betekent gelijktijdig een gebrek aan engagement met de mensheid en dat vergeten ze.

Wanneer je werkt voor een bepaalde leerstelling - of die nou christelijk is of socialistisch of wat anders - dan heb je het over het systeem, over het papieren korset, waarin je de mensheid wilt vastpinnen. Je hebt het niet over de mens. Jezus is, ondanks allen, de profeet voor de enkeling. Jezus is de Verlosser van de enkeling. Jezus is wel degelijk geëngageerd op zijn manier, maar dan niet in de zin van wereld hervormer. Hij geeft de mens de kans zichzelf innerlijk te hervormen. Ik dacht, dat er een groot verschil tussen lag.

Weet u, in Jezus' tijd waren er ook van die mensen, die erg geëngageerd waren, o.a. de Farizeërs, die heb je tegenwoordig nog, al heten ze anders. Jezus zei tegen die bemoeizieke mensen, die er zo trots op waren, dat zij de juiste waarheid en leer hadden: "Gij gepleisterde graven, verblindend wit van buiten, van binnen vol van verderf."

+ Oordeelde hij toen?

- Hij oordeelde niet, hij maakte ze alleen attent op een feit. Dat is niet hetzelfde. Hij zei niet, dat ze veroordeeld waren omdat ze vol van verderf waren. Hij heeft alleen tegen ze gezegd, dat ze komedianten waren. Dat is hetzelfde, wat je tegen veel van die geëngageerde mensen kunt zeggen. Niet tegen allemaal misschien, maar wel tegen heel veel. Je kunt zeggen tegen mensen, die zo ontzettend politiek zijn of het belangrijk is volgens welk systeem de mens gelukkig wordt en vrede vindt, of dat het belangrijk is, dat een mens gelukkig wordt en vrede vindt. Je moet niet gaan vechten over het systeem.

+ Als het maar niet ten koste gaat van een ander.

- Dat is toch altijd ten koste van een ander?

Luister, een systeem is een wet, die voor sommigen past en voor anderen niet. Om het heel eenvoudig te zeggen: socialisme past voor ieder, die zekerheid kan vinden in zijn plaats binnen de gemeenschap. Degene, die echter zijn belangrijkheid, zijn aanzien, zijn persoonlijke waarde ontleent aan iets wat hem in feite tegenover een deel van de mensheid plaatst, kan nooit socialist zijn. Met je hem dan veroordelen? Het zijn van die problemen, waar de mensen eigenlijk geen rekening mee houden. Een heel eenvoudig voorbeeld: Er is een bedrijf. Dat bedrijf moet winst maken. Die winst moet een behoorlijk percentage zijn, omdat je alleen op die manier de nodige middelen voortdurend aan kunt trekken. De zaak is rendabel. Nu is dat bedrijf niet meer rendabel. Het kost je integendeel een hele hoop om dat bedrijf in stand te houden. Wat zeg je dan? Dan kan ik dat bedrijf beter afstoten. Nu komen er anderen, die zeggen, dat dit arbeidsplaatsen kost, dat het niet eerlijk is.

Luister, wanneer die mensen, die de arbeidsplaats zo graag willen hebben, de verantwoordelijkheid over willen nemen, dan geloof ik, dat er wel een weg voor ze te vinden is. Dat willen ze echter niet. Ze willen zonder verantwoordelijkheid, onder de verantwoordelijkheid van een ander, behouden wat ze hebben en meer krijgen. Dan zou Jezus ongetwijfeld zeggen, dat wanneer je werkt in een bedrijf met kapitaal: "Geef aan het kapitaal wat van het kapitaal is, geef de arbeider wat van de arbeider is, maar laat niet de één proberen de ander op te vreten."

Dat is typerend voor Jezus, hij maakt geen keuze. Hij kan persoonlijk een oordeel uitspreken. Hij kan persoonlijk een actie voeren. Hij is helemaal geen doetje. Hij gaat ook met de zweep door de tempel, vanwege de wisselaars en de dierenhandelaars daar, die offerdieren verkopen. Hij doet dat niet tegen die mensen, hij stelt een toestand aan de kaak, omdat niemand kennelijk bereid is om te zien, wat er gespeeld wordt. Hij laat het zien, maar veroordeelt niet. Hij verdoemt ze niet, vervloekt ze niet. Hij volstaat er mee te zeggen: "In het huis mijns vaders moet je geen koehandel drijven". Zou goed zijn voor het CDA.

Wanneer je Jezus zo begrijpt, dan ga je ook begrijpen, hoeveel enorme mensenliefde, maar ook een ontzettend diep begrip voor het menszijn er in zit. Als je nu gaat kijken naar de moderne meesters, de leraar en meester van deze tijd, dan wordt je gekonfronteerd met zaken als gebruik van de middelen, die je hebt, dat doet Jezus ook rustig. Die zegt

Hij gaat ook niet wonderen doen, waarbij opeens een fontein ^{wijn} spuit, neen, hij laat water doen in oude kruiken en maakt er wijn van. Nu kunnen we later zeggen, dat het geen wonder was.

Hij zegt ook niet: "Laat dat net nou maar even liggen, dan zal ik het even volgooien." Neen, hij laat het ^{aan} de andere kant van de boot gooien, dan is er wel een rijke oogst. Dan halen ze ineens een hele trek vis binnen.

Hij is niet zo van: ik zal het wel even opknappen. Jezus treedt niet op als een Deo Rex Machina, een God van de machine. Hij is eigenlijk degene, die de richtlijn geeft, veel meer dan degene, die het mirakel verricht. Het is met de meesters van deze tijd ook hetzelfde. Die zeggen ook telkens weer, dat de mensen het zelf moeten doen. De mensen zijn het die het tot stand moeten brengen, zij zijn het die het moeten volvoeren en anders niet.

Het terugvallen op jezelf is voor vele mensen in deze maatschappij niet erg aanvaardbaar. Het betekent dus, dat je geen rechten hebt, dat je afhankelijk bent van anderen. Het betekent ook - en dat is toch ook wel een hele mooie spreuk - dat de rijke de arme slechts kan geven, wat hij de arme ontnomen heeft.

Er zijn altijd van die gedachtengangen bij, waarvan je zegt, dat je gewoon verplicht bent met een ander te delen, wanneer dat zo uitkomt. Maar je bent niet schuldig omdat je meer hebt dan een ander, je bent alleen schuldig, wanneer je een ander onthoudt wat hij nodig heeft. Je bent niet schuldig wanneer je wijzer bent dan een ander of verheven boven een ander, je bent alleen schuldig wanneer je tekort schiet in het gebruiken van het geheel van mijn mogelijkheden en kennis voor die ander.

- + Wanneer die ander nu onredelijk wordt, wanneer je vindt, dat die ander je onredelijk behandeld....
 - Het ligt eraan wat u hiermee bedoeld. Zodra het een aantasting is van je eigen persoonlijkheid, dan moet u het afwijzen, natuurlijk. Wanneer u een bepaalde kennis heeft en die ander vraagt u hem te helpen en je weet, dat hij het doet voor hemzelf, dus niet om anderen te schaden, dan geloof ik niet of u moogt beoordelen, dat u die kennis wel of niet met die ander wilt delen. Ik geloof, dat u dan wel verplicht bent dit te doen. Alleen als u zeker bent, dat hij dit ten nadele van anderen wil gaan doen, dan is het wat anders. Als iemand u zegt: "Ik heb ruzie met mijn burens, oh, tussen twee haakjes, jij weet hoe je brandbommen maakt....", dan zeg je hem, dat dit geen oplossing is. Er zijn een hele hoop dingen, waarbij de mensen zeggen, dat het niet goed is voor een ander. Wie bent u, omdat te beoordelen? Wie bent u, om als rechter te zitten over datgene wat redelijk is in het leven van een ander?
 - + Jezus zegt voortdurend, dat hij de Zoon van God is, God is zijn Vader.
 - Jezus zegt, dat God zijn Vader is, hij zegt niet, dat hij Gods Zoon is. Hij zegt, dat zijn Vader in de hemel is.
 - + Is hij dan niet de Vader van ons allemaal.
 - Hij is van ons ieder de Vader, wanneer we hem als zodanig erkennen.
 - + Er wordt in de Evangeliën de nadruk gelegd op het feit, dat Christus de zoon van God is.
 - De Evangeliën zijn een hele tijd, nadat Jezus dood was, tot stand gekomen. Waarom zijn ze tot stand gekomen? Eigenlijk als propaganda-geschriften. Dan zijn het niet eens die vier Evangeliën, die u nu kent, die tot stand komen, er zijn op een ogenblik wel zestig tot zeventig verschillende Evangeliën in omloop, die in grote lijnen over het algemeen wel met elkaar stroken. Er worden er echter maar vier erkend. Daaruit blijkt al, dat men eigenlijk, dat men een verwarring tot stand brengt, omdat men de advertentie-capagne met het artikel begint te verwarren. Ik hoop, dat dit modern genoeg is uitgedrukt. Jezus is Christus. Als zodanig is hij deel van de Goddelijke liefde. Maar de Christus leeft in ons allemaal, daar kijken we liever over weg. Het is gemakkelijk genoeg om te zeggen, dat de Christus het wel voor ons zal doen. Het is in feite: "Heer, help mij om zelf te volbrengen." Beroep je op de liefde Gods, maar streef wel zelf. Probeer zelf tot het uiterste te gaan, dat heeft Jezus ook gedaan.
- Er zijn mensen, die zeggen, dat zij geen God zijn. Jezus was mens. Wanneer een meester iets zegt, dan kun je gemakkelijk zeggen, dat hij een hoger-ingewijde was, dat hij het allemaal kon weten, maar dat jij, arme ziel, niet. Doe dan het beste wat je weet, dan doe je toch al veel.
- Dat is eigenlijk altijd weer de hele situatie. Wanneer we te maken krijgen met de wereldleraar en wereldmeester van deze tijd, dan valt ook op, dat ze de mensen

zeggen: "Probeer je nou niet te veel op de voorgrond te dringen, wees een beetje nederig."

Kijken we naar Jezus, dan heeft hij het over de Farizeeër, die vooraan in de tempel bidt: "Heer, wat dank ik u, dat ik niet ben, zoals deze daar." Achter hem staat de tollenaar, die zegt: "Heer, vergeef me, ik weet, dat ik niet waardig ben." Wie van de twee staat dichterbij God. Jezus kiest voor de tollenaar. Al weer hetzelfde. We hebben geen behoefte aan belangrijkheid. Ik geloof, dat je moet begrijpen, dat de werkelijkheid eenvoudig is: Wat ben ik?

Misschien mogen we dan even lenen uit het Sanskriet, al is het een heel andere leer, dan klinkt het antwoord: Dit zijt gij.

Als je iemand ziet, die oud is en jij bent jong, denk dan: Dit zijt gij, dat wordt jij ook.

Als je iemand ziet lijden, terwijl je er zelf erg prettig voor zit, realiseer je dan, dat het jou ook kan overkomen.

Realiseer je, dat niets van hetgeen rond je gebeurt, alleen voor anderen bestemd is. Of het nu de dood is, het lijden of de vreugde misschien, de voltooiing, het is er allemaal voor u.

+ Je kunt daar toch niet steeds aan denken?

- Wanneer je je dit realiseert, kun je wel degelijk leven. Het enige verschil is, dat je nou niet meer leeft vanuit de stelling, dat dit voor jou belangrijk is en dat anderen dan maar even wachten moeten.

Dit besef kan gewoon een rol blijven spelen.

Dacht u, dat Jezus een bijzonder persoon was? Nou geloof me, Jezus heeft gegeten, dus het tegenovergestelde heeft hij ook moeten doen, ook al staat dat niet in de Evangelien.

Jezus was moe, Jezus heeft geslapen, Jezus heeft gegeten, Jezus heeft zich uitgerekt en Jezus heeft ook wel eens een keer wat lastigs weggewerkt, precies als ieder ander. Dat betekent, dat je kunt leven, zelfs als Verlosser, als Messiah, als Jezus, drager van de Christus, zonder dat je één ogenblik ophoudt een mens te zijn, als mens te leven.

+ Ik dacht eigenlijk, dat de Verlosser de Christus was....

- Jezus wordt de Verlosser genoemd. Waarom wordt hij zo genoemd? Doodgewoon omdat de eerste Christenen Joden waren en de oplossing van het Jodendom, van de oude wet, kon alleen voortkomen uit de Verlosser, de Messiah. Daarom werd Jezus Messiah. Maar Messiah is bevrijder in een totaal andere zin. Messiah is namelijk de bevrijder van de begrenzing, waardoor het ik geïsoleerd blijft ten aanzien van kosmische Godheid.

+ Dat is toch hetzelfde, Jezus is God en mens.

- U bent God en mens.

+ Is het zo bedoeld, dat op het moment, dat Jezus of ik mezelf vergeet, ik kan opgaan in de kosmische kracht.

- Op het ogenblik, dat u alleen maar de liefde, de erkennende verbondenheid, voelt van de Goddelijke totaliteit en daarbij uzelf als faktor in te kalkuleren, dan werkt op dat ogenblik God door u. Dan kunt u terecht zeggen: "Niet ik spreek tot u. Het is de Vader, die tot u spreekt door mij."

Dat geldt voor u en dat geldt voor iedereen. De meeste mensen realiseren zich dat niet, maar dacht u dat er iets kon bestaan, wanneer er niet de oerkracht was waaruit alles in stand wordt gehouden. Dus God is deel van iedereen. Als God deel is van iedereen, dan is die kracht in ons en dan is de erkenning van deze kracht als geheel als werkelijkheid voldoende om die kracht tijdelijk in onszelf te laten domineren. Dan kan God in ons wonderen doen en alles.

+ De opdracht is gegeven: weest volmaakt.

- Wat is volmaakt?

+ Gelijk de Vader mijn.

- Zo zou je het kunnen uitleggen. Wat zegt bijvoorbeeld de wereldmeester? Hij zegt: "Weet al te erkennen en uzelf te zijn als deel van al." Dat is toch precies hetzelfde? Alleen met één verschil. In Jezus' tijd was het erg belangrijk, dat God een

rol speelde. God was de stuwende kracht van de meeste van die rijken. Het Jodendom bestond krachtens zijn God, maar ook Rome voelde zich ergens verbonden met zijn Goden, hield ontzettend veel rekening met die geheimzinnige orakelboeken, die de stadsstaat helemaal omschreven met alle gebeurtenissen. De Goden, het onbekende, had een totaal andere vorm, een totaal andere gestalte, al was het alleen maar omdat de meeste mensen niets van lezen afwisten. Radio en televisie hadden ze ook niet, het enige wat ze hoorden was een preek en dat was dan nog vaak geen goede. God was de hele wereld buiten dat wat je zelf beseftte. Daarom was die God zo belangrijk. Daarom moest die God ook op de voorgrond worden geplaatst. In een wereld, waarin de raadselen langzaam maar zeker toch een beetje kleiner worden en de mens gelijktijdig veel meer informatie kan krijgen, dus ook zelf bewuster en reëler mee kan denken, is die terminologie niet meer nodig. Integendeel, zou ze storend zijn, want God is in tijd geworden tot dogma en niet tot een levende kracht, waarin het totaal van het onbekend zich aan je manifesteert. Daarom blijft God weg bij de meester en speelt hij bij Jezus een hoofdrol. Dat is onvermijdelijk, dat ligt aan de tijd waarin je leeft. In deze dagen is de mens zover gekomen, dat hij twijfelt aan het bestaan van God, terwijl hij gelijktijdig op het randje staat van de ontdekking van het hiernamaals als een wetenschappelijk bewijsbare realiteit.

Dat betekent voor de mensheid van deze dagen, dat ik zijn en dat leven en beleven, die juistheid van leven een heel andere betekenis heeft gekregen dan eens. Toen was het: het gezag - God die spreekt. Nu is het de erkenning van het feit, dat iets verder gaat misschien dan het wetenschappelijke, dat emotie en weten met elkaar kan versmelten, maar dat gelijktijdig - en dat is heel erg belangrijk - de mens in staat stelt om zichzelf bewust te erkennen als deel van een groter geheel, en dan toch als ik te blijven functioneren.

Dat was vroeger niet denkbaar, tegenwoordig is dat wel denkbaar. Daarom is dat de weg van de meester. Daarom vindt u ook bij de meester veel aanwijzingen in die richting. Bij Jezus gaat het veel meer op de Vader. De vader is het aanvaardende onbekende, het voortbrengende onbekende, waarvan je deel blijft uitmaken.

- + Toch kun je verschillende uitspraken van Jezus in deze tijd toch ook nog wel gebruiken.
- Je kunt de uitspraken heel goed gebruiken, wanneer je ze niet meer gebruikt als expliciet Christelijk.

Er zijn heel veel mensen, die denken, dat Christen zijn een monopolie is. Er zijn zelfs mensen, die langs de deuren gaan en vragen of men het weet, dat het einde van de wereld nabij is. "Bekeert u, want alleen diegenen, die in onze klub zitten, die nemen deel aan de grote loterij, waaruit de 144.000 gelukkigen voortkomen, die de zaligheid zullen genieten." Een soort lotto.

We moeten zo voorzichtig zijn, omdat het Christendom, bewust of onbewust, een machtsmiddel en een handelsartikel is geworden. Ik geloof, dat Jezus de eerste zou zijn, staande in deze maatschappij, of voor mijn part ergens midden op het Sint Pietersplein in Rome, om te kijken naar alles wat men in Christus' naam doet, om te zeggen: "Ik ben Jezus van Nazareth, maar ik kan nooit een Christen zijn in de zin zoals u dat beschouwt."

En dan zou Jezus een rebel zijn. De kerk zou zeggen, dat hij een bedrieger was. Hij zou waarschijnlijk een positie aangeboden krijgen in een of ander Oostblok-land, die hem ook zou verwerpen. Amerika zou geen raad met hem weten en in Nederland zou men hem zeggen: "Als je nou geen uitspraken doet, mag je van de steun trekken."

- + Ik heb het gevoel, dat Paulus, waar hier zo over op wordt gegeven, toch niet zo veel goed heeft gedaan aan de inzichten over het Christendom.
- Dat is inderdaad waar. Veel van het Christendom is geen Christendom, omdat het niet gaat om hetgeen Jezus heeft gedaan, maar het gaat in feite om de discipline, die Paulus heeft gepredikt.

Ik geloof dan ook, dat Jezus het zou betreuren, dat deze tentenmaker met zijn grote angst voor zijn verleden - deze Van Agt uit pre-historische tijden - die geen raad weet met zijn eigen drang en zijn eigen achtergronden, zich uitleeft in uitspraken, die dan later als een goddelijke waarheid worden aanvaard. Waarbij men dan wel vergeet, dat deze grote apostel van het Christendom, Jezus nooit gekend heeft.

- + Hoe zit het in werkelijkheid met de bekering van Saulus tot Paulus? Is dat waar?
- Dat hij verblind is geworden. Ik geloof het graag. Het blijkt uit alles, dat deze

man een hystericus was. Zeer waarschijnlijk had hij daarnaast- er zijn zeer beperkte aanwijzingen - het zgn. "petit mal", dus een vorm van epilepsie. In de opwinding van de opsporing van de ketters en de lange reis en de vermoeidheid, heeft hij een aanval gehad. In die aanval kan hij mijnentwege ook nog een zonnesteek opgelopen hebben.

+ Met wat voor een intentie deed Paulus dit?

- Hij verdedigde het gezag van zijn eigen leermeesters. Hij was niet alleen tentenmaker, maar hij was ook een heel ijverig leerling in de tempel. Hij behoorde dus tot een bepaalde sekte. Deze sekte kon elke aantasting van het gezag van de tempel, dus ook van de geleerden van de tempel, niet verdragen. Daarom moesten deze ketters worden vervolgd en uitgeroeid, verdreven worden. Ze waren een gevaar voor het volk. Dat is het beste denkbaar, wanneer u zich realiseert, dat het Jodendom in feite een theocratie was en ten dele zelfs nu nog in Israël probeert te zijn. Er is op het ogenblik een strijd in Israël tussen mensen, die menselijk denken en degenen, die zich alleen op de geschriften en de overlevering willen baseren.

+ Heeft Jezus ooit over Jahweh gesproken.

- Jahweh is een aanroepnaam van God, het is dus niet zijn werkelijke naam. Jehovah werd in die tijd praktisch niet gebruikt, er zijn enkele profeten die het woord gebruikt hebben in de spelling JHVH. Dan hadden we verder Adonai, de vereringsnaam. Deze namen werden gebruikt voor God. Maar God had dus een geheime naam. Merkwaardig genoeg, heeft Jezus deze namen altijd vermeden en daarvoor in de plaats de Vader gezet.

+ Hij zocht dus een ander aspekt.

- Hij wilde af van het heersersaspekt van God. Wat hij leert omtrent de Vader, is ook direkt in strijd met het geloof van Israël. God is een verschrikkelijke God, een toornige en een wraakzuchtige God.

Ik moet zo langzamerhand gaan eindigen, ik moet aan het medium denken. Ik hoop, dat ik in ieder geval iets duidelijk heb gemaakt.

Het is gemakkelijk genoeg om te zeggen: "Ja, Jezus heeft gezegd," u moet begrijpen wat Jezus heeft bedoeld.

Het is gemakkelijk genoeg om te spreken over allerhand zaken met het idee, dat dit de enige waarheid is. We moeten echter begrijpen, dat de waarheid nooit kan opbloeien uit dwang, uit het doden van het denken. Ze kan alleen opbloeien uit het bewustzijn.

God is waarheid. Dan kan een ieder God alleen benaderen wanneer hij de vrijheid heeft dit te doen op zijn wijze. Dat is hetgeen, Jezus voortdurend heeft gebracht. Het is niet belangrijk of je een licentie hebt om te prediken, een licentie hebt om te genezen, het is belangrijk, dat je in anderen iets van God kunt wakker roepen, anderen gezond kunt maken, dat is belangrijk. Dat is datgene, wat Jezus in zijn leven is geweest, dat is ook hetgene, waardoor hij in de huidige maatschappij nog voortdurend in botsing zou komen. Het is gelijktijdig het beginsel van een nieuwe tijd, waarin de mens moet leren persoonlijk de broeder te zijn van een ander, niet in een naamloze solidariteit met een naamloze massa, maar in een zelfgevoelde verbondenheid met de problemen en het lijden van anderen en een innerlijk voortdurend ervaren deelgenootschap in de vreugden van anderen. Mag ik het hierbij laten?

+ U zult aan onze vragen begrepen hebben, dat het onderwerp ons bijzonder boeit. Is het mogelijk er de volgende keer verder op door te gaan en wat is dan het onderwerp?

- Het beste is: De ware Christus in deze tijd.

Vrienden, ik hoop, dat ik u niet heb verveeld. Ik heb geprobeerd u iets dichter te brengen bij de werkelijkheid van de lichtende Christus en geloof me, wanneer je innerlijk iets ervaart, van licht, van verbondenheid, dan is het niet belangrijk hoe je het noemt. Wanneer je daarin dan een zekere liefde voor de mensheid kunt vinden, een soort dankbaarheid ook voor het bestaan, dan heb je daarmee, volgens mij, bereikt wat het ware Christendom is. Het Christendom, dat na de dood niet meer sterft, om de doodeenvoudige reden, dat het licht en het bewustzijn in de mens leeft. Hartelijk dank voor uw aandacht, goedenavond.

Enkele vragen uit het tweede deel na de pauze met de antwoorden zijn uitzonderingsgewijs uitgetikt.

- + In Bad Wiessee in Duitsland is een zogenaamde "Lindberg (?)kliniek". Daar gaan van heinde en verre mensen heen, die hopen van kanker genezen te worden. Is dit een kliniek, die werkelijk genezing brengt?
- Het brengt werkelijk wel genezing, ingelijk in die gevallen, waar de kanker redelijk tijdig is gekonstateerd. Voor ongeneeslijk gevallen kan het een tijdelijke verbetering betekenen, maar meer niet. Die mensen hebben dan toch nog iets voor hun geld gehad. Degenen, die er naar toe gaan - zoals u weet berust het op diët en nog bepaalde andere zaken ook - die krijgen inderdaad een verbetering. Wanneer ze zich houden aan de leefregel, die ze meekrijgen, dan hebben we dus zelfs in iets meer gevorderde gevallen toch nog kans op inkapseling, voorkoming van uitzaaiingen, en wanneer ze maar lang genoeg de juiste leefregel volgen, dan verdwijnt de kanker langzaam maar zeker.

Het is wel van waarde, maar er zijn een hele hoop systemen, die van waarde zijn, maar die moeten dan ook worden gevolgd. Wanneer het gaat om een leefregel, om een wijze van leven - en dat is in dit geval één van de belangrijkste factoren - dan moet je er ook rekening mee houden, dat je je daar ook zonder toezicht aan houdt.

- + Hoe weet je dan, dat je je zelf goed voedt, op de juiste wijze.
- Die mensen hebben dat precies uitgerekend, met zoveel calorieën, met zo veel dit en zoveel dat.

In de praktijk moet je hierop rekenen. Wanneer je dus kanker en bepaalde gevallen van aantasting van bloedvaten en dergelijke wilt voorkomen, dan neemt u ongeveer 50 millie C per dag, u neemt daarnaast - en daar kunt u het beste een kompaktpil voor nemen - B, dus het hele B-complex, met als het kan sterk op B 13, daarnaast zoudt u iets van E 16, en E 3 er bij kunnen gebruiken, maar aan het laatste is wat moeilijk aan te komen. Dus deze bijvoeging van deze vitamines aan de normale voeding is al voldoende. Eet niet te veel. Vermijd overbodig vet, natuurboter is in dit opzicht beter dan de meeste soorten margarine en halvarine. Wanneer u zich bezig houdt met worstsoorten en dergelijke, kiest u de werkelijke vleesworsten en niet al die dingen, die grotendeels bestaan uit gekruid meel met een of ander restant van organen er in gemalen, dus voorkomt u dat een beetje. Geen overmatige vleesvoeding. Gebruik één à twee keer per week visvoeding, 100 gram per persoon is eigenlijk al voldoende, u mag tot 250 gram gaan, niet meer dan dat.

Beperk uw vleesvoeding tot 80 gram per dag. Wanneer het om vlees gaat, gebruik zo veel mogelijk gaar vlees. Maak geen vette jus, ook één van die dingen. Dit zijn een paar heel eenvoudige aanwijzingen, die al veel van lichamenlijk ongemak, zowel ten aanzien van de vaatkwalen, hartkwalen als ook de mogelijkheid van kanker voorkomen. Een behoorlijke dosis vitamine voorkomt celwoekering snel. De juiste samenstelling van de voeding met afwezigheid van vet zorgt voor voldoende aanvoer van zuurstof bij de bloedlichaampjes. Hebt u niet voldoende bloed, dan zal er wat ijzer bij moeten, maar als u met kompakten werkt, dan zit er meestal wel ijzer bij. Gebruik anders veel ijzerhoudende voeding, veel spinazie en zo. Een gezonde uitgebalanceerde voeding. Verder: wen u aan om in de ochtend veel en in de avond weinig te eten. Ook één van die dingen. Wanneer u 's avonds behoefte hebt om wat te eten, doe het dan met een stukje toast zonder veel beleg en neem er een glas vruchtensap bij.

Dus 's morgens veel eten en 's avonds weinig. Dat is ook heel eenvoudig. Door uw eigen beweging wordt het stofwisselingsproces opgejaagd en doordat u dan weinig in de maag hebt, wordt weinig energie verbruikt aan verdere stofwisseling en kan daardoor ook het reinigingsproces, het ontspanningsproces zich in het lichaam beter afspelen. U bent uitgerust en u eet de volgende dag weer beter.

- + Doen de Engelsen het dan goed met hun ontbijt?
- Ze doen het wel een beetje walgelijk naar mijn smaak. Een ontbijt met een bord stijfsel, hete kipper en niertjes is naar mijn smaak een culinaire misdaad, maar daar wil ik verder niet over spreken. Een stevig ontbijt dus is beter dan een stevig avondmaal.
- + Hoe zit het met bestraling, is dat goed of fout?
- Bestraling kan voor bepaalde gevallen goed zijn, maar dan moeten we te maken hebben met een kankergezwel op één punt zonder uitzaaiingen en we moeten in de tweede plaats te maken hebben met iemand, die voldoende weerstand heeft om de beschadiging,

die desondanks door de bestraling voortdurend tot stand wordt gebracht, te verwerken. Als dat niet het geval is, dan heb je dus een verzwakking van weefsels en daar de bestraling niet in staat is de kanker zonder meer weg te werken en zal de kanker zich dan langs bepaalde lijnen van zwakkere weefsels weer uitzaaien en dan krijg je alleen maar meer ellende.

- + Dus het is beter om je niet te laten bestralen?
- Dat is iets wat je zelf moet uitmaken. Daar kan niemand je raad in geven. Wanneer ik persoonlijk de keus heb tussen twee groepen geneesheren en de ene groep zegt, dat ze het zullen proberen langs natuurgeneeskundige wegen de andere zegt, dat ze moet opereren en bestraling, dan zou ik zeggen: "Ik kies de natuurgeneeswijze, als ik dan dood ga, dan heb ik er in ieder geval minder ellende van gehad."
- + Opmerking over boycot van kliniek.
- We zullen ons hiermee maar niet zo veel bezighouden. Eén ding is zeker: de gevestigde geneeskunde verdedigt natuurlijk haar monopolie, haar kennis en wenst in vele gevallen niet in te gaan op technieken, die zodanig anders zijn, dat in feite een volledige herscholing op dit terrein voor elke arts noodzakelijk zou zijn.
- + Opmerking over artikel in Brès over verandering in ziektepatroon gedurende de afgelopen 30 à 40 jaar. De schrijver schrijft dit toe aan verandering in geestelijk klimaat.
- Niet alleen geestelijk klimaat. U moet ook rekenen, dat er zeer grote veranderingen zijn opgetreden in de voedingsgewoonten en leefgewoonten, dat heeft een sterke invloed op het geheel van het organisme. Geestelijke invloeden en spanningen spelen ook een grote rol, inderdaad, vooral als het gaat over het veel meer optreden van hart- en vaatziekten en bepaalde vormen van reumatiek, ook asthmatische aandoeningen hangen daar wel enigszins mee samen. Als je dit allemaal bij elkaar neemt, dan moet je zeggen, dat het in ieder geval redelijk is wat daar gezegd wordt. Als zodanig kan ik zeggen, dat degene, die dat stelt ongetwijfeld in zekere mate gelijk, maar heeft voornamelijk dan gelijk, wanneer hij spreekt over de industrielanden, over de westerse landen.
- + Hebben we een soort kultuurziekte?
- Inderdaad. In elke cultuur tuurt men een andere soort kul, dat betekent, dat men op een gegeven ogenblik een soort kultus maakt, dan komt er weer wat tussen en dat kun je dan niet verwerken en daar word je ziek van. Dat is volkomen juist ook, u denkt dat het een woordspeling is, maar dat is niet waar.
- + Went ons nageslacht er aan?
- Wanneer het ziektezijn, die samenhangen met de omgeving dan is dat volledig juist. Als we vroeger de beatmuziek hadden moeten aanhoren, hadden we allen de St.Vitusdansen gekregen; tegenwoordig maken de kinderen er hun huiswerk bij. Er is sprake van een zekere aanpassing. De enige hoop, die je dan moet koesteren is dat de veranderingen in het geheel van het milieu en de cultuur niet zo snel zijn, dat het menselijke organisme niet via erfelijke factoren to aanpassing kan komen.
- + Geeft u nog eens wat, waarvan u denkt dat goed voor ons is.
- Ik wil u wel een paar dingen geven, maar ik weet niet of u ze zo goed zult vinden. Realiseer je in de eerste plaats: alles wat ik van mezelf denk is een illusie. In de tweede plaats: Alles wat anderen van medenken, is eveneens een illusie, de werkelijkheid ligt in het midden. In de derde plaats, realiseer je, dat je nooit kunt doen, wat je zoudt willen doen en dat je ook in zeer weinig gevallen alles goed kunt doen wat je moet doen. Doe daarom zoveel mogelijk wat je wilt en toch moet, dan doe je het in ieder geval goed en als je een paar dingen goed doet, dan geloven de anderen, dat je de rest ook goed doet. Dan wil ik u verder nog de raad geven, wanneer u zich bezig houdt met geestelijke problemen. Het grootste geestelijk probleem ben je altijd zelf. Probeer daarom jezelf een beetje van de buitenkant te bekijken. Wanneer je ongeveer ontdekt hoe je denkt over jezelf - of beter gezegd: hoe je over jezelf zou denken wanneer je zelf een ander zoudt zijn, waarover jezelf zoudt kunnen oordelen - dan kom je tot de konklusie, dat er aan jezelf zeer veel is wat je niet bevalt en wat je voor jezelf

/datgene

alleen aanvaardbaar acht, omdat je weet dat de bedoeling zo kwaad niet is. Als je daar rekening mee houdt, dan kom je als vanzelf tot een beeld van jezelf, waarin veranderingen noodzakelijk zijn. Wanneer je veranderingen aanbrengt, dan kom je tot een grotere innerlijke harmonie; een grotere harmonie geeft bepaalde gevoeligheden en bepaalde mogelijkheden en waarneming. Daaruit puttende zul je ongetwijfeld de kracht vinden om niet alleen jezelf te zijn, maar het nog waar te maken ook.

HET SCHONE WOORD

Den Uyl, Olie, Vakantie.

Den Uyl is in de olie, vakantie voor het land en ziet, zo in de olie, redt hij het vaderland wanneer hij redelijk denkend, voortdurend door oreert dan lijkt het wel of hij heel het land bekeert maar is het land bekeerd, mens, dan gaat het toch te ver en uiteindelijk redt dan de omroep slechts een ster.

Zo laat ons samen denken over dezen Uyl, die in zijn vele woorden, uiteindelijk een tuil van woorden saamgeregen heeft en zo den volke een boeket van illusies geeft.

Zijn wij niet als die Uyle, die Uyleballen, vol fatsoen die mooie dingen spreken en andere dingen doen? Laat ons vooral beseffen, wie droomt van werkelijkheid die geve eerst het licht in zich een kans en dan zichzelf ruimschoots ook den tijd om licht te zijn en licht te worden.

Heb je licht, zo uit jezelf en in jezelf vergaard, dan ben je eindelijk een kracht, die veel volbrengen kan en dan, eerst dan ben je een vakantie waard.

Wil je een vakantie hebben, oh, reis in Zomerland, zie alle bloemen bloeien en zie hoe met een wondere hand voortdurend weer herrijst, het één en ander zacht vergaat en alle jouw herinnering van schoonheid achterlaat. Droom dan ook van al, wat was, zie dat oude parlement en lach er om, want wat ze ook vragen, u kost het vast geen cent. Denk aan de werkelijkheden, zo lang voorbijgegaan, denk aan de olie en problemen van crisis en energie die crisis wordt en vlecht daaruit jezelf een lichte melodie en kleine dans, die met een lach zegt: in de eeuwigheid, is al wat mensen zorgen baart, allang vergankelijkheid. Het telt niet mee, het is zo klein het is deel van werkelijkheid. Maar het is die ene schaduwlijn, waardoor het licht zich openbaart het is de ene kracht waaruit het Al voortdurend zelve waarmaakt dat of je uitgeeft of wel spaart, het einde steeds hetzelfde is: de eenheid met het licht, waarin vakantie niet meer nodig is, waarin geen plicht bestaat, waarin het ik zichzelf erkennend kennen laat dat wat het is in eeuwigheid.

Goedenavond.

XXX
- X - X - X - X - X - X - X - X
O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N
KURSUS : DE WARE CHRISTUS IN DEZE TIJD
- X - X - X - X - X - X - X - X
XXX

Dinsdag 28 juni 1977

Wanneer je zegt: de ware Christus, dan moeten we dat wel even definiëren. De ware Christus is geen persoon, dat denkt men vaak. De ware Christus is een kracht, een uitstraling, een band, die de kosmos samen houdt. is

Er zijn wel mensen, die hebben gezegd, dat de Christus eigenlijk de Goddelijke liefde gepersonifiëerd. Dat is wel ongeveer juist. Wanneer je denkt aan het werk van de Christus als zodanig, dan zie je, dat in elke tijd - ook op uw eigen wereld dus, zo goed als op andere werelden - er plotseling een kanaal ontstaat (meestal is dat een persoon, een profeet, soms is het een denker of een uitvinder) die juist op dat ogenblik het daar bestaande leven helpt om een volgende stap te doen in de richting van een algehele geestelijke ontwikkeling.

In de moderne tijd zit je eigenlijk in een zeer materialistische wereld. Nu kunnen we wel ontkennen, dat we allemaal materialisten zijn - en wat mij betreft zou ik gelijk hebben, een geest heeft weinig aan materie - alles bij elkaar gezien moet je toch toegeven, dat het materiële aspect van het leven erg veel overheerst. Het is duidelijk, dat in deze tijd de Christus dus de kracht moet zijn, die helpt om de materie weer te beheersen.

Er zijn meer van die tijden geweest. Er is een tijd geweest, dat dezelfde hoge kracht de mens hielp om zichzelf onafhankelijk te maken van de elementen, ondermeer door landbouw en veeteelt. Er zijn tijden geweest, waarin de mens geleerd heeft zich te wapenen en te jagen.

Er zijn tijden geweest, dat de mens leerde om te bouwen, leerde om te denken, om handel te drijven. En in deze tijd heb je te maken met industrie, met vervaardiging. Maar altijd weer, wanneer zijn hoogtepunt bereikt wordt, dan is dat een hoogtepunt, dat beheerst moet worden. Anders gezegd: elke materiële ontwikkeling moet gevolgd worden door een geestelijke ontwikkeling, die de mens in staat stelt, hetgeen hij heeft voortgebracht te beheersen in plaats er door beheerst te worden, hij moet daarnaast - en dat is toch ook wel erg belangrijk - leren om de belangrijkheid der dingen weer in een juist verband te zien. Het is dit aspect, wat met het onderwerp ongetwijfeld bedoeld wordt.

Een meester, een leraar in deze tijd kan u niet leren om afstand te doen van de materiële verworvenheden, die nu eenmaal deze tijd eigen zijn. Hij kan ook niet zeggen: "Verwerp al deze technieken", want deze technieken zijn nu eenmaal deel geworden van een menselijke leefwijze. Ze hebben de menselijke omgeving geboetseerd, ze zijn een integrerend bestanddeel van een menselijke maatschappij, de samenleving. Je kunt ze dus niet terzijde stellen, maar je kunt ze misschien onderdanig maken. De Christus in deze tijd leert naastenliefde, maar nu niet naastenliefde in een meer abstracte vorm of in een geestelijk bekerende vorm in de eerste plaats, maar vooral in een richting van het tesamen uit het materiële de mogelijkheid scheppen tot een geestelijke ontwikkeling.

Er zijn in het Christendom, dat weet u allemaal, nogal wat facetten, die een beetje dubieus overkomen, wanneer je ze in de moderne termen probeert te vertalen. Denk nu maar eens aan de Verloren Zoon, bijvoorbeeld. Die komt terug en wordt feestelijk ontvangen. Dit klopt helemaal niet met de theorie van vandaag: De mens, die braaf is moet beloond worden, wie slecht is moet bestraft worden. Daar is het heel anders. Wat men over het hoofd ziet, is het feit, dat de verlorene zoon de ervaring heeft, die zijn broeder niet bezit. Hij heeft geleerd. Het geestelijk leren, het gaan door een dal van vernedering misschien, door het afstand doen van de dingen, speelt een enorme rol. Men moet begrijpen, dat er altijd een uitweg is. Die uitweg is terug naar huis, naar de Vader.

Juist hier komt dat Christus aspect zo sterk naar voren. Het is geen kwestie van een bepaalde richting, neen, het is een kwestie van een bepaalde aanvaarding;

in moderne termen gezegd: u bent deel van de kosmos. Als deel van de kosmos, kunt u zich niet onttrekken aan het geheel, maar u kunt zich er wel tijdelijk los van zeggen. U kunt handelen of u niet verbonden bent met andere sferen, of u niet verbonden bent met de mensheid of uw alleenstaan. Dat is het Verloren Zoon aspekt. Dan komt er een ogenblik, dat je alleen niet verder kunt. Wat moet je dan doen? De Meester en de Leraar hebben het gezegd, Jezus heeft het op zijn manier gezegd: Je moet het eenvoudigweg aanvaarden. Aanvaarding is één van de meest grandioze dingen, die er bestaat in de kosmos. Het is geen onderwerping zonder meer. Het is de erkenning: hier ben ik, ik ben er deel van en zet me nu maar op die plaats waar ik kan funktionseren, daar komt het op neer.

Het is misschien voor moderne mensen heel moeilijk te begrijpen, hoe het is gegaan met die arbeiders in de wijngaard. Daar komt de baas 's morgens vroeg, neemt mensen mee. Deze werken de hele dag. 's Middags gaat hij er nog een paar halen; die werken een halve dag. Voor sluitingstijd gaat hij er nog eens een paar halen; die werken maar een uur. Hij betaalt ze allemaal precies hetzelfde. Dat is iets wat de mensen niet kunnen begrijpen. Wat zegt de Christus in feite? Hij zegt, dat er geen verschil is. Degene, die doet wat hij kan doen, heeft recht om te leven zoals ieder ander, maar niet om méér te vergen. Hij moet ook niet met minder genoegen nemen. Hij laat eenvoudig de beloning over aan de Meester. De Meester is God, is de Kosmos. Wanneer wij in het funktionseren binnen die Kosmos beantwoorden aan hetgeen we moeten zijn, dan gaat het er helemaal niet over wat de mensen er van denken, dan gaat het er niet om of we volgens ons eigen idee veel of weinig hebben gedaan of op zijn geschoten, dan gaat het er alleen maar om, dat wij funktionseren in het geheel, en dus ook weer de integratie met het geheel, het loon, doormaken.

Het is een wonderlijke zaak. Wanneer je de Christus in deze tijd wilt projekten dan sta je soms wel even te kijken, want er zijn problemen bij, waar niemand een oplossing voor weet te vinden in deze tijd. Is nu bijvoorbeeld in Zuid-Afrika een naturel even veel waard als een blanke? De naturel zegt van wel, de blanke zegt van niet. Wat zegt de Christus hier? Hij zegt, dat het niet belangrijk is, wie de meerdere of de mindere is, maar dat het belangrijk is, dat je verbonden bent, broeders. Dat wil zeggen, dat je samen moet werken, samen moet leven. Wanneer dat zo niet kan zoals het nu gebeurt, dan moet je allebei veranderen totdat het wel gaat. Dus geen afwijzing, maar een éénwording.

Datzelfde zou je misschien in Nederland kunnen zeggen ten aanzien van de vele Surinamers, Zuid-Molukkers, Tunesiërs, Grieken, Turken, etc. Je kunt zeggen, dat het andere mensen zijn, maar daar gaat het niet om. Het zijn mensen, die hun functie hebben. Zolang die functie juist vervuld wordt, moet je ze aanvaarden en in de aanvaarding niet alleen maar zeggen, dat ze er zijn, maar dat je je er niet aan zult storen. Dan moet je erkenneⁿ, dat je een zekere band met ze hebt en dat je ook een zekere verplichting hebt. Dat zijn dingen, waar de mensen niet zo graag op in gaan.

+ Moet dat van twee kanten komen?

- Neen, het moet niet van twee kanten komen. Men zegt dat altijd, maar het moet van mij uit komen. Ik moet juist leven. Of die ander juist leeft, daar kan ik weinig aan doen.

Het aanvaarden van elkaar is dus de essentiële boodschap. U trekt er echter de consequentie uit, dat u het wel zult doen als de ander het ook doet. De ander zal waarschijnlijk op dezelfde manier reageren. Daar hebben we niets mee te maken. Het is voor ons. Wij zijn deel van de kosmos, funktionserend met die kosmos, als geheel van die kosmos. Dan kunnen we mooie woorden gebruiken. We kunnen praten over doodgeprate dingen als naastenliefde. We kunnen spreken over moraliteit en al die dingen meer. Die bestaan echter niet zoals ze gepredikt worden. Die zijn geen deel van de werkelijke Christus. De werkelijke Christus zegt niet, dat je zoveel keer naar de kerk moet gaan, dat je zo moet trouwen en dat je dat doen moet. Die zegt alleen, dat je moet leven in liefde. Dat is heel iets anders. In aanvaarding dus. Je moet leven als deel van het geheel en niet als een eenling of als een beperkt stukje van de totaliteit. Je moet leven als werkelijk deel van de totaliteit, van God en Zijn schepping. Ik geloof, dat daar het grote probleem al duidelijk wordt.

We denken altijd, wanneer we mensen zijn en ook wanneer we geesten zijn in vele gevallen, dat we eisen mogen stellen aan anderen.

Dat mogen we niet. We mogen alleen eisen stellen aan ons zelf. De Christus leert in deze tijd - zich manifesterend via de Leraar en de Meester of via andere inspiratieve richtingen - dat je eigenlijk helemaal niet rechten hebt. Dat is heel erg moeilijk voor de mensen van vandaag: het niet hebben van rechten. De plicht, die je hebt is de plicht, die ontstaat uit je eigen besef van de gemeenschap, waarin je leeft. Je hebt geen rang of stand, die hoger is dan die van een ander. Je bent deel van het geheel. Je funktioneert op jouw plaats, maar dat moet je dan wel zo goed mogelijk doen. Dan mag je niet zeggen, dat de anderen jou dan wel zullen moeten accepteren, neen, je moet zeggen, dat je probeert waar te maken, wat je innerlijk voelt te zijn.

+ Onverstaanbare vraag.

- Je hoeft de mens niet aardig te vinden om zijn bestaan te aanvaarden. Mag ik u een tegenvraag stellen, dan wordt de zaak misschien duidelijker. U vindt iemand niet aardig, die breekt een been. Wat doet u? Laat u hem liggen? Neen? Juist. Het gaat er niet om, dat u iemand aardig vindt, dat is een zuiver persoonlijke kwestie. Als we het heel goed bekijken, dan is dat een kwestie van emotionele aanvaarding, al of niet aangevuld met harmonische aspecten.
- Die ander heeft je nodig. Door het nodig hebben, wordt die ander een deel van die verplichting voor jou. Dat is saamhorigheid. Dat is die aanvaarding. Je aanvaardt de ander niet, wanneer je zegt, dat je niet met hem te maken hebt. Dan komen we weer op oude kerkelijke gedachten. Het wordt altijd zo mooi verteld van de barmhartige Samaritaan. Maar die barmhartige Samaritaan heeft helemaal niet gezegd: "Nou ga ik later nog eens informeren hoe één en ander met die vent is verlopen."
- Hij vond hem waarschijnlijk helemaal niet aardig, want die goede man was uiteindelijk een Jood. Tussen Samaritanen en Joden zat kwaad bloed. Maar op dat ogenblik had die ander hem nodig. Dit nodig zijn betekent, dat je moet funktionseren. Funktionseren binnen de Goddelijke liefde, dat is geen kwestie van allerhand vage menselijke gevoelentjes. Dat is het funktionseren op het ogenblik, dat de noodzaak bestaat. Als ik helpen kan, help ik. Op het ogenblik, dat de ander problemen heeft en ik ze kan oplossen, zal ik dat doen, wanneer die ander z'n problemen tegenover mij duidelijk maakt. Dat is eigenlijk het hele probleem. Nu weet ik wel, dat het voor een hele hoop mensen niet zo prettig is, wanneer je het zo zegt.
- Stel u nu eens die wereld van vandaag voor. Hoe leven de mensen eigenlijk niet langs elkaar heen. Toch blijkt wel degelijk, dat de mensen met elkaar mee kunnen leven. Stel nu verder, dat dit meeleven geestelijk wordt bevorderd, en wat meer is, dat het daardoor geestelijke resonanties veroorzaakt. Dan is er op het ogenblik, dat de barmhartige Samaritaan de ander helpt, tussen hen iets wat niet meer uitgedrukt kan worden in een sekte, in een familie, in een zakelijke relatie of een andere. Er is een resonantie; ze erkennen elkaar in de werkelijkheid. Die werkelijkheid betekent dan niet, dat de geholpene dankbaar is of dat de Samaritaan zich verheven kan voelen (wat vele christenen nog wel eens verkeerdelijk veronderstellen). Neen, het is gewoon een kwestie van een eenheid, die ontstaat. Maar, wat gebeurd is, blijft bestaan. De Christus is niet alleen maar een bliksem, die hier en daar inslaat. Ze is een zon, die voortdurend warmte geeft. Die aanwezig blijft, ook wanneer het nacht lijkt. De werkelijkheid van de Christus is de geestelijke inwijding. Als je nu nog weer een stap verder gaat en zegt: "Wanneer wij op deze manier proberen voortdurend betekenis te hebben voor anderen, onszelf niet verwerpende, maar ook anderen niet verwerpende, dan komt er een ogenblik, dat we geestelijk - en dat ligt voor u dan waarschijnlijk voornamelijk op mentaal/emotioneel niveau in het begin, later zal het, dacht ik, ook zuiver geestelijk zijn - een erkenning van de ander bereiken. Deze erkenning uit zich niet meer in de zin van een gebeuren of een feitelijke aanwezigheid, maar het is eerder een vaag gevoel voor een mens, waarin zo nu en dan een gedachte rijst, waarvan je zelfs nog niet weet of hij uit jezelf of uit de ander is voortgekomen. Het is een samengaan van wonderlijke zaken tot je ineens ontdekt, dat er een licht achter zit. Het wordt een soort kleurschakering, die weer door andere kleuren doorkruist wordt. Het wordt een onbegrepen klank, die ergens in mij dezelfde emoties kan wekken als een fuga van Bach of een pastorale van Beethoven.

Wanneer je zo kunt leven, dan ben je - of je het weet of niet - verbonden met de Christus. Christus in deze tijd. Dat is het mirakel, dat voortdurend gebeurt. Het is niet alleen maar het spectaculaire genezen van zieken, ofschoon ook dat gebeurt. Neen, het is daarnaast ook het weten omtrent de ander. Het is een diep verborgen weten. Je kunt naar mensen kijken en weten wie of wat hij is en antwoorden op wat hij is, volgens je eigen erkenning, zonder dat er uiterlijk iets gebeurt. Het is een geestelijke band. Deze geestelijke banden hebben natuurlijk direkt te maken met wat we heel deftig "inwijding" noemen. Innerlijke erkenning, bewuste deelname aan de kringloop van de ziel. Het zijn alleen maar termen. Hoe meer ik aanvaard wat in mijn wereld kenbaar is, hoe meer ik aanvaard van het Goddelijke. Als je meer van dat Goddelijke aanvaardt, dan wil dat zeggen, dat je meer van het Goddelijke bewust kunt beleven. U kent misschien allemaal dat verhaal van de kringloop van de ziel, of moet ik het hier uitleggen?

Nou, het is eigenlijk heel eenvoudig. U wordt geboren uit het Goddelijke, dat is het punt van vertrek. Eén keer zal het de eerste keer geweest zijn, sedertdien is het een kringloop. In die kringloop daalt u af door de verschillende sferen, u bouwt een voertuig, u krijgt meer complexe mogelijkheden, u komt in de stof. In de stof leeft u, ervaart u, verandert u uw weten, u gaat verder, u komt in de bezinning - duister noemen ze het ook wel - u herrijst en ziet nu uw wereld in het werkelijke aspekt en verband. U gaat verder en ziet uw wereld, maar nu verbonden met alle werelden en sferen. U komt weer bij het Goddelijke licht, maar dat Goddelijke licht omvat zoveel, dat je er door verblind wordt. Maar, hoe meer je nu eenheid hebt, hoe groter het deel is van de Goddelijke werkelijkheid, waarin je bewust leeft.

Het is een kringloop. Wanneer ik de Christusgeest in deze tijd zou moeten definiëren, dan zou ik zeggen, dat het een opweg zijn naar het meer bewust ervaren van de scheppende kracht, de kracht van de Schepper. Het is een bewuster beleven van zaken, die in het innerlijk verbonden zijn. Het is een opwekken van energiën, die eigenlijk veel verder gaan, dan de zuiver stoffelijke emoties en denkwijzen van de mens. Het is een nieuw klassifiëren van alle gegevens, die je als mens reeds bezit, maar waarbij de verschuiving van betekenis en waarde je helpt om ze te zien in een tijdloos en alomvattend geheel. Die Christus zegt tegen u niet, dat u bepaalde dingen niet moogt doen of wel moogt doen. Hij maakt u wel duidelijk, dat alles wat er op de wereld is, werktuig is, uzelf inclusief. U bent werktuig. Dat wil zeggen, dat wanneer er noodzaak is om iets te volbrengen, dat je grijpt naar het dichtsbijzijnde werktuig om het mee te volbrengen. De taak is belangrijk, maar er is geen voorbehoud. Zoals Jezus eens tegen de Farizeeër heeft gezegd, dat het belangrijker is een mens te genezen dan de wet van de sabbath te handhaven, zo zegt de Christus in deze tijd tegen de mens, dat het veel belangrijker is een medemens te helpen, dan rekening te houden met alle gangbare wetten, gebruiken en gegevens. Dat het niet belangrijk is, dat je iemand helpt door middel van een machine of door middel van geesteskracht, wanneer je maar helpt. Ik geloof, dat daar een essentieel punt ligt voor de verandering van deze tijd. Je moet leren om de kracht van het zijn uit te drukken in betekenis, maar niet in bezit.

De Christus in deze dagen probeert mensen te beroeren. Maar die mensen mogen niet wegdromen. Als je op aarde leeft, dan moet je als mens bestaan. Een voortdurend wegvlugten naar de kleurige velden van het geestelijk bestaan, een voortdurend dolen in de lotusvijvers en de tuinen in Zomerland, is voor de mens ten hoogste een ogenblik een uitstapje. Het is niet de taak, het is niet de betekenis van zijn leven. De betekenis van zijn leven ligt in zijn eigen zijn, zoals hij nu bestaat. U bent mens, u bent stof, geest, en hebt een groot aantal verschillende voertuigen, kwaliteiten en capaciteiten. Ze zijn een eenheid. Ik geloof, dat ook dat deel is van de Christusgeest, het besef, dat je ondeelbaar bent. Een aspekt kan verdwijnen, het stoffelijk voertuig valt weg, maar de mogelijkheid tot stoffelijke manifestatie is er, ze kan zich in een reïncarnatie manifesteren misschien of in een je materialiseren als het nodig is.

De mogelijkheid blijft bestaan. Het is die mogelijkheid, die capaciteit van het ik, die belangrijk is, niet de vorm waarin hij zich tijdelijk manifesteert.

Wanneer je dan verder gaat, dan zeg je, dat je dus verbonden bent met de Kosmos zelf, dat je voertuigen en krachten hebt, waardoor je alle werelden kan ervaren. Maar die ervaringen worden op dit moment alleen uitgedrukt binnen die menselijke vorm, die nu mijn beleven uitmaakt en daarmee mijn taak en mijn betekenis in de Kosmos in dit ogenblik van tijd omschrijft.

Je kunt natuurlijk zeggen, dat je zo graag hoog-geestelijk wilt zijn. Kijk, hoog-geestelijk kunt u pas zijn, wanneer u alle waarden van de hoge geest materiëel kunt uitdrukken. Het is een beetje moeilijk om het juist te zeggen. Misschien kan ik het zo zeggen: Wij zijn in ons bestaan entiteiten natuurlijk, maar gelijktijdig zijn we een verbinding tussen bron en uiting van de Goddelijke kracht. Nu moet de mens zich maar voorstellen, dat hij een soort tuinslang is. Uw wezen omvat veel meer, dan op de rol lijkt. In uw eigen idee ligt u op die rol. U neemt maar een kleine plaats in. Eigenlijk omvat u een hele lengte. Nu is er een aansluiting. De mens is altijd aangesloten op de kraan van de Goddelijke kracht. Die staat open. Helaas heeft die mens ook nog een sproeikop. Het wondelijke is, dat hij die zelf beheerst. Hij kan die kraan open draaien, dan vliedt die kracht door hem heen. Hij kan hem dicht draaien. Hij kan een felle straal geven, die over een grote afstand werkt. Hij kan een nevel verspreiden, die misschien alleen vlakbij iets doet.

Nu zeg ik helemaal niet, dat u er allemaal uitziet als een tuinslang. Slangen hebben een slechte reputatie, dat weet u. Dat is al sinds het paradijs. Uw wezen is dus een verbinding tussen de eeuwig lichte werkelijkheid, het vibrerend niets, dat hij zijn eigen lichtvibratie zelfs voortbrengt en de wereld, waar uw bewustzijn bestaat.

In deze tijd moet de mens leren, niet alleen om die kracht in zich te gevoelen, dat is eigenlijk iets vanzelfsprekend, het is net zo iets als ademen, maar om die kracht uit zijn wezen op de juiste wijze te laten gaan. In termen van een leer - en dan grijp ik dan toch maar even terug op iets, wat heel dicht ligt bij een woordelijk citaat van de Meester - "erkennende, dat wij slechts, wanneer wij ontvangen en geven, waarlijk zijn, ontvangen wij de kracht en geven haar in die vorm, waarin zij voor anderen het meest aanvaardbaar is, want doordat wij onze krachten voortdurend weer tot uiting brengen, levend en bewust in onze eigen wereld, geven wij de scheppende kracht de mogelijkheid zich sterker te manifesteren. Dit nu is de werkelijke liefde, die tussen mens en God bestaat. Dit is de werkelijke relatie, die tussen de eeuwigheid en de mensheid voortdurend aanwezig is."

Het is natuurlijk heel aardig, als je er zo over denkt. Menselijk gezien, zal het hier en daar wat moeilijkheden brengen.

De mens denkt: "Die Goddelijke kracht doet wonderen, dus doe ik wonderen". Maar een wonder is niet iets wat je niet verklaren kunt, maar het op tijd tot stand komen van datgene, wat op dat ogenblik in de harmonische eenheid van het zijn noodzakelijk is om die harmonie duidelijker manifest te maken of om die harmonie een mogelijkheid te geven zich te herstellen. Dat is eigenlijk het hele verhaal. Probeer je nu eeuwigheden in de tijd uit te drukken, dan lukt dat natuurlijk ook. Wij weten niet wat onze daden betekenen. We kunnen alleen verder gaan op de weg, waarop wij ons bevinden, ons voeden met datgene, wat ons als voeding geboden wordt, de mogelijkheid gebruiken, die er zijn en daarbij voortdurend proberen het hoogste wat in ons is mee te laten spreken in al wat we zijn, want wij weten niet wat ons zijn buiten de tijd betekent. Net zo min als we beseffen wat de veranderingen en gevolgen kunnen zijn van de kleine dingen, die wij zijn en die wij doen, wanneer we ze duizend jaar later bekijken. Er zijn zoveel van die dingen. De mens vergeet ze in zijn geschiedenis vaak. Eén uitdaging betekende in feite het einde van het rijk van Karel de Grote. Eén enkel klein voorwerpje is de oorzaak van het zinken van één enkel schip. Dit betekende wel, dat alle krachtsverhoudingen veranderden in Venetië en dat daardoor de handelsrelaties met Azië en de invloed, die Azië in die tijd weer kon gaan krijgen op Europa, aanmerkelijk veranderd werden. Het zijn vaak kleine dingen. We weten niet wat we tot stand brengen. Dat weet alleen onze Schepper. We weten wel, dat indien we de kracht van die Schepper gebruiken - zo goed als we kunnen - dat we met die veranderingen mee, grote harmonie opbouwen.

"In het huis mijns Vaders, zegt Jezus, zijn vele woningen". In de Goddelijke werkelijkheid zijn ontelbaar veel mogelijkheden om te leven en te beleven. Er zijn er, die duister zijn. Er zijn er, die hooglichtend zijn. Er zijn er, die alleen vredig zijn. Elk van die woningen is alleen maar een toestand van harmonie. Dat wij daarin leven, is de Goddelijke liefde. Dat wij alleen die woningen kunnen betreden, waarmee we harmonisch zijn, is de Goddelijke rechtvaardigheid. Ik weet niet of ik daarmee voldoende tegemoet kom aan hetgeen u allemaal zoudt willen vernemen. Laat mij proberen u nog een paar dingen duidelijk te maken en dan komt u aan het woord.

Wanneer je iets wilt, werkelijk intens wilt, kun je het misschien waarmaken, maar alleen met je eigen kracht. Wanneer je iets beseft en in harmonie met het zijnde, reageert volgens je besef, dan maak je het werkelijke waar en niet alleen een tijdelijke toestand. Dan breng je iets van de eeuwigheid dichterbij. Dan doe je misschien wonderen of je doet ze niet. Dan maak je misschien innerlijk grootse belevingen mee of het leven gaat fluisterend verder. Je hebt iets tot stand gebracht door je eenheid met het werkelijke. Je kunt niet zeggen wat je doet. Er is uit leugens veel goeds voortgekomen en uit waarheid veel kwaad. Maar ook is er uit waarheid veel goeds voortgekomen en uit leugen veel kwaad.

Wie zal zeggen wat juist is? Er zijn mensen, die strijdend voor de vrijheid, de tirannie hebben opgeroepen. Er zijn tirannen, die krachtig heersend, de vrijheid van allen, die onder hen waren, bevorderd hebben. Wie zal zeggen wat beter is: de vrijheidsstrijder of de tiran. Je kunt het niet zeggen. Je weet niet wat je doet. Je weet alleen of je het juist doet volgens je eigen besef. U bent de maatstaf van al wat u doet. Al wat u verwerpt, ook al brengt u het goede voort, is voor u verwerpelijk, want het is disharmonie. Al wat goed is voor u - ook al zal de wereld het verwerpen omdat het schijnbaar kwaad veroorzaakt - is goed voor u, want in de eeuwigheid vallen de verschijnselen weg en de harmonieën blijven bestaan.

Wil je leven op die wereld van vandaag, begin dan te aanvaarden, dat je geen enkel recht hebt. Begin te aanvaarden, dat je geen enkele plicht hebt, die je door anderen is opgelegd. Aanvaard, dat je gebonden bent alleen aan dat diep innerlijk besef van de Goddelijke kracht en dat je daardoor gehouden bent om een ieder te helpen waar je kunt.

Besef, dat alles wat je als eigen beeld opbouwt, voor een groot gedeelte illusie is. Het beeld van de wereld is niet de werkelijkheid. Uit die illusie kunt u echter een harmonie vinden met die werkelijkheid.

"Het Koninkrijk Gods is in ulieden". "De kracht van de levende, leeft in al." Twee citaten van meesters uit een verschillende tijd.

De werkelijkheid leeft in jezelf. Niet de manier, waarop je je die voorstelt en waarop je die uitdrukt, is van belang, omdat de kracht zelf er is.

Dat je die kracht voortdurend in je laat funktioneren.

De hele kosmos funktioneert volgens wetten en regels, dat zeg je als mens. Maar die wetten en regels zijn geen wetten en regels, die geschreven staan. Ze zijn eenvoudig eigenschappen. In een harmonie moeten sterren op een bepaalde afstand van elkaar blijven. Komen ze te dichtbij, dan verdwijnt één van hun beiden en wordt nova. Daardoor ontstaat een nieuwe verstoring en gaan nieuwe krachten uit in het Al. Een nieuw evenwicht ontstaat. Dat een ster dooft of glanst als nooit tevoren, doet niet ter zake. Het is het evenwicht, de eenheid, de harmonie waarom het gaat. Het is ook in uw leven. U hebt uw eigen persoonlijk leven. Dat is een leven, waarin allerlei denkbeelden en gevoelens een rol spelen. Kosmisch gezien hebben deze weinig of geen betekenis. U beseft het misschien niet, maar ze zijn wel deel van uw wezen. Wees er niet bang voor. Zeg niet, dat dit kwaad is en dat u dat moet overwinnen. Zeg dat het zo onbelangrijk is, wanneer er iets anders te doen is. Misschien moet je het zo zeggen: "Ons gevoelsleven als mens en ook als geest soms, is een soort luxe. Een luxe, die we ons mogen permitteren in ons eigen wereldje van begoocheling. Wanneer er geen noodzaak is de werkelijke kracht, die in ons en door ons werkt, te manifesteren.

Kijk naar uw wereld. Het lijkt er niet erg op, dat die Christusgeest er is, nietwaar? Zie hoeveel mensen bewogen worden door het lot van anderen. Zie hoeveel mensen proberen om een medemens te helpen. Zie hoeveel mensen - misschien gebonden aan hun eigen illusies - toch niet kunnen toezien, dat zelfs hun vijanden onnodig lijden. Besef, dat dit bestaat. De Christusgeest in deze tijd, zeker. De weg van bewustwording, die in deze tijd wordt geopend. Het vinden van die ene poort in een kasteel met 42 poorten. Die ene poort, waardoor u zelf naar binnen kunt gaan. Het gaan van de treden van de trap van de poort der inwijding. Dat is er in deze dagen in toenemende mate. De mensen beseffen het zelf niet eens. Opeens gaan ze anders reageren. Ze houden zich niet meer zo bezig met hetgeen hen zelf aangaat. Hun egoïsme maakt plaats voor een - ongetwijfeld nog egocentrische - maar toch meer kosmisch gerichte benadering van het bestaan. Ze proberen te geven, ze willen niet zoveel meer nemen. Ze verwerpen "teveel" en willen volstaan met "genoeg". Dat gebeurt overal. Mensen zoeken naar nieuwe samenhangen en in het begin zijn ze bezig om in hun eigen kring een beetje meer betekenis te krijgen. Dan opeens ontdekken ze, dat dat eigenlijk niet genoeg is en blijven ze wel die ze zijn, maar ze gaan verder. Het is of langzaam maar zeker in veel mensen het vermogen om geestelijk te reageren op al wat er is, zich uitbreidt. Of er steeds groter uitstralingen van de mens uitgaan en kunnen fungeren als antwoord op al wat er rond hem is. Zeg niet, dat de Christus dood is. Ja, God, zoals hij verkondigd is gedurende vele tijden, die is dood. De illusie - God is dood. Daardoor is het wezen, de kracht Gods werkelijker geworden. Christus is niet dood, ook al is er sprake van ontkerstening. De Christus is de liefde, de aanvaarding, de reactie op het bestaan en het levende, dat is van belang.

Ik heb gezegd, dat ik het niet lang meer zal maken. Ik zal u de kans geven aan het woord te komen. Ik heb nog één opmerking. Er zijn zeer veel verschillende methoden, van zeer oosterse filosofieën via allerlei mystieke geheimen tot eenvoudige, nieuwe geloofsbelevingen. Die zijn allemaal deel van begoocheling van Maya. Juist daarom zijn ze een weg, die de mens kan gaan. Want de weg tot de waarheid, de weg tot God, is er een van harmonie, is er een van aanvaarding. Dat is de konklusie, die u moet trekken. Het is ook dat wat Wereldleraar en Wereldmeester gezegd hebben. Het is dat, wat in het verleden andere grote gezondenen op aarde de mens geleerd hebben in de termen van die tijd. Mens-zijn betekent: verder gaan, groter worden en gelijktijdig minder gebonden zijn. Je eigen persoonlijke gevoelentjes op het ogenblik, dat je voelt, dat de kosmische kracht werkzaam kan zijn door je, dat je die aan de wereld kunt geven.

+ Vrijwel onverstaanbare vraag.

- Ja, dat zou je elk van hen afzonderlijk moeten vragen, want zo min als je kunt zeggen, dat de kwaliteit van de mens bepaald wordt door zijn kled, kun je zeggen, dat het bewustzijn van de mens bepaald wordt door het geloof, dat hij uiterlijk aanhangt. Maar de God, waarvan ik zeg, dat hij dood is, dat is die man met een baard, op een troon gezeten, voortdurend oordelend over de mensen. Met zijn willekeur, zijn toorn en soms met zijn genegenheid, eigenlijk op tirannieke wijze het heelal zuiver persoonlijk regerend. Die is dood. Dat is ook duidelijk, want alles wat men God heeft toegeschreven, lijkt meer en meer deel te zijn van de natuurwetten, van de natuurkrachten, van de natuur. Maar die God, die kracht is, het onbegrijpelijke, waarop je innerlijk een beroep kunt doen en waaruit je kracht kunt putten, die wonderlijke harmonie, die je ondanks alles toch nog weer even kunt beleven, bestaat nog. Dat is de werkelijke God. De werkelijke God is de bron van alle dingen.

Niet een nijdig kereltje, dat voortdurend zit te sakkeren omdat de mensen, die hij aan de duivel heeft overgeleverd, zich door de duivel laten verleiden. Misschien, dat dit het meest simpele antwoord is wat ik u hier geven kan. Is dit voldoende?

+ Vraag over aspecten van de Christusgeest. Zijn er ook andere aspecten of komen die in andere tijdperken naar voren.

- U moet goed begrijpen, dat alle aspecten of attributen als u dat liever wilt, van het Goddelijke gelijktijdig bestaan. Dat is dus het gelijktijdig bestaan van licht en duister, recht en onrecht, leugen en waarheid, wat u maar wilt. God brengt ze allen voort, zonder hem zijn ze niet mogelijk. Er zijn tijden waarin bepaalde aspecten de mogelijkheid geven om meer harmonisch te worden met die God dan anderen. Dat wil zeggen, dat in deze tijd de Christusgeest de weg is in feite. Er zullen mensen zijn - en wezens elders - die andere wegen gaan. Voor de mensheid, zoals ze nu bestaat, geldt (zo goed als twee duizend jaar geleden) nog steeds, dat de Goddelijke liefde de weg is en de waarheid. Alleen daarmee kun je de versmelting met de kosmos beleven. De mens heeft een weten, een kennis bereikt, die alleen nog maar geïntegreerd kan worden in het totaal. Wanneer er een aanvaarding is en liefde voor het totaal, dus geen afwijzing.

Je kunt je natuurlijk specialiseren. Dan bestaat er ook inderdaad een aspect van God, dat toornig is. De toorn kan alleen verklaard worden uit de disharmonie van diegene, die de toorn ondergaat. De Christusgeest maakt het duidelijk. Dan is die toorn niet iets wat van God uitgaat. Het is wat uit de verwerping van harmonie in de mens, in de geest, uitgaat. Als je dat gaat begrijpen, dan zul je inzien, dat juist bij een steeds verder gaan die Christusgeest erg belangrijk is. Dat die liefde van God een aspect is dat in deze periode - ook de volgende nog - de mens moet helpen. Zeker, je kunt spreken over de heerschappij van de dood, maar wat is de dood anders dan een andere vorm van leven?

Wie zich richt op de dood als ondergang, die dwingt zichzelf tot ondergaan, tot disharmonie, tot angst voor afwijzing en verwerping. Wie echter het levensaspect er van aanvaardt, die zal zelfs in de dood leven en de vreugde van het leven kunnen ontdekken en daardoor de harmonie bereiken waarmee op den duur die dood als zodanig onbelangrijk wordt.

Het is een deel van een bewustwordingsproces, waarbij de geest zich steeds verder vrij gaat maken van de stof, maar dat duurt nog even.

+ Vraag over evenwicht in de natuur en milieuvervuiling.

- Je kunt het met de wetten verklaren. Je kunt het uit de ecologie lezen. Het is zo, dat er altijd een evenwicht bestaat tussen een milieu en omgeving en het leven, dat er in voorkomt. Wanneer de mens de zeeën vergiftigt, dan zullen er levensvormen zijn, die daarin wel kunnen bestaan. Het zullen dan misschien niet die levensvormen zijn, die de mens graag in die zee wil vinden. Een mens, die dat beseft kan een stuk van die zee afzetten als het ware, er vissen in kweken en er voor zorgen, dat daar verontreinigingen niet voorkomen, althans niet in die mate, dat het voor die vissen schadelijk is. Dan kan dat water veel meer vis opbrengen dan tot nu toe. Dan is die vis middel, omdat die vissen zichzelf in evenwicht houden. Er zijn soorten, die verdwijnen, andere soorten komen op. Pas wanneer je dat begrijpt in het geheel van de kosmos, dan zie je, dat elke levenscyclus datzelfde beeld vertoont. Ook met luchtverontreiniging.

Het is heel goed mogelijk, dat - laten we zeggen over duizend jaar - de mensen leven in een atmosfeer, die voor hen volledig goed en aanvaardbaar is. U zoudt daarin stikken. Het organisme heeft zich aangepast. U leeft nu in een gemiddelde atmosfeer, die voor uw voorvaders in + 1500 absoluut niet aanvaardbaar zou zijn. Ze zouden het benauwd krijgen, er aan succumberen. Dat realiseer je je wel niet, maar het is wel zo. Die aanpassing is dus vanzelfsprekend. Misschien zou je het zo kunnen uitdrukken: Er is altijd een evenwicht tussen de levensvorm, die optreedt en de omstandigheden, waarin ze optreedt.

Elke soort zal zichzelf vermenigvuldigen in een periode, dat het milieu vele mogelijkheden geeft.

Worden de mogelijkheden minder, dan komen andere krachten en rassen opzetten. Dan ontstaan andere werkingen in de natuur. Dan wordt zo'n ras weer teruggebracht tot een omvang, waarin het nog net kan blijven bestaan. We kunnen als dergelijke factoren net zo goed zien het hongersterven van bepaalde diersoorten in Afrika of de zelfmoordtocht van de lemmingen. Het verschil tussen deze beiden is alleen in de verschijningsvorm, niet in de essentie. Het is een kracht waardoor het evenwicht hersteld wordt.

+ Vraag over hongertocht dieren.

- De hongertocht van de dieren wil dus zeggen, dat ze op een gegeven ogenblik achter de regen aan moeten. Ze hebben water nodig en voedsel. Nu kan het zijn, dat er bepaalde streken zijn waar te weinig regen is gevallen, dat zijn dan de grenzen, die ze door moeten trekken. Alleen de sterksten halen dat. Het betekent gelijktijdig, dat er dus in dat gebied waar ze komen, overvloed is. Daardoor kunnen ze sterkeren zich dus weer voortplanten. Datgene, wat teruggaat is sterker, kan dus gemakkelijker die grenzen overschrijden en kan ook gemakkelijker in leven blijven onder condities, die voor de zwakkeren als onaanvaardbaar zouden zijn. Een soort zelfstandige selectie dus. Hetzelfde zie je ook als er veel gazellen zijn, veel zebra's, etc. dan zijn er ook veel leeuwen. Op het ogenblik, dat de graseters minder worden, zie je ook dat de vleeseters uitsterven. Dan blijven alleen de sterkste exemplaren over en die kunnen in leven blijven. Deze voortdurend wisselende balans betekent, dat er nooit een ogenblik zal zijn, dat één soort zodanig sterk is, dat hij het hele milieu kan vernietigen. De enige uitzondering daarop schijnt de mens te zijn. Men realiseert zich daarbij niet voldoende, dat de mens door zijn eigen leefwijze wordt aangetast. Hij gaat dus een soort lemmingdrang ervaren, waar zijn psychische situatie hem dwingt tot decimering van zijn eigen geslacht.

+ Op het ogenblik is het de weg van de liefde, dat impliceert, dat

- Er is een tijd geweest, dat de macht de weg was. Er is ook een tijd geweest, dat je kunt zeggen de weg bepaald werd door rechtvaardigheid. Zo'n periode komt weer. Dat wisselt steeds af.

+ Rechtvaardigheid kan toch alleen maar bestaan als er liefde achter zit.

- Dat is een verkeerde opvatting. Macht is een bestaande werking in zichzelf. Rechtvaardigheid betekent, dat de wetten toegepast kunnen worden zonder genade. Rechtvaardigheid is dus niet: met begrip rechtspreken, maar het is het handhaven van de wet. Als dat een kosmische wet is, dan hoeft er geen liefde of haat een rol te spelen, alleen besef van die wet.

Het is een aspekt van het Goddelijke. Maar het is een aspekt, waarmee je pas kunt gaan leven op het ogenblik, dat je eigen begrenzingen voor jou niet meer zo belangrijk zijn. De Goddelijke rechtvaardigheid wordt voor ons de belangrijkste weg op het moment, dat wij in staat zijn onszelf te aanvaarden zonder daarbij onszelf te isoleren van de kosmos waarin we leven. Dan gaan we begrijpen, dat de Goddelijke rechtvaardigheid het erkennen is van de wet van de evenwichtigheid, waarin het geheel van het bestaan in de tijd wordt gemanifesteerd. En dan kunnen we juist door het begrip daarvan de tijdloosheid dichterbij brengen. Maar dat duurt nog zo lang voor de mens zover is.

+ Vraag over materiële en geestelijke kracht, o.m. in verband met de astrologie.

- Wanneer je uitgaat van de astrologie zijn ze scherp te trekken. Wanneer je uitgaat van de zogenaamd magische astrologie, die weer op een andere wijze funktioneert - ik denk hierbij aan de Chinese astrologie - dan krijgen we alweer met iets anders te maken, omdat de betekenis van de planeten wisselend is. Met andere woorden: daar worden invloeden geïnterpreteerd aan de hand van bestaande harmonieën. Daar zit je dichterbij het samengaan van de materiële en de geestelijk-kosmische invloeden. Het is dus mogelijk. Ze vervloeien wel, maar die vervloeiing kun je dus niet uitdrukken binnen het kader van de strikt wetenschappelijke behoefte van de astrologie. Daar kun je eventueel wel levenskrachtstromen mee bepalen, dan heb je het wel.

Ik geloof, dat ik hiermede de meeste opmerkingen van u wel beantwoord heb. Dan ga ik afsluiten.

Christus in deze tijd. Besef van de aanwezigheid en de eeuwige harmonie. Ook wanneer we zelf niet harmonisch zijn. Christus in deze tijd is de voortdurende aanwezigheid van die kracht die voor ons kompenserend werkt op het ogenblik, dat we ze aanvaarden.

Christus in deze tijd. Het wegvallen van de grenzen ook wanneer we die grenzen zelf nog niet eens kennen. Het is een verbondenheid en een eenheid, die buiten alle materie om gaat en die door ons beleefd wordt als een kracht, die we ook materiëel kunnen uiten. Het is het samenvloeien van levenskracht. Het is ook het samenvloeien van een begrip. Het is een verlossing, waarin je niet verandert, maar door je besef juist bent.

Christus in deze tijd. Het is de essentie van leven. Niet een troost, die een leugen is, maar een kracht, die het mogelijk maakt te dragen.

Christus in deze tijd is niet een verwerping van deze wereld, maar het terugbrengen van het menselijke tot het werkelijke levende.

Christusgeest in deze tijd. De levende kracht die altijd met je is. Liefde, zeker, maar niet persoonlijk. Eerder een kosmische aanvaarding. Een eeuwig lichtend antwoord. De onvolkomenheden, die zij die leven in waan, menen te erkennen. Het is de moed om te leven zonder de dood te vrezen. Het is de moed om te sterven, zonder het leven vaarwel te zeggen.

Christusgeest, dat is het licht, dat in deze dagen zoals altijd in de wereld aanwezig is en de mens tracht te verlossen van zijn angst, van zijn benepenheid, hem zo brengende tot een grotere harmonie met de voor de mens kenbare uiting. De kracht, die Gods'uiting is, die wij kunnen kennen. Dat is het belangrijke van deze dagen. Dat is de kracht, de waarheid en het leven.

Ik dank u voor uw aandacht.

HET SCHONE WOORD

Ideologie, begrip, geduld.

Wanneer je geduld hebt met hen, die een ideologie nastreven, vindt je misschien begrip voor hetgeen hen beweegt.

Ik heb een droom gedroomd, een wereldbeeld gebouwd
een stad van louter zilver, een stad van louter goud
en dreven vól van bloemen.
Oneindigheid in tijd, helaas het blijft een droom,
het is geen werkelijkheid.

Och kon ik maar begrijpen wat werkelijkheid ooit is.
Kon ik gemis, wat ik met dromen compenseer
eindelijk met feiten compenseren.
Ja, kon ik eindelijk leren, ook al kost het mij geduld,
ook zonder streven, zonder schuld
tegenover anderen zelf te leven
en uit mijzelf te plukken licht,
de vreugde van beseffen,
mijzelve in mijzelf verheffen
en toch te weten: ik ben dat wat ik ben
ik mag niet vergeten wat ook mijn wereld is.

Ach, laat mij niet zo dromen van schoonheid buiten tijd
terwijl ik nog gebonden ben aan tijd en werkelijkheid,
en wie materie kent, kan zich nog niet onttrekken aan al
wat de materie schept en in u weet te wekken.
Leef met geduld,
aanvaard geen schuld, die ge niet niet dragen kunt.

Heb het geduld om voort te gaan,
uiteindelijk is u dan vergunt
af te werpen ook het hulsel, dat nog de droom onmogelijk maakt.
Eens wordt in u de zilveren keten in u het gouden koord geslaakt,
dan leeft ge voor een tijd in dromen
en met begrip voor werkelijkheid
bouwt ge dan in uw wereldje van dromen
toch een beeld van eeuwigheid.

Als je dit goed begrijpt, dan zit er voor verschillende vraagstellers heel wat in.

Ik moet de cursus nog sluiten. Naast de andere sprekers ben ik natuurlijk erg dankbaar voor uw gehoor.
Ik wens u allemaal vooral toe: het vermogen om het licht te plukken, wat rond u is; het geluk te kunnen leven, wat u op dit moment zo graag wilt doen.
Ik hoop, dat u allemaal innerlijk de kracht zult vinden om iets van een lichte werkelijkheid te gebruiken op elk ogenblik, dat u denkt, dat het materiëel toch niet zo gaat. Ik wens u kortom een lichtend leven, dat u licht valt.
Goedenavond.